
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Alsózsolca Város Önkormányzata

2018- 2023

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	3
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	5
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	5
2. Stratégiai környezet bemutatása	5
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	6
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	8
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	10
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	11
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	12
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	13
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	14
1. A HEP IT részletei.....	14
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	14
A beavatkozások megvalósítói.....	14
Jövőképünk.....	15
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	15
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	16
3. Megvalósítás.....	17
A megvalósítás előkészítése	17
A megvalósítás folyamata.....	17
Monitoring és visszacsatolás	19
Nyilvánosság	19
Érvényesülés, módosítás	20
4. Elfogadás módja és dátuma	21

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Az **esélyegyenlőség** a társadalom számára **fontos érték**. Segíti elérni azt a célt, hogy megkülönböztetés nélkül mindenkinek esélye legyen a **munkavállalásra**, a **karrierre**, a **jó minőségű szolgáltatások elérésére**, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal élő, milyen a származása vagy anyagi helyzete, illetve kora.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani

- az egyenlő bánásmód követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Alsószolca Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja

A település bemutatása

Alsószolca Borsod-Abaúj-Zemplén megyében Miskolc várostól dél-keleti irányban 10 km távolságra fekvő település. Lakosainak száma: 5847 fő.

Településünket a Muhi-Felsőszolca 3606 sz. főútvonal szeli át. Az M3-as autópálya M30-as végponti lehajtója mindössze 4 km-re van városunktól. Ugyanakkor a Miskolc-Szerencs vasútvonal is településünkön halad át, ezáltal a város megközelíthetősége jó.

¹

Alsózsolca lakossága kb. 1875 háztartásban él családi házakban, mintegy 60 család pedig lakótelepi összkomfortos tömblakásokban. A település roma lakosságának egy része (kb. 100 család) telepszerű környezetben az ún. Cigánytanyában lakik. A város több mint 730 éves történelmi múlttal rendelkezik. Az első írásos emlék szerint - mely 1281-ből való – a település első birtokosa Ernye bán fia István volt, majd az 1500-as években a Bánfalvi Bárius család birtokába került. Az 1600-as évek végén a Vay család lett a település birtokosa, akik a község gazdasági, kulturális fejlődésének meghatározói lettek. Alsózsolca az elmúlt évszázadok alatt óriási gazdasági, társadalmi átalakuláson ment keresztül.

A település néhány évszázadon át mezőgazdasági jellegű volt. Az 1950-es években a környék víz és kavicsvagyonára települve több építőipari üzem, gyár jött létre. Az ipari létesítmények adta munkalehetőségek, és Miskolc közelsége vonzották a távolabbi vidékeken élő embereket, egyre gyarapodott a település és a hozzátartozó intézményhálózat. A rendszerváltás mind a település, mind a régió életében jelentős változásokat hozott. A tervgazdálkodás elvetésével, a gazdasági racionalizálás programjával számos korábban virágzó üzem zárt be, vagy alakult át alapvetően. Alsózsolca 90-es évek „kezdeti megtorpanása” után, viszonylag hamar talpra állt, és az utóbbi években fejlődésnek indult. A megmaradt nagyüzemek és az új tevékenységi formák, új fejlődési pályára állították a települést, melynek bizonyítéka a 2007-ben elnyert városi cím.

Létrejött az Ipari park, szolgáltatások széles skálája – munkalehetőséget biztosítva – az itt élő lakosság számára. Ma városunkban kb. 300 vállalkozás/ nyújt szolgáltatást.

Alsózsolca településfejlesztési koncepciójában elsődleges prioritást élveznek az alábbiak:

- a természeti-, táji értékek megőrzése és értéknövelő fejlesztése, kiegészítése
- a község felszíni vízelvezetésének megnyugtató megoldása
- a város népességmegtartó erejének növelése (munkahelyteremtés és lakásépítés feltételeinek biztosítása), intézményi ellátás javítása
- iparfejlesztési, vállalkozásélénkítő programok kidolgozása
- humán erőforrás program kidolgozása (szakképzési program, felkészülés az EU csatlakozás utáni pozíciókból adódó foglalkoztatási területeken)
- intézményi infrastruktúra fejlesztése
- kertvárosi lakóterületek megőrzése, új lakóterületek létrehozása
- a zöldterületek növelése, közterületek felújítása, karbantartása, utcafásítás, virágosítás
- környezetvédelmi koncepció készítése
- települési értékvédelem

A város lakónépessége az utóbbi években az alábbiak szerint alakult.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2013	5919	-0,6
2014	5908	-0,27
2015	5905	0,03
2016	5847	-1,01
2017	5822	-0,43

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

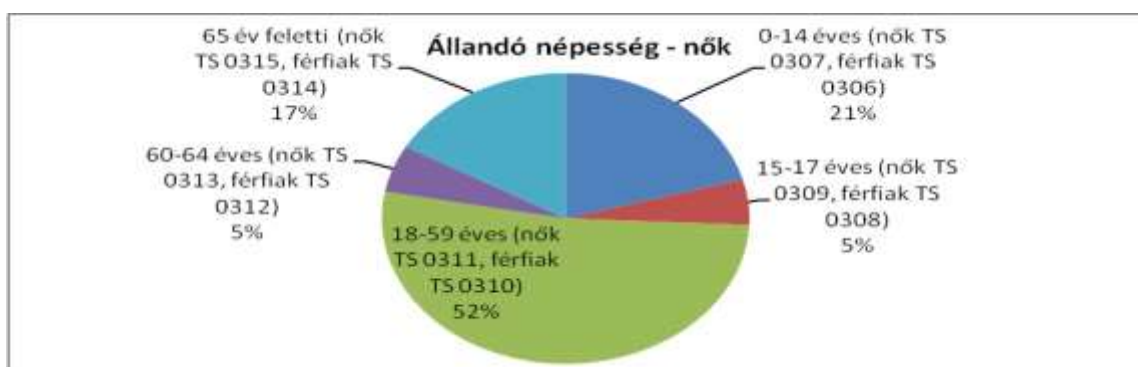

Alsózsolca településen a lakosság számának lassú fogyása figyelhető meg. Addig amíg 10 évvel ezelőtt a hatezer főt is meghaladta a településen élők száma, mára az 5800-at alig haladja meg. A város lakónépessége 2017. év január 1-én 5822 fő, amely a kisvárosok alsó, az óriásfalvak csoportjának felső határára helyezi a települést.

A lakónépesség számának változása mellett az esélyegyenlőség különböző célcsoportjainak beazonosításához célszerű megvizsgálni a nem és korszerinti adatokat is ezeket az adatokat láthatjuk a következő táblázatban

2.1. számú táblázat - Állandó népesség (a 2016-os évi adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoporthú nők és férfiak aránya (%)	
	Nők	Férfiak	Összesen	Nők	Férfiak
Állandó népesség száma (nők TS 0302, férfiak TS 0301)	3025	2930	5955	51%	49%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			210	%	
0-14 éves (nők TS 0307, férfiak TS 0306)	578	647	1225	9,71%	10,86%
15-17 éves (nők TS 0309, férfiak TS 0308)	140	148	288	2,35%	2,49%
18-59 éves (nők TS 0311, férfiak TS 0310)	1460	1739	3199	24,52%	29,20%
60-64 éves (nők TS 0313, férfiak TS 0312)	147	140	287	2,47%	2,35%
65 év feletti (nők TS 0315, férfiak TS 0314)	469	256	725	7,88%	4,30%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

Alsózsolca Városában az állandó népesség legnagyobb százalékát a nők és a férfiak tekintetében is a 18-59 évesek teszik ki. Ha a férfiak és a nők arányát korcsoportos bontásban vizsgáljuk, akkor megállapítható, az életkor emelkedésével 59 éves korig a férfiak nagyobb számban képviseltették magukat a település társadalmában, mint a nők. 60-64 éves kor között ez az arány megfordult, 65 év felett pedig már jelentős a különbség, hiszen a férfiak és nők aránya 17% - 9%. Ebből

következően a férfiak várható élettartama jóval alacsonyabb a nőkéénél, ami megfelel az országos tendenciának is.

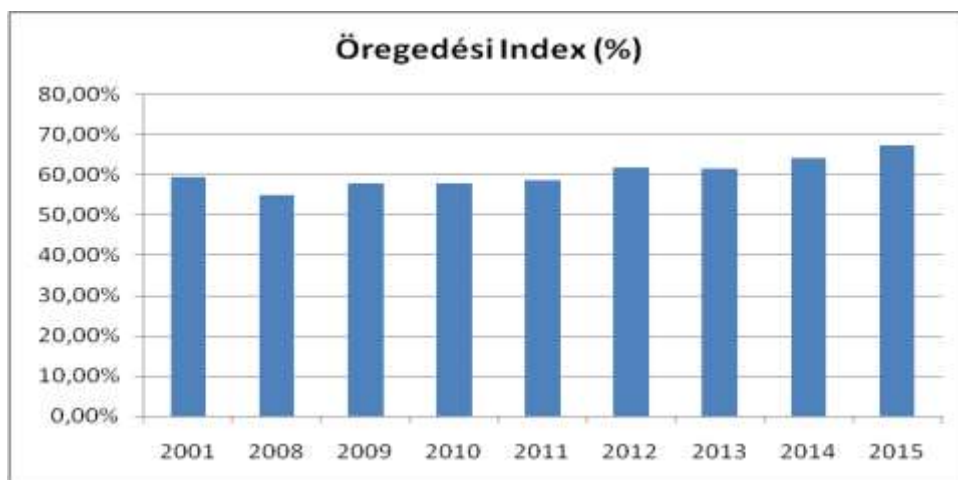
2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	NA	NA	0
106616 éves gyermekek száma (TS 0501)	95	102	7
Összesen100 17 éves gyermekek száma (TS 0502)	195	208	13
Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok			

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	728	1188	61,30%
2014	764	1194	64%
2015	770	1147	67,10%
2016	771	1 122	68,72%
2017	793	1 049	75,60%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

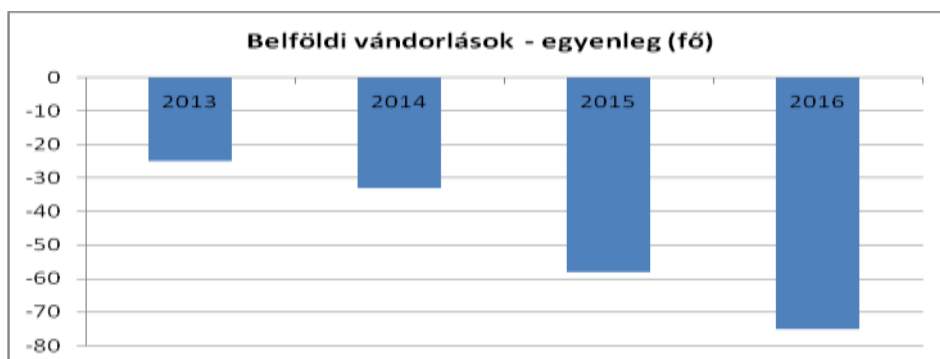
A népesség öregedése tartós folyamat, így az idősök aránya előbb utóbb eléri, illetve meghaladja a fiatalokét. A fenti táblázat azt mutatja hol tartunk ebben a folyamatban. Az *öregedési index* azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző.

Alsózsolca városában ez az index 100 alatti, így túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Az esélyegyenlőség szempontjából a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek fokozottabb ellátására van szükség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0601)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)	
2013	99	124	-25	-4,2
2014	102	135	-33	-5,59
2015	74	132	-58	-9,92
2016	90	165	-75	-12,88

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

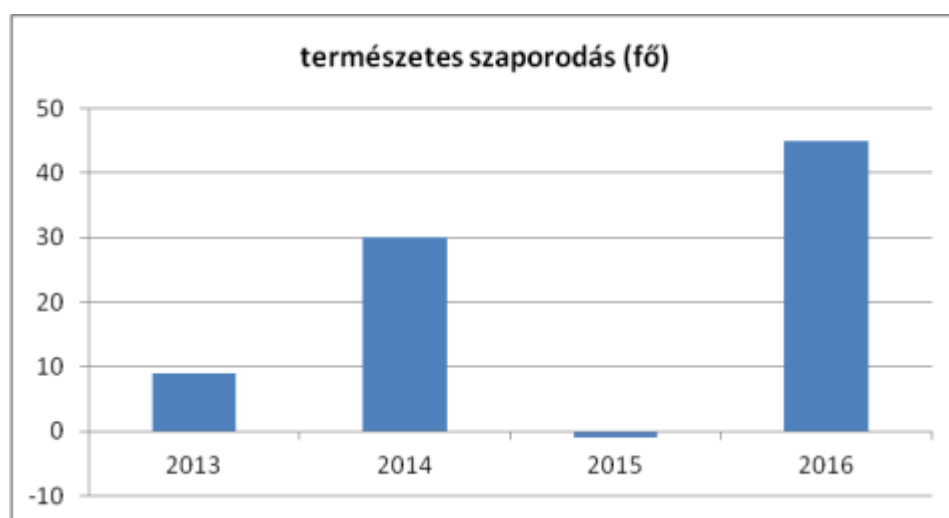

A negatív adat azt jelenti, hogy a településen az elvándorlás jellemző. Az elvándorlás a város területén belül jellemzőbb, a romák lakta részéről költöznek el a lakosok a város más területeire. A városból történő elvándorlás nem nagyon jellemző, a fiatalok is maradnak, mert több munkalehetőség is adott a településen és környezetében: ipari park 10-15 céggel, kavicsbánya Miskolcon, Felsőzsolcán.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	80	71	9
2014	93	63	30
2015	68	69	-1
2016	99	54	45

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A fenti táblázatból jól látható, hogy Alsózsoltán a 2015 évet leszámítva a természetes szaporodás jelei mutatkoznak, vagyis a településünkön a népesség növekszik.

Értékeink, küldetésünk

Alsózsoltca Város Esélyegyenlőségi Programjának alapvető célja, hogy biztosítsa a településen a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.

A szolgáltatásokhoz való hozzáférés esélyegyenlőségének biztosításán túl célul tűzzük ki az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyermekek és felnőttek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Alsószolca település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-

értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás tekintetében az Ebktv. által előírt, hatályos HEP bemutatására van szükség. Az Ebktv. 2010. május 1-jén hatályba lépett 63/A. §-a rendelkezett a helyi esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat, valamint a többcélú kistérségi társulás öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadott el, melyet 2 évente át kellett tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A rendelkezést a 2011. évi CLXXIV. törvény módosította, így az esélyegyenlőségi programra vonatkozó szabályozás az Ebktv. 31. §-ába került át.

Alsószolca Város Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja és Terve a 2007. évben elkészített és elfogadott dokumentumra épül, a felülvizsgálata 2012.-ben megtörtént, kiegészítve és összedolgozva az aktuális adatokkal, változásokkal. Ezt követően 2015 június 25.-én megtartott Képviselő – testületi ülésen a 91/2015.(IV.25.) számú határozatával jóváhagyta a HEP felülvizsgálatát a jegyzőkönyv 4/a. számú melléklete szerint.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. E részben ezeket a képviselő-testületi, az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő rendeleteket is szükséges bemutatni. A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Szolidáris, biztonságos egyéni esélyeket biztosító város

Az esélyegyenlőség javítása, az egyenlő bánásmód érvényesítése szempontjából releváns, a társadalom különböző csoportjainak együttélésére vonatkozó stratégiák különösen az alábbiak:

- **„Legyen jobb a gyerekeknek” Nemzeti stratégia (2007-2032)**

A Legyen jobb a gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed de értelemszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk akiknek érdekeik a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák

fejlődésüket. A stratégia fontos indoka, a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

- **Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-**

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (IV.28) OGY határozatot, amely a kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A tervnek négy prioritási területe van (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, és ezekhez a célokhoz konkrét feladatokat, a feladatok eléréséhez pedig intézkedési tervet. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritás területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

- **Idősügyi Nemzeti Stratégia 2009-**

Az országgyűlés 2009- ben a 81/2009.(X.2)OGYOGY határozatában fogadta el a stratégiát. A stratégia célkitűzéseinek megvalósítását két ütemre bontják Az Első rész 2010-2022-ig a második rész 2023-2034-ig tervezhető. A magyarországi időspolitikai egyik legfontosabb megoldandó kérdése az időskorúak diszkriminációjának megszüntetése és az esélyegyenlőség megteremtése. Az idős korosztály igényeinek figyelembe vétele az élet valamennyi területén. A stratégia kiinduló pontja hogy a legtöbb ember idős korában a következő négy dolgot szeretné elmondani magáról. Azt, hogy a társadalom megbecsült tagja, egészséges, nem magányos biztonságban és védelemben tud élni.

- **Az EU 2020 stratégia**

Az EU 2020 stratégia az Európa 2020 azaz Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása annak tapasztalatait beépítő új közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedéstervezet. Célja nem csupán a válság leküzdése, hanem az intelligensebb fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell. két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/ társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

- **Nemzeti Reform Program**

A Nemzeti Reform Program: Az Európa 2020 stratégia megvalósításának eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitás/ konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A Nemzeti Reformprogramok rögzítik az Unió kiemelt célok alapján megfogalmazott Nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti reformprogram az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

- **Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia – Irányok és célok 2010-2021**

A stratégiát a 1004/2010. (I.21) határozatában fogadta el a Kormány. A hosszú távú célkitűzéseket a Pekingi Cselekvési Programmal és „a Nők és Férfiak egyenlőségéről szóló útiter 2006-2010” című Európai Bizottság által kiadott dokumentummal összhangban alkották meg. Ennek keretében hat prioritást határozott meg olyan területeken ahol a nők és a férfiak társadalmi egyenlőségének eléréséhez határozott kormányzati lépések megtételére van szükség. A nők és a szegénység, valamint az egészség szempontjainak figyelembe vételével a foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása. A Kormánynak támogatnia kell a szakmai, a magán- és a családi élet jobb összehangolhatóságát a politikai, gazdasági döntéshozatalban, és a tudomány területén, a férfi- női részvétel aránytalanságainak csökkentését kell elérni. Az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges stratégiai célokhoz kapcsolódó változások, szakmai megalapozása képzés, intézményrendszer, nemekre érzékeny költségvetés, nemekre bontott adatgyűjtés által.

- **Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (2011-2020)**

A Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia (NTFS) AZ EU Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti Romaintegrációs Stratégiák Unió keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózás politikát helyezi középpontban, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztés ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó probléma területek- gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek- hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel a többi társadalmi felzárkózás

szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaság fejlesztésre és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

- **Nemzeti Drogellenes Stratégia (2013-2020)**

A Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020- Tiszta Tudat, Józanág, küzdelem a kábítószer-bűnözés ellen című dokumentum, melyet az Országgyűlés a 80/2013. (X.16) határozatában fogadott el illeszkedik az EU 2013-2020-ra vonatkozó drogstratégiájához. A drogellenes stratégia elsősorban a kábítószer problémára vonatkozik, azonban nem szabad figyelmen kívül hagyni, hogy a kábítószer- jelenség szorosan összefügg más kémiai és viselkedés függőségi problémákkal. A probléma hatékony kezeléséhez hozzá tartozik a rendszerszemléletesség és egyéb Nemzeti Stratégiákkal, valamint programokkal való szoros együttműködés. Három beavatkozási területen állapít meg fejlesztési irányokat: egészségfejlesztés és kábítószer- megelőzés; kezelés, ellátás és felépülés; valamint a kínálat csökkentés területén. A Kormány a Stratégia által egyes ágazatok, intézmények, helyi közösségek és szervezetek számára ad irányadó koncepciókat szemléleti és értelmezési rendszereket az akciótervek, cselekvési programok elkészítéséhez. A Társadalom közösségei, tagjai és döntéshozói körében segíti elő a kábítószer – jelenség megértését, és a stratégia alapelveivel való azonosulást.

- **Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia(2013-2023)**

A kormány a 1744/2013.(X.17.)számú Kormányhatározatában fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát. Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése a közterületek biztonságának fokozása a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása, a családok és egyének számára, végső soron az Állampolgárok biztonságérzetének javítása. Kiemelt beavatkozási területnek számít a gyermek – és fiatalkori bűnözés megelőzése, a településbiztonság fokozása, az áldozattá válás megelőzése és az áldozatok segítése, valamint a bűnisméltés megelőzése. Az aktív bűnmegelőzési tevékenység lehet bármennyire is hatékony és kiterjedt, megfelelő forrásokkal ellátott, nem érhet el sikert, ha a tágabb értelemben vett környezeti hatásoknak nincs megfelelő támogatásuk. A környezeti hatások a családi és közösségi kapcsolatokról kezdve, az oktatási, nevelési, állami intézményeken át lehetnek. Minden olyan területre ki kell hatnia a bűnmegelőzési tevékenységnek, amely valamilyen formában növelheti, csökkentheti, vagy meghatározhatja a bűnelkövetővé vagy áldozattá válást. A bűnmegelőzésben az állami szervezeteken kívül Önkormányzati, civil és egyházi szervezetek, a gazdaság szereplői, tágabban fókuszban a családok és maguk az állampolgárok vesznek részt, a legfontosabb szerepet továbbra is a rendőrség tölti be.

- **Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia**

Az Országgyűlés 18/2013.(III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. A keretstratégia a közpolitikai döntés előkészítés – döntéshozási rendszerben egy hosszú távú koncepció, melyben keretet nyújt más szakpolitikai stratégiáknak és terveknek, hogy azok fenntarthatósági szempontból megfelelőek legyenek. A fenntarthatóság az emberiség folytonos megújulását a jövőért való felelősség érvényesítését, a folyamatosan változó környezethez való alkalmazkodást jelenti, a természeti erőforrások mennyiségi és minőségi megőrzésének érdekében. A fejlődés pedig az alkalmazkodásban történő javulásra vonatkozik. A nemzet fenntarthatósági politikájának átfogó célja a folytonosan változó társadalmi – humán – gazdasági- természeti külső környezethez való alkalmazkodó képesség feltételeinek biztosítása és fejlesztése. Az emberi erőforrások célterületen a népesség stabil egészsége a jelenkor kihívásainak megfelelő készségekkel és tudással rendelkező, a kirekesztést megelőző társadalom létrehozása, mivel a szegénység és az etnikai kirekesztés a szolidáris társadalom legnagyobb ellensége.

- **Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)**

Az Országgyűlés a 15/2015.(IV.7.) számú határozatában fogadta el a Programot. A 2011. évi népszámlálás adatai szerint a népesség 4,9 %-a vallotta magát fogyatékosnak, azonban a nemzetközi felmérések szerint vélhetően a lakosság 10%-a élhet valamilyen fogyatékossgal együtt. Ez hazánkban kb. 1 millió főt érinthet. Tartós betegséggel, egészségkárosodással a népszámlálási adatok szerint már jóval magasabb létszám kb., 1, 6 millió fő él együtt. A fogyatékossgal élők az élet számos területén még ma is hátrányos megkülönböztetésben részesülnek ezért kiemelten fontos a különböző területeken az esélyegyenlőség megteremtése. A többségi társadalom tagjainak meg kell tanulniuk a fogyatékossgal élők emberi méltóságának tiszteletben tartását. Fontos, hogy bevonják Őket azoknak a döntéseknek a meghozatalába, amelyek az Ő életükre is befolyással lesz.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- **Gazdasági programja**

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

A 2015. március 26. képviselő-testületi ülésen elfogadta 2014-2019 időszakra szóló Gazdasági Programját Alsózsolca Város Önkormányzatának.

Alsózsolca Város Gazdasági Programja a város középtávú jövőképének felvázolását tűzte ki célul azzal a megszorítással, hogy számos részterület vonatkozásában az elmúlt évek során már elkezdődtek a fejlesztések, melyek befejezésére kell törekedni.

Alsózsolca jövőképét a város „élhetőbbé” tételében, egy nyílt, befogadó, aktív, kezdeményező, megújulni képes és végül egy együttműködő, belső és térségi partnerségre egyaránt képes, vagyis sikeres városi imázsnak és élő gyakorlatának a megteremtésével lehet jellemezni.

- **Szolgáltatástervezési koncepció**

– a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. §-a szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

Alsózsolca Város Önkormányzata 2008. évben elkészítette a Szociális szolgáltatástervezési koncepcióját, melyet Alsózsolca Város Képviselő-testülete a 2008. július 28-i ülésén a 89/2008 (VII.28).sz. határozatával fogadott el.

A jogszabályi előírások alapján a koncepció tartalmát – a kitűzött célok megvalósulása, értékelése, új célok megfogalmazása céljából – két évente felül kell vizsgálni.

A felülvizsgálat 2016-ban megtörtént, célja, hogy a városban az elmúlt két év alatt felmerülő valós igényeket felmérve, az ellátórendszer a minőségi ellátás érdekében, az időközben bekövetkező változásokra a legoptimálisabb módon tudjon reagálni.

- **Köznevelés-fejlesztési terv**

– A helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata, kötelezettsége volt, hogy gondoskodjék a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan teherrel járna. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodási kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazódik. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter.

- **Településrendezési terv**

– Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Alsózsolca Város Önkormányzata a településrendezési tervét 2005-ben fogadta el, 10 évenként történik a felülvizsgálata.

- **Településszerkezeti terv**

- Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Alsózsolca Város településszerkezeti terve a Helyi Építési Szabályzatról szóló 12/2005.(V.13.) önkormányzati rendeletmellékletét képezi. Az újabb felülvizsgálat 2017-ben megtörtént.

A településszerkezeti terv meghatározza az építés helyi rendjét.

- **Településfejlesztési koncepció**

- az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző

államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Az Európai Unió elvárások alapján a települések, kistérségek, régiók kiemelt feladata a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése.

- Miskolc Kistérség településeinek döntő többségében, köztük Alsózsoltán is jelentős a roma etnikum aránya, bizonyos településeken a közoktatási intézményekben a lakosságon belüli arányukat jóval meghaladja

Több fórumon is elhangzott, hogy a nehéz, sokszor kilátástalan helyzetből csak az oktatáson, képzésen keresztül vezet kiút. Fontos, hogy mindenki, akinek feladata és lehetősége van a javítani a fennálló helyzeten, konstruktív módon vegyen részt a tervezésben és a megvalósításban.

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 65.§-a szerinti települési esélyegyenlőségi program elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítanunk minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásokban, fejlesztésekben, a közoktatási intézményeinkben. Kiemelten fontos horizontálisan érvényesítendő szempont az érintett intézmények oktatásszervezési gyakorlatának áttekintésével, illetve az intézmények tanulói összetételének összehasonlításával annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a városban a diszkriminációmentesség, a szegregációmentesség, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának támogatása.

- **Ongai Szociális Szolgáltató Központ** integrált szociális és gyermekvédelmi alapszolgáltatási feladatokat ellátó intézmény, önálló szakmai és szervezeti egységeként kialakított formában látja el a személyes gondoskodás feladatait, társulásban Házi segítségnyújtás (ellátási terület: Alsózsoltca, Arnót, Bükkaranyos, Bükkszentkereszt, Harsány, Kisgyőr, Onga, Répáshuta)_

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás (ellátási terület: Alsózsoltca, Arnót, Bükkaranyos, Bükkszentkereszt, Felsőzsoltca, Harsány, Kisgyőr, Onga, Répáshuta) Támogató szolgálat (ellátási terület: Alsózsoltca, Arnót, Berzék, Böcs, Felsőzsoltca, Gesztely, Hernádkak, Sajóhídvég, Sajólád, Sajópetri, Onga)

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. E mellett célszerű és szükséges támaszkodni egyéb adatforrásokra: releváns (helyi, térségi, országos) kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázolható fel a település átfogó helyzetképe esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá válik, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

- *felhasznált kutatások: Helyi adatgyűjtés, Intézményi adatok felhasználása*
- *rendelkezésre álló adatbázisok:*
 - *Központi Statisztikai Hivatal adatbázisa*
 - *TeiR adatbázis*
 - *Alsózsolcai Gondozási Központ adatbázisai*
 - *Védőnői Szolgálat adatbázisai*
 - *Helyi statisztikai adatok*
 - *Onga Szociális Szolgáltató Központ*
 - *BAZ Megyei Kormányhivatala MJH*

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető

létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. A cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást.

Alapvető jogszabályi rendelkezések, amelyek a foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.)

A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formáit, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.)

A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Flt.)

A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása

A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv.

A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

A KSH legutolsó, 2001-es népszámlálási adatai alapján Alsózsoltán a lakosság 15 %-a vallja magát roma származásúnak (kb. 1000 fő). Azonban jóval többen élnek a város területén (kb. 1763-an) – az elmúlt években nőtt a születések száma.

(nem hivatalos adatok a Roma Nemzetiségi Önkormányzat éves beszámolója alapján).

A városban élő roma népesség töredéke az általános normák szerint él családi házakban, saját tulajdonú ingatlanban.

Az idős- és középkorú generációra az alulképzettség jellemző. A fiatalabbak közül egyre többen végzik el a nyolc általános iskolát (általános iskolák 8. osztályos statisztikai adatai alapján), és egyre nagyobb a szakmunkás, szakiskolai végzettségűek száma, azonban még mindig nagyon kevesen szereznek szakképesítést vagy érettségiznek, elenyésző a diplomások száma.

Alsózsoltca Város Önkormányzata kiemelten foglalkozik az itt élő roma lakosság foglalkoztatásának elősegítésével a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Miskolci Járási Hivatal Járási Munkaügyi Kirendeltségével együttműködve.

Az óvodákban, iskolákban évtizedek óta az integráció, a segítségnyújtás határozza meg a pedagógiai munkát. Mind emellett az óvodákban néhány csoportban külön kell foglalkoznunk azon gyerekekkel, akik a hasonló korú társaikhoz képest olyan mentális, szociális hátránnyal érkeznek az óvodába, amelynek a leküzdését csak így lehet elősegíteni.

Az oktatási intézmények alapítványai külön segítséget nyújtanak a nehéz sorsú gyermekek részére (étkezés, táboroztatás, stb).

A gondos gyermekvédelmi ellátásnak, a széles körű szociális háló védelmi rendszerének köszönhetően diszkriminációnak minősíthető panasz nem érkezett az önkormányzathoz.

Az ösztöndíj programok tovább javítják a közép- és felsőfokú végzettségű roma fiatalok arányát. Önkormányzatunk rendszeres ösztöndíjat nyújtott az Arany János Tehetséggondozó Kollégiumban tanuló tehetséges alsózsolcai roma fiatalok képzéséhez. 2003-tól önkormányzatunk csatlakozott a BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Pályázati rendszerhez, így havonta rendszeresen támogatjuk a főiskolai, egyetemi hallgatókat.

A Magyarországi Metodista Egyház helyi közösségével kialakított kapcsolat révén segíteni tudjuk a roma közösséget. Lehetőség szerint támogatjuk az Egyház helyi szervezetét anyagi hozzájárulással. A közös pályázati lehetőségeket igyekszünk kihasználni, amelyek a roma lakosság szociális, kulturális körülményeinek javítását szolgálják.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzattal való együttműködést erősítve közösen kell fellépünk a cigány lakosság életvitelének, felfogásának javításához, változtatásához annak érdekében, hogy fel tudjanak zárkózni a többségi társadalomhoz.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A jövedelem és vagyon fogalmát a Szt. 4. §-a és a Cst. 4. §-a határozza meg a jogszabályok hatálya alá tartozó ellátások vonatkozásában.

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve a háztartás saját jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, a gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembevételével készítünk elemzéseket. Azt, hogy mekkora jövedelemből lehet megélni egy adott településen, országtól, területi elhelyezkedéstől függően más és más.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A vonatkozó jogi szabályozás szerint a helyi önkormányzat az Ftt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során:

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy

feladatellátásba történő bevonását. Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. § Az Ebktv. fenti paragrafusai rögzítik, hogy egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen. Meg kell vizsgálni az adatok alakulásának tendenciáit és összefüggésbe hozni a település gazdasági mutatóinak alakulásával. Át kell gondolni, hogy a tendenciák, valamint a településen jelenleg érvényesülő gazdasági folyamatok milyen jövőbeli kilátásokat hordoznak magukban.

Az 1990-es évek elejétől kezdődően Alsózsoltán is számolni kellett a munkanélküliséggel. 2005. december végén 348 álláskeresőt tartottak nyilván, 61%-uk férfi. A tartósan, 180 napon túl regisztrációban lévők aránya megközelítette az 57%-ot. A nyilvántartott álláskeresők 12,6%-a nem végezte el az általános iskolát, 44,5%-a 8 osztályt végzett, 42,2%-a középfokú, 0,6%-a pedig

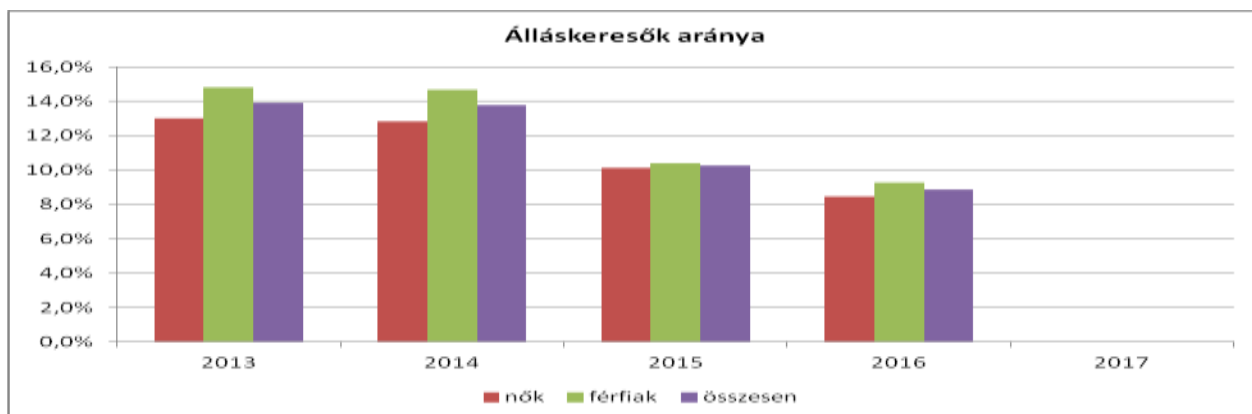
felsőfokú végzettséggel rendelkezett. A munkanélküliek több mint 93%-a fizikai munkakörből került ki.

A munkanélküliségi ráta a 2005-ös szintről 2011-re megduplázódott. A jelenség mögött kevésbé helyi okokat, mintsem országos gazdasági visszaesést, és a város foglalkoztatási mutatóit különösen meghatározó építőipar befagyását kell keresnünk. A munkanélküliek száma 2012 évéig kissé csökkent, de a jelentős számú csökkenést csak gazdasági növekedés beindulásával várható.

3.2.1. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/Nyilvántartott állás keresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	Nő (TS 0804)	Férfi (TS 0803)	Összesen	Nő (TS 0802) Férfi (TS 0801)		Összesen			
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	1 960	2 027	3 987	255	13,0%	300	14,8%	555	13,9%
2014	1 934	2 013	3 947	248	12,8%	295	14,7%	543	13,8%
2015	1 911	2 019	3 930	193	10,1%	210	10,4%	403	10,3%
2016	1 908	2 021	3 929	161	8,4%	187	9,3%	348	8,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adatsorokból láthatjuk, hogy 2013-tól folyamatosan csökken a munkanélküliek száma ez annak is köszönhető, hogy az elmúlt évtizedekben újabb gyárak, üzemek épültek a megyeszékhely területén. Jelenleg a városnak egy ipari parkja van, ami újabb munkalehetőségeket kínál. Az ipari üzemeken túl, sorban nyíltak meg az új kereskedelmi központok is a térségben Sajnos ezeknek volt hátránya is, a kiskereskedők és kisvállalkozók közül sokan nem bírtak versenyben maradni, azonban új munkalehetőségeket is teremtett.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott állás keresők száma összesen	Fő összesen	2013	2014	2015	2016	2017
		551	540	403	344	226
20 év alatti (TS 1002)	Fő	14	13	12	17	11
	%	2,5%	2,4%	3,0%	4,9%	4,9%
20-24 év (TS 1003)	Fő	92	90	66	55	38
	%	16,7%	16,7%	16,4%	16,0%	16,8%
25-29 év (TS 1004)	Fő	63	65	52	48	34
	%	11,4%	12,0%	12,9%	14,0%	15,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	58	51	37	29	18
	%	10,5%	9,4%	9,2%	8,4%	8,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	62	55	40	32	17
	%	11,3%	10,2%	9,9%	9,3%	7,5%
40-44 év (TS 1007)	Fő	73	76	45	42	26
	%	13,2%	14,1%	11,2%	12,2%	11,5%
45-49 év (TS 1008)	Fő	63	69	53	42	24
	%	11,4%	12,8%	13,2%	12,2%	10,6%
50-54 év (TS 1009)	Fő	62	55	37	31	23
	%	11,3%	10,2%	9,2%	9,0%	10,2%
55-59 év (TS 1010)	Fő	54	52	39	31	19
	%	9,8%	9,6%	9,7%	9,0%	8,4%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	10	14	22	17	16
	%	1,8%	2,6%	5,5%	4,9%	7,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

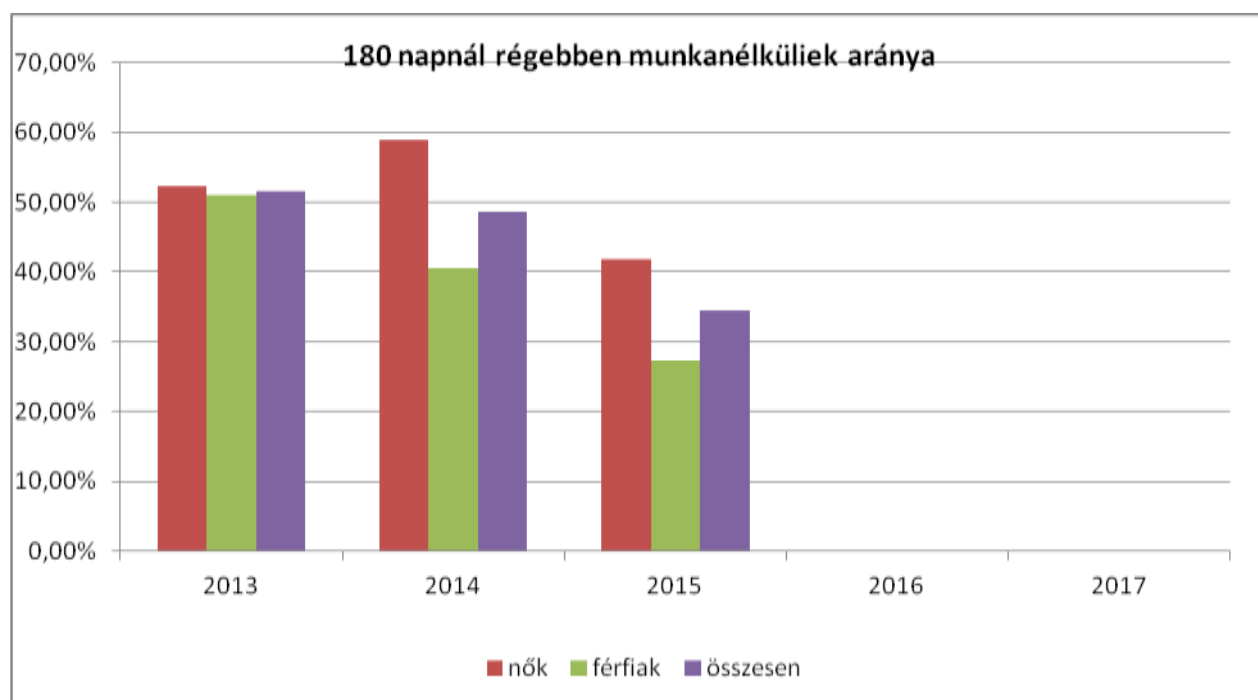
A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik.

Alsózsolca városában a munkanélküliség a 41-55 éves korosztályt érinti leginkább. A regisztrált munkanélküliek száma 2014 évtől folyamatosan csökkent.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya

Év	Nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma			180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők/regisztrált munkanélküliek száma					
	fő			fő			%		
	Nő (TS 0802)	Férfi (TS 0801)	Összesen	Nő	Férfi	Összesen	Nő	Férfi	Összesen
2013	255	296	551	136	143	279	52,30%	51,00%	51,60%
2014	248	295	543	140	120	260	59,00%	40,50%	48,70%
2015	193	210	403	90	59	149	41,80%	27,30%	34,50%
2016	161	187	348	NA	NA	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	124	165	289	NA	NA	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat. Városunkban az elmúlt évek során csökkent a nyilvántartott álláskeresők száma. A 20 évesnél fiatalabb korosztály nagy része még valamilyen tanulmányokat folytat, vagy a közelmúltban fejezte be tanulmányait. Azonban 20 éves kor felett valamennyi korosztály érintett a munkanélküliséggel kapcsolatban. Az öregségi nyugdíjkorhatár emelkedésének hatására nagymértékben nőtt az 59 év feletti álláskeresők száma, akiknek az

elhelyezkedése a munkaerő-piacon igen nehéz, mivel többnyire nem rendelkeznek megfelelő végzettséggel, nyelvismerettel, valamint szakképzettségük is elavult, már nem piacképes.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma és a 18-29 éves népesség száma

Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma					
	Nő	Férfi	Összesen	Nő		Férfi		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	502	518	1020	35	6,90%	53	10,20%	88	8,60%
2014	516	524	1040	35	6,70%	61	11,60%	96	9,20%
2015	504	527	1031	25	4,96%	39	7,40%	64	6,20%

A pályakezdő állás keresők száma emelkedést mutat. 2014-ig majd 2015 évben csökkent. A város lakosságának demográfiai összetételét a 90-es évek elején lezajlott gazdasági és társadalmi változások alakították. Az akkor még nagyközség jól működő ipari üzemének, Miskolc és vonzáskörzetében ipari tevékenységek megszűnése okán a munkanélküliség megjelenése, annak tartóssá válását vonta maga után. A 2009. évben megjelenő gazdasági válsággal megnőtt városunkban a munkanélküliek száma. Itt már nem csak az alacsony iskolai végzettségű emberek veszítették el állásukat, hanem a nagyipari üzemek megszűnésével a szakmunkások, illetve felsőfokú végzettségű munkavállalók is. Az iskolából kikerülő pályakezdők pedig a válságra való tekintettel szinte alig tudtak elhelyezkedni. A rendszerváltás óta felnőtt két -három generáció, az eltartottság sajnos újratermelődik, mint ahogyan az iskolai végzettség és a kompetenciakészségek hiánya is. Ugyanakkor az ide települő külföldi tőke nem tud mit kezdeni az iskolázatlan, elmaradott munkakultúrájú emberekkel, akik, ha valamennyire meg is felelnének egy tesztíráson, az útiköltséget a mindennapi élelmet és ruházatot nem tudják megelőlegezni a következő havi bérrendezésig. Jelentős szerepet kap a kényszerfoglalkoztatottság, a zsákutcát jelentő közhasznú és közmunkák intézménye a településünkön is.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A foglalkoztatottsági szint Magyarországon is függ az egyén iskolai végzettségétől. A KSH felmérése alapján a magyar lakosság iskolai végzettsége folyamatosan javul. A legutóbbi felmérés adatai alapján országosan a lakosság 15,5 százaléka rendelkezik diplomával, viszont a területi eltérések ezen belül. A fejlett ipari térségekben és felsőoktatási intézmények környékén élők közt nagyobb az egyetemet vagy főiskolát végzettek száma. A legkevesebb pedig a gazdaságilag elmaradottabb, általában mezőgazdasági termeléssel foglalkozó területeken. A magyar népesség iskolai végzettségének javulását jelzi az is, hogy az elmúlt évtizedekben csökkent azok aránya, akik nem rendelkeznek semmilyen alapfokú végzettséggel sem. A 2011. őszi népszámláláskor egymillió-négyszázharminckilencezer embernek volt felsőfokú oklevele Magyarországon, doktori fokozattal pedig tizenöt ezren rendelkeztek. Az elemzésből kiderült az is, hogy végzettség nélkül gyakorlatilag képtelenség elhelyezkedni.

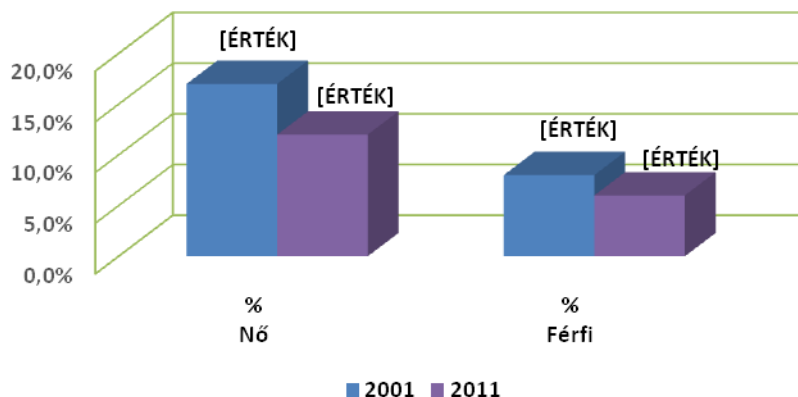
2011-ben a foglalkoztatottaknak csak fél százaléka (húszezer ember) volt olyan, aki semmilyen bizonyítvánnyal sem rendelkezett. A nyolc osztályt sikerrel elvégzőknek pedig már ötöde képes volt munkát találni, az érettségivel rendelkezőknek több mint fele tudott elhelyezkedni, a diplomások körében pedig hetvenszázalékos foglalkoztatottságot mértek.

Az iskolázottsági színvonal folyamatos emelkedésével a 2011. évi népszámlálás óta tovább csökkent az általános iskola 8. évfolyam vagy annál alacsonyabb végzettségűek aránya, és ezzel párhuzamosan tovább nőtt a közép-, illetve felsőfokú végzettségűeké. Megállt, illetve kismértékben csökkent a középfokú iskolában érettségi nélkül szerzett szakmai oklevéllel rendelkezők aránya.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Nő (TS 1602)	Férfi (TS 1601)	Nő	Férfi
	%	%	%	%
2001	83,0%	92,0%	17,0%	8,0%
2011	88,0%	94,0%	12,0%	6,0%

Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában

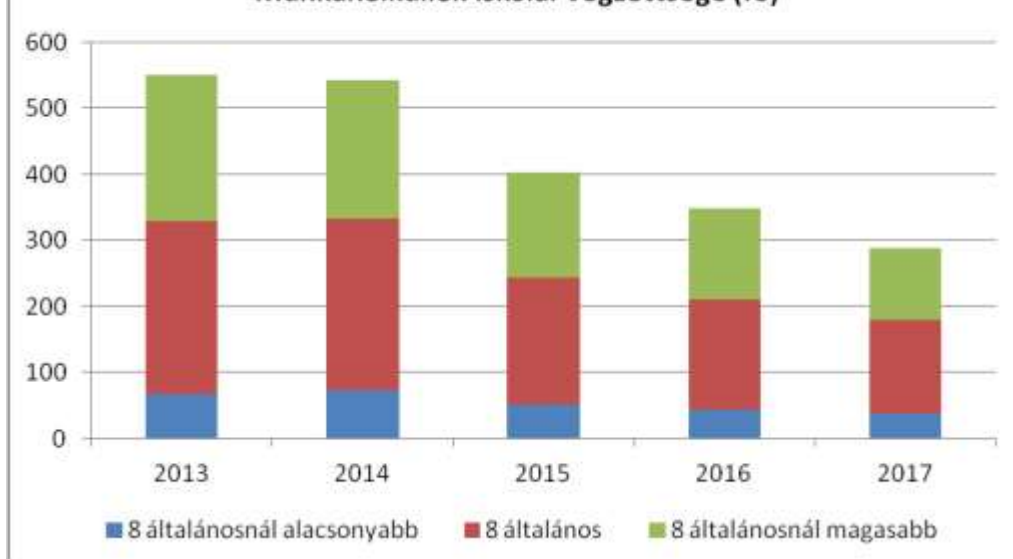

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2013	551	66	12,0%	262	47,5%	223	40,5%
2014	543	72	13,3%	260	47,9%	211	38,9%
2015	403	52	12,9%	192	47,6%	159	39,5%
2016	348	43	12,4%	168	48,3%	137	39,4%
2017	289	37	12,8%	142	49,1%	110	38,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliek iskolai végzettsége (fő)

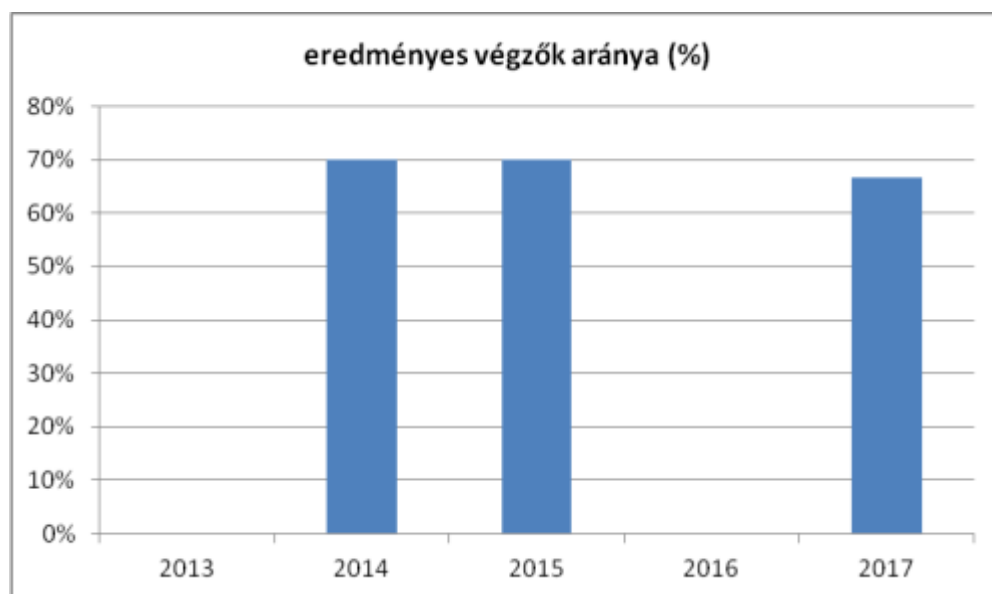
Láthatjuk, hogy településünkön 2014 évtől folyamatosan csökken, 2017 évre szinte a felére a kevesebb mint 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezők száma.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2013	NA	NA	#ÉRTÉK!
2014	20	14	70%
2015	20	14	70%
2016	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	18	12	67%

Forrás: TelR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

2017 évi adatokban szerepeltetve vannak az 5-6 osztályt végzők száma, ami 6 fő volt. 2018 évben a 8 évfolyamot sikeresen befejezte 4 fő. Vagyis elmondhatjuk, hogy csökken azon munkanélküliek száma akiknek nincs befejezett 8 általános iskolai végzettsége.

3.2.8 Felnőttoktatásban részesülők száma a településünkön nem releváns

Annak ellenére, hogy Alsózsolca az elmaradottabb régióban található itt is javuló tendenciák vannak vagyis csökken az iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 év feletti népesség száma.

Ugyanakkor az adatok alapján látható, hogy főként a nők körében magas a 8 általános iskolai osztályt el nem végzők aránya, melynek magyarázata egyes népcsoportok (romák) nagyon korai

c) közfoglalkoztatás

A regisztrált munkanélküliek foglalkoztatása a települést érintő közmunkaprogram formájában történik, amelyre az önkormányzat intézményeiben nyílik lehetőség.

2009-ban a munkanélküliség elérte Alsózsoltán a 12%-ot, több mint 600 fő érintett 2015 évben ez a szám 479 főre csökkent. Az Önkormányzat a foglalkoztatási szint javítására csatlakozott a 2011-ben a Belügyminisztérium START minta munkaprogramjához. Cél: a jelenleg munkanélküli, rendszeres szociális segélyből élők minél nagyobb arányú bevonása a START minta munkaprogramba, melyben a dolgozók 10-12 hónapon keresztül dolgozhatnak a mezőgazdaságban, belvízvédelemben, biomassza programban, vagy szociális segítőként. A potenciális munkavállalók tájékoztatásában és toborzásában a CKÖ segíti az Önkormányzatot.

A közfoglalkoztatás során az alkalmazható létszámot a Munkaügyi Központ által kiírt pályázatok határozzák meg. Sajnos a felvehető létszám csökkenő tendenciát mutat.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők részére azért, hogy a jogosultsági feltételeik továbbra is megmaradjanak, az önkormányzat minden pályázati lehetőséget kihasznál, ennek köszönhetően a 2016. évben senkinek nem kellett megszüntetni a rendelkezésre állási támogatását.

Közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest	
2010	198	5%	120	nincs adat
2011	400	10%	300	nincs adat
2012	250	6%	204	nincs adat
2013	245	6,1% nincs adat	nincs adat	
2014	292	7,3%	nincs adat	nincs adat
2015	304	8,1	nincs adat	nincs adat

Forrás: Önkormányzat adatai

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A város kedvező körülményei (Miskolc közelsége) és az Ipari Park valamint a helyi vállalkozások üzemének munkalehetőséget teremtő tevékenysége ellenére a munkanélküliek aránya nem, vagy csak csekély mértékben csökkent.

A munkanélküliekre jellemző a szakképzetlen és alacsony iskolai végzettségűek magasabb száma. A munkaügyi központ számos eszközzel igyekszik az elhelyezkedést támogatni (pl. képzések szervezése, vállalkozóvá válás támogatása, bértámogatás, közhasznú foglalkoztatás támogatása, stb). A foglalkozásokat nézve többnyire helyi, vagy a környező településeken található üzemekben, gyárakban vállalkozásokban, alkalmazotti körben, szolgáltatásokban, kereskedelembe dolgoznak az itt lakók. A lakosság egy része Miskolcon dolgozik. Alsózsolca legutóbbi népszámlálás adatai szerint átlagos képzettségi struktúrával rendelkezik. A kvalifikált munkások aránya jó, a középfokú végzettségűek aránya 41,9 %, a diplomások aránya 4,8 %. Továbbra is megállapítható, hogy a foglalkoztatáspolitikai szempontjából hátrányos helyzetű csoportok, megváltozott munkaképességűek egyre tartósabban szorulnak ki a munkaerő-piacról, egyre nagyobb számban kerülnek ki a munkaügyi regisztrációból, s ezzel elveszítik a szervezett segítségnyújtás legfontosabb esélyét. Az esélyegyenlőséget megerősítő pozitív intézkedések azért is szükségesek, mert a nyilvántartásból kiszoruló csoportok a munkaerő-piacon összetett szemléletbeli hátrányokkal küzdenek, így aktív támogatásban a munkanélkülieken belüli arányuknál kisebb százalékban vesznek részt.

A munka világába való visszajutást elősegíti a Családsegítő szolgálat, melynek munkatársai rendszeres segítséget nyújtanak abban, hogy kapcsolataik útján figyelik, segítik az elhelyezkedést, ezen túl a Komplex -telep programban amely 2012-től 2015.-ig tartott havonként szerveztünk állásbörzétet, folyamatosan tartottunk kompetencia képzéseket. A pályázat lehetőséget

biztosított képzésekre is melyek közt szerepeltek a 7-8 osztályos felzárkóztató képzések, szobafestő-kőműves, térkő készítő, energetika ültetvénygondozó és kisgépkészítő, illetve motorfűrészes kezelő képzéseik. A képzésen résztvevőket a közmunka programban tovább foglalkoztattuk.

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó
2008	39	39	26	nincs adat	120329	158175
2009	40	40 24	nincs adat	165738	121049	
2010	36	36	22	nincs adat	114507	137326
2011	34	34	17	nincs adat	135705	125528
2012	63	63	10	nincs adat	148223	193230
2013	63	57	10	nincs adat	242794	134428
2014	63	57	10	nincs adat	157513	153820
2015	63	57	10	nincs adat	181927	206080

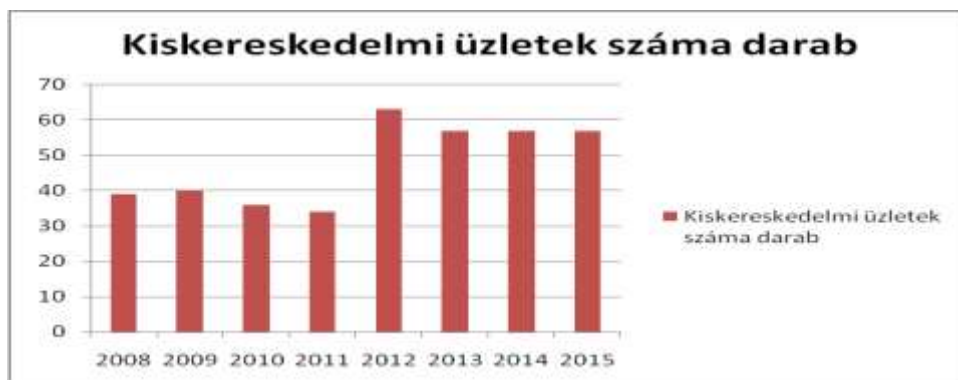
Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

A város fejlett gazdasági állapotára utal, hogy a 2011-ben működő 421 vállalkozás közül 225 társas típusú volt. A vállalkozások kimagaslóan nagy része 30% az építőiparban működik, az összes vállalkozás 68%-léka tartozik a szolgáltató szektorba.

Szerencsés módon a város lakó övezetei közé nem ékelődtek ipari zónák, néhány mikro vállalkozástól eltekintve a gazdasági tevékenység a külterületen és azon is belül az ipari parkba koncentrálódik.

A jelen lévő multi cégek középvállalat méretűek, míg a hozzájuk kapcsolódó helyi tulajdonú társaságok rendszerint csak mikro vállalkozások. A Miskolc-Alsózsolca Ipari Park jelenlegi mintegy 30 hektáros területén számos közép- és nagyvállalkozásnak ad otthont, melynek további fejlesztése kiemelt célként fogalmazódik meg.

Az üzletek fele élelmiszer jellegű üzlet és áruház, valamint zöldség-gyümölcs szaküzlet. Az adatokból jól látható az is, hogy a 2008-as adatokhoz képes jelentős növekedés mutatkozik akár a kiskereskedelmi üzletek akár a vállalkozóvá válás tekintetében.

Forrás: <https://teir.vati.hu/ivs/>

A település Iparűzési adóból származó bevételei láthatóan hullámzó, a 2013 és 2014 évi csökkenés annak tulajdonítható, hogy a nagyobb üzemek, gyárak bezártak, tönkre mentek, helyükbe kisebb nyereséggel dolgozó vállalkozások léptek csak.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbusz zal	vonat járatok átlagos száma munkanapo kon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelít hetőség	átlagos utazási idő kerékpár on
Legközele bbi centrum	5 perc	25	5 perc	0	0	0	0
Megye- székhely	10 perc	25	25 perc	15	25 perc	0	0
Főváros	2 óra	0	3 óra	5	3 óra	0	0

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Alsózsolca város Észak-Magyarországon, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Miskolci járáshoz tartozó, Miskolctól 10 km-re található település, mely az ország harmadik legnagyobb városának agglomerációjában, a Sajó folyó bal partján helyezkedik el. A város közúton igen jól megközelíthető. A településen áthalad a 3606. számú főútvonal, így nagy az átmenő forgalma, ebből következően az autóbuszközlekedés kiváló.

A város belterületének közvetlen szomszédságában fekszik Felsőzsolca, a 80-as villamosított vasúti fővonal menti vasútállomása, amely Miskolc és Nyíregyháza között teremt összeköttetést, valamint az itt leágazó 90-es vonal Hidasnémetinél lépi át a határt Kassa felé. A Felsőzsolcai vasútállomás a főútvonalról kb. 2 perc alatt elérhető.

A Miskolcra való bejutáshoz elsődlegesen az autóbust használja a lakosság. A vonatot főként a távolabbi településekre való eljutáshoz használják.

A város Budapesttől 180 km-re fekszik. Közúton az M3-M30 autópályán vagy az azzal párhuzamos 3-as főúton a településről könnyen, kb. 10 perc alatt Felsőzsolca Városon áthaladva közelíthető meg. Az M3-as autópálya M30-as végponti lehajtója mindössze 4 km-re van városunktól.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Alsózsolca Városában a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok nincsenek a legközelebbi nagyváros Miskolc, azonban erre vonatkozó az ott működő programokról nincs információnk.

Miskolc Városában több olyan szervezet is van, amely a még közoktatási intézményekben tanuló fiatalok számára nyújt munkalehetőséget (Melódiák, Fürgediák), és a nagyobb vállalkozások gyakornoki programokat is működtetnek.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	van	GINOP 5.2.1-14 Ifjúsági Garancia Program Nyári diákmunka” elnevezéssel munkaerő-piaci programot
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	van	GINOP 5.2.1-14 Ifjúsági Garancia Program Nyári diákmunka” elnevezéssel munkaerő-piaci programot
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen GINOP 5.2.1-14 Ifjúsági Garancia Program	van	GINOP 5.2.1-14 Ifjúsági Garancia Program
OFA-s programok		
van az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban		

Forrás: helyi adatgyűjtés

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma nem releváns

Támogatói döntés alapján 2021. október 31-ig meghosszabbításra került a 2015. január 1-én indult Ifjúsági Garancia program. Megyénkben az immár két éves, sikeres megvalósítási időszak után a hátralévő csaknem 5 év alatt közel 15 ezer fiatal léphet be és kaphat még támogatást a munkaerő-piaci program keretében.

Az Ifjúság Garancia Rendszerben megvalósuló Gazdaságfejlesztési Innovációs Operatív Program (GINOP) 5.2.1-14 munkaerő-piaci programot a Nemzetgazdasági Minisztérium vezetése mellett a megyei Kormányhivatalok konzorciumban valósítják meg az Európai Szociális Alap, az Ifjúsági Foglalkoztatási Kezdeményezés (YEI) és a nemzeti társfinanszírozás által biztosított összegből.

Forrás: NFSZ BAZ Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja –

felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>felnőttképző programok vonzásközpontban (képzések)</i>	<i>a van</i>	<i>C" kategória - Tehergépkocsi – vezető</i> C+E" kategória - (C kategóriába sorolt gépkocsiból és nehéz pótkocsiból álló járműszerelvény) Gépjárművezetői Képesítési Igazolvány - Tehergépkocsi-vezetői alapképzés Felkészítés a teherszállítás során alkalmazott infokommunikációs eszközök használatára Gyakorlati felkészítés nyergesvontató vezetésére 5-6. osztályos felzárkóztató + Zöldterületi kisgép-üzemeltető 7-8. osztályos felzárkóztató + Zöldterületi kisgép-üzemeltető Alapfokú angol "komplex" államilag elismert nyelvvizsgára felkészítő (KER B1 szintű) + ECDL Select (7 modulós) Cukrász Eladó Elektronikai technikus Elektrotechnikai-termék összeállító operátor - Gyártósori összeállító Élelmiszer-, vegyiáru eladó Építő- és anyagmozgató gép kezelője (Földmunka-, rakodó- és szállítógép kezelő) + 1111 Traktoralapú univerzális földmunkagép (MSZ EN 474-4) gépkezelő jogosítvány (40/2009. (VIII. 31.) KHEM rendelet 2. sz. melléklete alapján) Festő, mázoló, tapétázó Fröccsöntő Hűtő- és légtechnikai rendszerszerelő Központifűtés-és gázhálózat rendszerszerelő

		Logisztikai és szállítmányozási ügyintéző Magasépítő technikus Mechatronikai technikus Méhész Mentőápoló Női szabó óvodai dajka Pék Pénzügyi szervezeti mérlegképes könyvelő Számítógépes adatrögzítő Szociális gondozó és ápoló Társadalombiztosítási ügyintéző Vállalkozási és bérügyintéző Vendéglátó eladó Villanyszerelő Virágkötő Volfrámelektrodás védőgázas ívhegesztő + Minősített hegesztő
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>van</i>	<i>állásközvetítés, önéletrajzíró műhely, reintegrációs tréning</i>
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>állásközvetítés, önéletrajzíró műhely</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>hosszú távú közfoglalkoztatás</i>
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>hosszú távú közfoglalkoztatás</i>

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Alsózsolca Városában a RECIK működik szolgáltatásai fókuszában azok az álláskereső és pályaválasztás előtt álló ügyfelek állnak, akik szakmai támogatást és bátorítást szeretnének kapni sikeres elhelyezkedésükhöz. Szolgáltatásai:

Egyéni támogatások, tanácsadás:

Munkaerő-piaci és szociális információ nyújtás, mentori támogatás, munka-, és álláskeresői tanácsadás, pályaválasztási-, pályamódosítási tanácsadás, pszichológiai tanácsadás és coaching

Csoportos támogatások:

Motivációs és reintegráló tréning, álláskeresői technikák oktatása, álláskereső Klub, pályaorientációs és pályamódosító tréning, kulcsképeség fejlesztés, állás és képzési börze

A helyi Gondozási Központ Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat keretében kimerül az állásközvetítést, és a személyes szükségletekhez igazodó egyéni esetkezeléseket, csoportfoglalkozást, önéletrajz írásban való segítségnyújtást. Az utóbbi időben két sikeres pályázatnak köszönhetően a "Komplex Telep Program" az integrációt segítő új elemeit, amelyek a személyességet biztosítják (szűrés, kompetencia-mérés, mentorálás, utánkövetés, stb), további szolgáltatásokkal tudtuk bővíteni a meglévő szolgáltatásokat illetve eddig 100 embert sikerült átképezni is ezeknek a pályázatoknak köszönhetően és még várhatóan 240 emberrel fog ezen emberek száma bővülni.

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése a térségben

TÁMOP 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” Az Új Széchenyi Terv keretében 2012. május 1-én indult, TÁMOP 1.1.2 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (Decentralizált programok a konvergencia régiókban)” című országos programot a megyei Kormányhivatalok Munkaügyi Központjai az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósítják meg a 2011-2015 közötti időszakban. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a 2015. április 30-ig tartó programban 14 628 millió Ft felhasználásával 15 207 álláskereső programba vonására és támogatására nyílik lehetőség. A projekt fő célja, hogy új szolgáltatásokkal, támogatási formákkal segítse az álláskereső munkaerő-piacra való be-, illetve visszajutását. A projekt, szolgáltatási és támogatási programelem kínálatából olyan segítő tevékenységek választhatók ki a résztvevők számára, amelyek hozzájárulnak a résztvevő munkaerő-piaci esélyeinek javításához, személyes fejlődéséhez.

- Képzések elősegítését célzó támogatások: Képzés díjának megtérítése, illetve a képzés időtartama alatti keresetpótló juttatás nyújtása. A képzéshez kapcsolódó költségek megtérítése (gyermekfelügyelet, hozzátartozó ápolásának költsége, szállás, ételmezés, helyi, ill. helyközi utazás költsége, stb.).
- Elhelyezkedést elősegítő támogatások: Bértámogatás, bérköltség támogatás, munkába járáshoz kapcsolódó utazási költségekhez nyújtott támogatás.
- Lakhatási támogatás
- Vállalkozóvá válási támogatása.
- Munkaerő-piaci szolgáltatások (pl. mentori segítségnyújtás, munkatanácsadás)

igénybevételeivel kapcsolatos támogatások. TÁMOP 2.1.6-12/1-2012-0001 Újra tanulók!

A TÁMOP-2.1.6-12/1-2012-0001 azonosító számú „Újra tanulok!” című, kiemelt projekt olyan országos jelentőségű program, amelyet a Nemzeti Munkaügyi Hivatal a fővárosi és megyei kormányhivatalokkal közösen valósít meg. A projektmegvalósítási időszaka: 2012. április 23. - 2015. 04. 22. A projekt B-A-Z megyében 4 417 fő számára kínált felzárkóztatási képzési lehetőséget. A projekt lehetőséget kínál a hiányzó általános iskolai végzettség megszerzésére is. E tekintetben a Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése felnőttképzési rendszer hiányosságát is orvosolhatja.

Alsózsolca Városában a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének növelése érdekében az alábbi képzéseken vettek részt a mélyszegénységben élő fiatalok és felnőttek

év	képzés	Fő
2018	Száraztészta készítő	20
	Húsipari termékgyártó	2
	Szárazépítő	3
	konyhai kisegítő	4
	parkgondozó	2 +18
	sütőipari és gyorspékségi munkás	4
	targoncavezető	3
	tisztítástechnológiai munkatárs	2
	zöldterület kisgépkészítő	1
	zöldség és gyümölcsfeldolgozó	1
	1	
	virágkötő	2
	7-8 osztály	4
	targoncavezető II	2
	személy és vagyonőr	1
	kertész	18
2017	betanított festő	8
	építő és anyagmozgató I	1
	építő és anyagmozgató II	2+3
	Motorfűrész kezelő	2
tisztítástechnológiai munkatárs	10	
	szoc. gondozó és ápoló	2
	családellátó képzés	2
	Volfrámelektrodás védőgátas ívhegesztő	5
	5-6 osztályos felzárkóztató	2 + 4
	7-8 oszt. felzárkóztató.	3 +9
	Hulladék válogató	1
	Intézménytakarító	5 2
	konyhai kisegítő	8
	fakitermelő	1
csokoládé termékgyártó	1+8	
	parkgondozó	18
	eladó	1

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot. A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme

Alsószolca Város Önkormányzatának intézményeiben a romák és a mélyszegénységben élők foglalkoztatása elsősorban a közmunkaprogramok keretében valósul meg, de elmondható az is, hogy végzettségtől és alkalmasságtól függően minden saját fenntartású intézményben dolgoznak mélyszegénységben élők és romák.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtt) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztetést eddigi életútjuk során. A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

Jellemző a roma társadalmat feltűnően nagy arányban sújtó fekete foglalkoztatás, melynek során a kiszolgáltatott roma brigádok az embert próbáló körülmények között, sokszor lakóhelyüktől több száz kilométerre elvégzett munka után fizetség nélkül kénytelenek hazatérni. Itt azonban azt is meg kell említeni, hogy az utóbbi gy- két évben a romák előnyben részesítik azokat a fekete, vagy sötétbarna foglalkoztatást, hiszen a napi vagy heti fizetés számukra sokkal előnyösebb, mivel nem tudják beosztani a pénzüket egy teljes hónapra.

Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézeti meggyőződésen, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozáson alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

Alsószolca Város Önkormányzatának a településen, a foglalkoztatás területén történt diszkriminációról nincs tudomása. Az önkormányzati intézményekben foglalkoztatási diszkrimináció nem történt.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély.

Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, települési támogatás, temetési segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

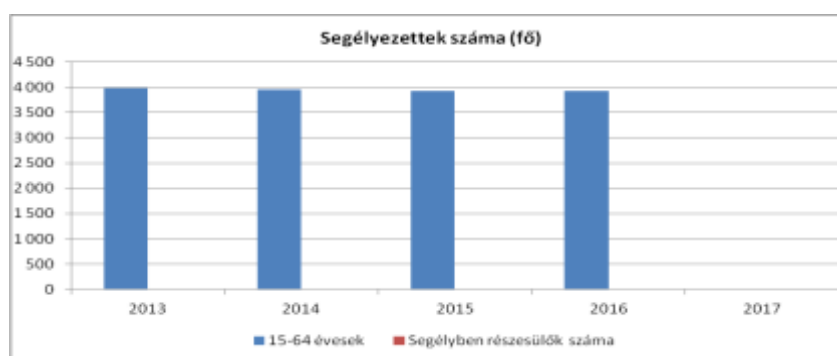
Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, adósságkezelési-szolgáltatás.

2011. január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskereső, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.800 forintra.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101) Álláskeresési segélyben részesülők %	
2013	3 987	9	0,2%
2014	3 947	14	0,4%
2015	3 930	16	0,4%
2016	3 929	12	0,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

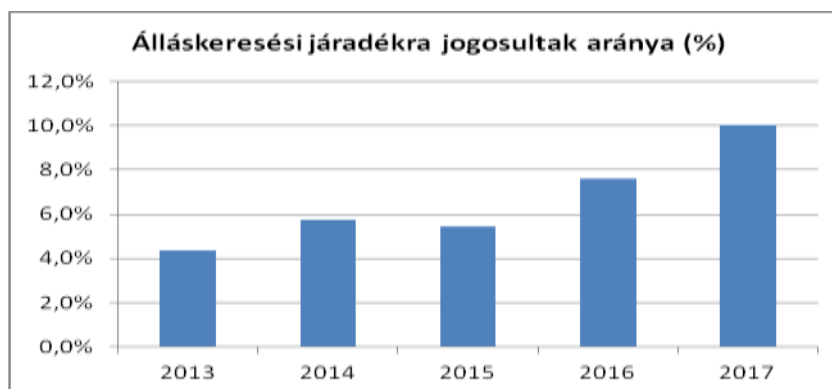

A nyugdíj előtti álláskeresési segély célja: A munkaerő-piaci változások hatására egyre több munkavállaló kerül abba a helyzetbe, hogy bár szeretne munkát vállalni, de idős kora miatt nehezebben talál megfelelő álláslehetőséget. Az álláskeresési segély azoknak a nyugdíjhoz közel álló álláskeresőknek nyújt segítséget az életvitelükhöz, akik tartósan nem tudnak munkaviszonyt létesíteni. Településünkön láthatjuk, hogy a 2014-2015 évi némi emelkedést követően csökken az álláskeresési segélyben részesülők száma.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2013	551,00	24,00	4,4%
2014	541,00	31,00	5,7%
2015	403,00	22,00	5,5%
2016	329,00	25,00	7,6%
2017	389,00	39,00	10,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

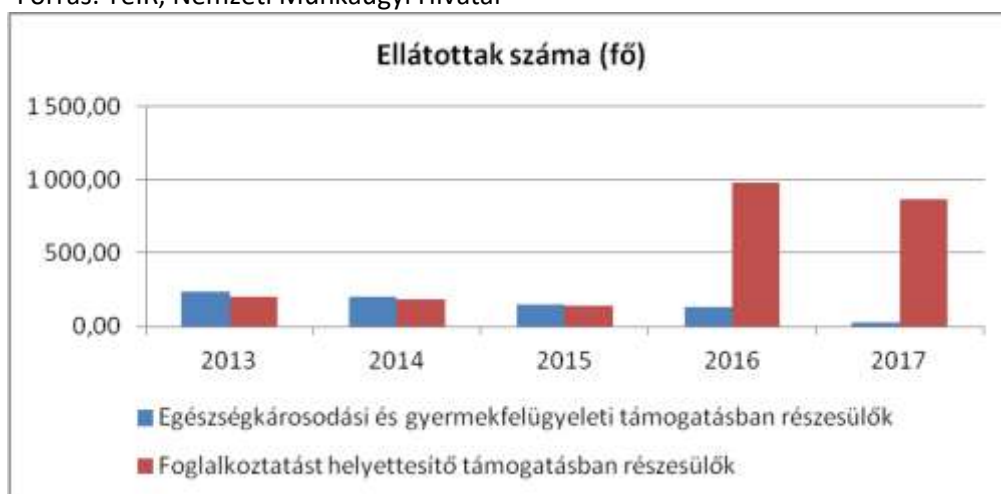

A táblázatból megfigyelhető, hogy 2013 óta az álláskeresési járadékra jogosultak száma hullámzó tendenciát mutat, 2016 évtől mutatkozik némi emelkedés.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2016. márc. 1-től (TS 5401) (2015. február 28.-ig rendszeres szociális segélyben részesülők (TS 1401))		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési segély - TS 7015 negyedévek átlagában számolva)	
	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2013	238,00	5,97%	204	37,02%
2014	198,00	5,02%	188	34,75%
2015	146,00	3,72%	142	35,24%
2016	130,00	3,31%	975,00	296,35%
2017	26,00	#ÉRTÉK!	862,00	221,59%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

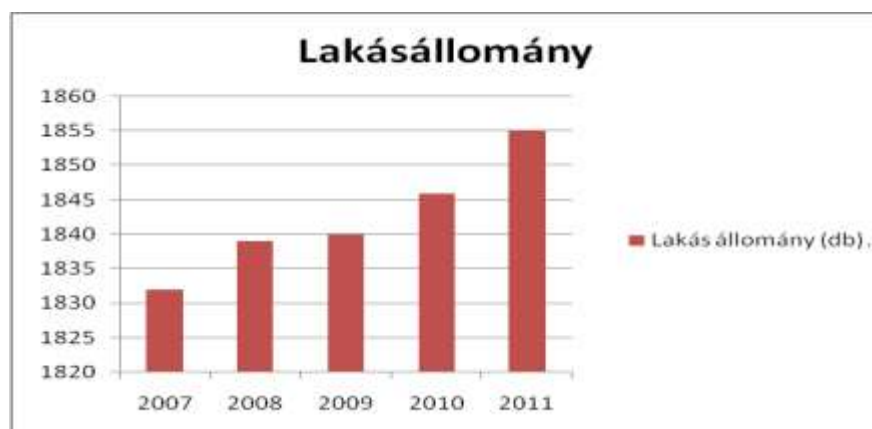

Az adatokból láthatjuk, hogy Alsózsoltán az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma csökken, ami a törvényi változásoknak is köszönhető, ugyanis előzőleg másak voltak a jogosultsági feltételek. Előzőleg a rendszeres szociális segély azoknak járt akiknek öt év hiányzott a nyugdíjkorhatárig,. A foglalkoztatási támogatásban részesülők száma viszont ugrásszerűen megnőtt, ami szintén a jogosultsági feltételek változásának tudható be. A régi RSZS –re jogosultak jelentős része ma Foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, illetve a megváltozott munkaképességű személyek azon csoportja is akik nem érik el az 50%-ot, vagy nincs meg a megfelelő szolgálati ideje bedolgozva.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A település fejlődésében és várossá alakulásának folyamatában a lakásállomány gyarapodásának is nagy szerepe volt, a növekedés üteme meghaladta a megyei átlagot. 1949 és 2005 között a megyében 80%-kal, míg Alsózsoltán 2,8-szeresére nőtt a lakások száma. Ebben szerepet játszott, hogy a megyeszékhelyről sokan költöztek a településre. Jelentősen javult egy másik mutató is: míg 1949-ben 468, 2005-ben már csak 339 lakos jutott száz lakásra. Az utóbbi években a gazdasági körülmények miatt erősen megtorpant a lakásépítések száma.

Forrás: <https://teir.vati.hu/ivs/>

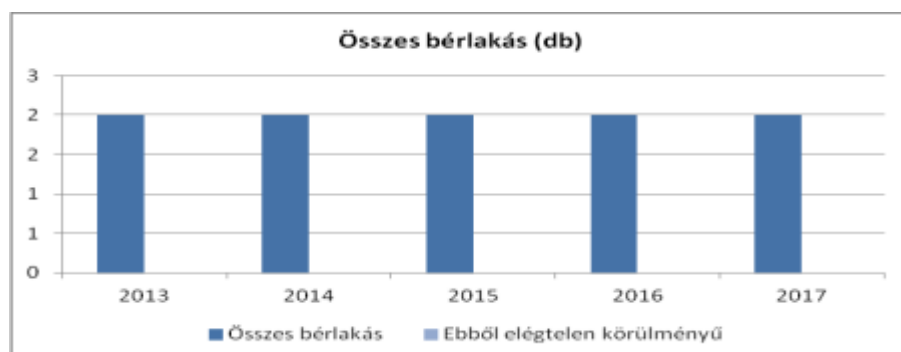
Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság

megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől. Igen lényeges az Ebktv. 26. §-ának (3) bekezdésének figyelembe vétele a lakhatási helyzet, illetve a szegregátumok vizsgálata és a megfogalmazandó intézkedések során. A rendelkezés rögzíti, hogy „a lakáshoz jutási feltételek meghatározása nem irányulhat arra, hogy a 8. §-ban meghatározott tulajdonságok szerint egyes csoportok valamely településen, illetve településrészen mesterségesen, nem a csoport önkéntes elhatározása alapján elkülönüljenek.” Az Ebktv. tiltja a lakáshoz jutási feltételek olyan módon való meghatározását, ami alapján egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok egy adott településen vagy településrészen belül mesterségesen elkülönülnek. Ezt elsősorban a település drágábban és olcsóbban értékesíthető telkekre, ingatlanokra történő felosztásával, kettéosztásával lehet megvalósítani. A törvényi tilalom része, hogy a mesterséges elkülönülés a csoport tagjainak szándékán kívül valósuljon meg, azaz abban az esetben, ha egyes személyek vagy e személyek csoportja önként, kényszer nélkül kíván a település egy különálló részén élni anélkül, hogy ez a helyzet bizonyos lakáshoz jutási feltételek diszkriminatív meghatározásán alapult volna, az nem minősíthető az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány								
Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2013	1 837	0	2	0	0	0	0	0
2014	1 837	0	2	0	0	0	0	0
2015	1 836	0	2	0	0	0	0	0
2016	1 836	0	2	0	0	0	0	0
2017			2	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Lakásállományunk az elmúlt évek során csökkent egy épület került lebontásra.

b) szociális lakhatás:

Alsózsolca Városában szociális célú lakás nincs, azonban a leromlott városi területek rehabilitációja pályázat keretében 11 szociális bérlakás kerül kialakításra.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok : nem releváns

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Összesen adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2013	406	0
2014	377	0
2015	288	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Alsózsolca Városában a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma 2014 évtől folyamatosan csökkent. Azonban 2015 évtől ez a fajta támogatási forma megszűnt helyette települési támogatások vannak. A településen az alábbiak szerint alakult 2016 évben a támogatásokban részesülők száma. Temetési segélyben 23 család részesült, köztemetésben 1 család. időskorúak támogatásában 952 fő, Felnőtt rendkívüli támogatásban 175 fő, gyermekvédelmi kedvezményben: 832 fő, rendkívüli települési támogatásban: 51 fő, szünidei gyermekétkeztetésben: 401 fő, ingyenes gyermekétkeztetésben: 485 fő, kedvezményes gyermekétkeztetésben 30 fő, Bursa Hungaricában: 10 fő részesült Adósságcsökkentési támogatást a településen senki sem kapott.

f) eladósodottság

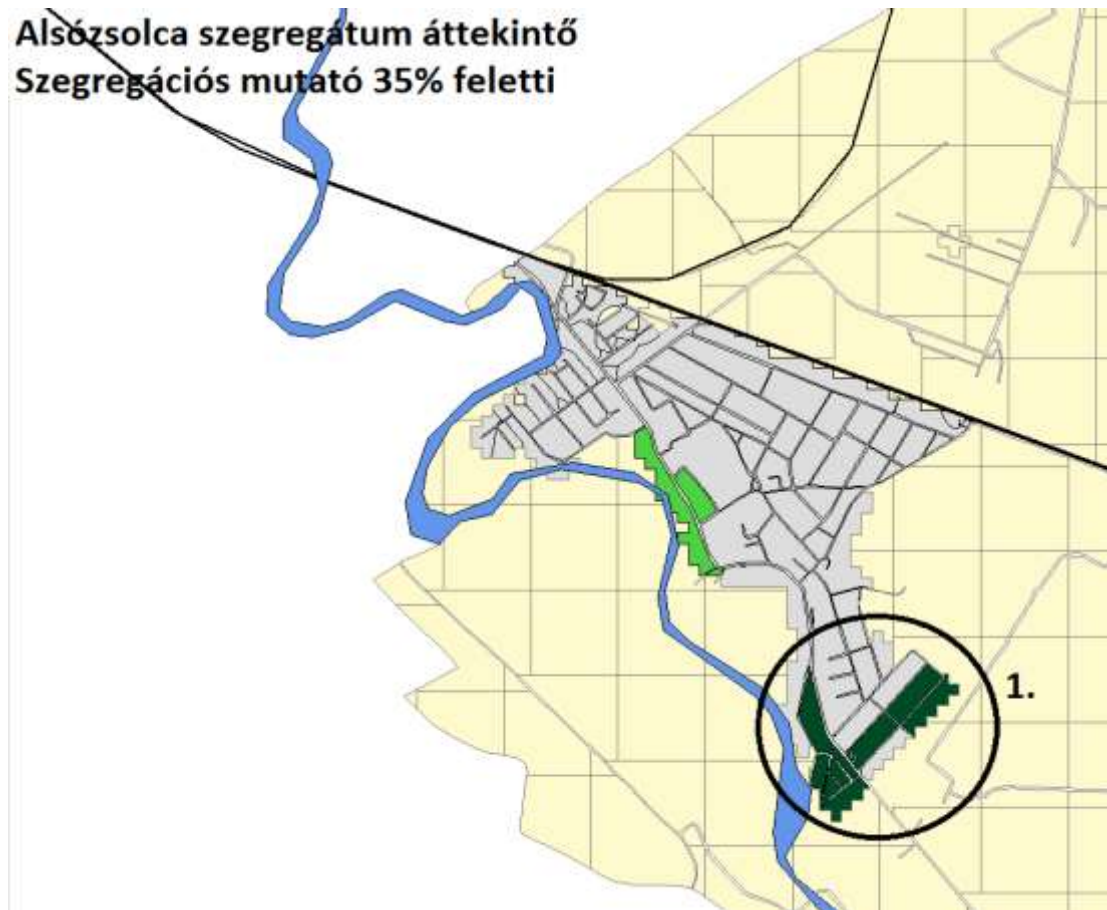
Díjhátralékok, eladósodás vizsgálatára az Önkormányzat nem végzett felmérést. A Településen adósságkezelési szolgáltatás nincs. Egyéni esetkezelések történnek a családsegítő szolgáltatás keretében részletfizetési kérelem, elengedési kérelem, halasztási kérelem. Az adósságok zöme, közüzemi tartozás, 2016 évben 66 család kérte védendő fogyasztóként nyilvántartásba vételét, melyet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak esetében tudta a polgármesteri hivatal leigazolni. A 60 esetből 50 család a villanyszámla tartozáshoz, 12 család a gáz tartozáshoz 4 család pedig a víz tartozáshoz kérte a védendő fogyasztó igazolását. 2017 évben 42 család villanyszámlához 5 család gázszámlához, 2 család vízszámla tartozáshoz kérte az igazolást. Sok család esetében a tartozásaik végrehajtás alatt vannak. A Kormány a szociálisan hátrányos helyzetű családok lakhatási feltételeinek megőrzése érdekében, egyes lakáshitel-adósságok rendezése céljából 2005-ben rendeletet hozott, melynek értelmében a lakáscélú-hitelhátralékkal rendelkező családok jövedelmi- és vagyoni viszonyait 2 évente felül kell vizsgálni, illetőleg **10 év leteltével a törlesztési** kötelezettség megszűnéséről és az elidegenítési és terhelési tilalom tényének ingatlan-nyilvántartásból való törléséről a jegyző határozatot hoz. 2016-ban 2 esetben lett felülvizsgálva, illetve 8 esetben megszüntetve a lakáscélú-hitelhátralék. 2017. szeptember 30-ig 3 esetben lett megszüntetve a lakáscélú-hitelhátralék, 1 esetben az adós halála miatt, 2 esetben a Kormány rendeletben előírt 10 évi törlesztési kötelezettség felfüggesztési időtartalmának eltelte miatt. A kormány további intézkedése a lakáshitel miatt eladósodott családok házainak eszközkezelő által történő felvásárlása. Ez esetben többnyire bérlőként maradhatnak a családok a lakásban. 2016 - 2017-ben 4-4 esetben igazolta Alsózsolca Város Jegyzője a jogosultsághoz szükséges rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság meglétét

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatás. A településünk külterülete nagyrészt mezőgazdasági terület. A Sajómenti terület növényzettel benőtt ártér. A település külterületén folyik keresztül a Bársonyos patak, és érinti a közigazgatási határát a Hernád folyó. A külterületen lévő ipari üzemek és üdülők belterületbe vannak vonva. Külterületen mezőgazdasági üzem és kavicsbánya található még, mint gazdasági terület. Értelemszerűen külterületi elemek a folyók, az utak és a vasút is. A külterület jellemzője az egykori árterületeken kialakult sík mezőgazdasági terület erdős árterületekkel. A város északi külterületén egy kisebb és egy nagyobb tó partján, a Csavargyári út mellett körben apró üdülőtelkek kerültek kiosztásra. Ezen az üdülő területen nem csak hétvégeken tartózkodnak, hanem előfordul, hogy életvitelszerűen is ott élnek emberek. Az üdülő területre nincs

tömegközlekedés, intézmények szolgáltatások sincsenek. A Város megközelíthető gépjárművel kb 5 perc, kerékpárral, kb 20 perc alatt.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Mutató megnevezése	Alsózsolca összesen 1. veszélyeztetett terület (Dankó Pista út - Arany János út - Kossuth Lajos út - Bartók Béla út - Móra Ferenc u. - névtelen u. - Móricz Zsigmond u. - Erkel Ferenc u. - Kossuth Lajos u. - belterület határa)	
Lakónépesség száma	5766	1193
Lakónépességen belül 0-14 évesek aránya	20,9	38,8
Lakónépességen belül 15-59 évesek aránya	60,5	57,3

Lakónépességen belül 60-X évesek aránya	18,6	3,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	27,4	68,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	11,6	2,1
Lakásállomány (db)	1824	210
Alacsony komfort fokozatú lakások aránya	12,4	49,5
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	47,0	70,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	20,6 54,8	
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	49,4	28,6
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	41,6	52,8
78,2Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	43,8	71,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta) 61,0 A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	15,9	22,7
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	8,7	10,0
A komfort nélküli, félkomfortos és szükség-lakások aránya a lakott lakásokon belül	11,8	49,3
Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül	4,7	13,2

Forrás: KSH 2011 népszámlálása

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői:

Alsózsolca térképéből jól láthatjuk, hogy a szegregátum, illetve a szegregációval veszélyeztetett terület az elmúlt 30-40 évhez képest nőtt. A 70-es 80-as években még csak a „Tanyának” nevezett terület volt szegregátum, (Sajólád felől a Kossuth L. u. bal oldala) mára már a „Citromsziget” néven ismert területek is ide tartoznak (Sajólád felől a Kossuth L. u jobb oldala) Szegregációval veszélyeztetett környezet pedig a térképen látható világoszöld területek, a település centrumában.

Alsózsolca lakosainak száma 5955 fő ebből az érintett szegregátumban 2000 fő él. A szegregátum területén 259 családi ház található, átlagosan 7 fő lakik egy házban. A lakások háromnegyed részében nincs víz, villany a fűtést egyedi fa tüzeléssel oldják meg az ott élő emberek. A házak többsége, a 60-as 70-es évekbeni árvíz után épült. A házak állapota felújításra szorul. Két utcában nincs aszfaltos út, vízelvezető árok a szegregátum felében nincs. A telep zsúfoltsága évről évre nő. Jellemző, hogy 4-5-6 tagú kisgyermekes családok laknak 16-20m²-es helységben. Egyre szaporodnak az engedélyek nélkül felhúzott, összetákoltt melléképületek amikben szintén családok élnek. Még mindig előfordul az, hogy nincs a családnak WC, nincs megfelelő számú „Fekete kuka” a veszélyes hulladékot (pelenka)és egyéb háztartási hulladékot a Sajó partra hordják sokan hatalmas környezeti és egészségi (hepatitisz, vírusos hasmenés, rágcslók okozta veszélyek) károkat okozva ezzel.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:	1	
Telepi lakások száma a településen:	2008	238
	2009	247
	2010	247
	2011	249
	2012	250
	2013	250
	2014	250
	2015	250
A telep/ek megközelíthetősége: Alsózsolca Városában egy darab roma telep az ún. tanya a település déli részén, a Sajólad felőli részen található. A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva:	Ez a telep 10 db utcából áll, jól megközelíthető, a 3606. számú főútvonal mellett helyezkedik el, a közösségi közlekedés könnyen elérhető, gépjárművel szilárd burkolatú útról megközelíthető. Minden közszolgáltatás, oktatási intézmények, egészségügyi intézmények kb. 15 perc alatt elérhető ugyanúgy, mint a település bármely részéről. Minden közmű kiépítése megtörtént (víz, villany, gáz, szennyvíz), a rákötés lehetősége biztosított. 9 db közkút található ezen a településrészen.	
Alsózsolca lakóövezetében, így a telep közelében sem található egészségtelen üzem, létesítmény. A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.):		

Forrás: helyi adatgyűjtés

komfort nélküli lakások a külterületen
komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken
komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

száma (db) komfort nélküli lakások a belterületen	180		10	170
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	10%		5%	95%
	alapozással nem rendelkező	alapozással nem	alapozással nem rendelkező lakások a	alapozással nem rendelkező lakások

	lakások a belterületen	rendelkező lakások a külterületen	nem szegregált lakóterületeken	a szegregált lakóterületeken
0,20%1,50%száma (db)	30		4	27
1,60% aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeke n	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken	
száma (db)	15			15
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0,80%			0,80%
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeke n	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken	
száma (db)	1750		1650	110
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	1800		1750	30
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken

száma (db)	1580		1550	30
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken	
száma (db)	1600		1560	40
Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis				

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A kétezer főből 31 főnek nincs meg a 8 általános iskolai végzettsége. A szegregátumban élő, alacsony iskolai végzettséggel rendelkező lakosoknak még nagyobb problémát jelent mind a társadalomba, mind a munka világába történő beilleszkedés, hiszen az alacsony iskolai végzettség még inkább megnehezíti az elhelyezkedésüket, ami a fenti táblázatban is megfigyelhetünk.

A roma lakosok háromnegyed részének 8 általános iskolai végzettsége van. A 8 általánost végzettek közül is majdnem mindenki funkcionális analfabéta. A településen rendkívül magas a roma lakosság aránya (körülbelül 30 %). Sok család él elmaradott körülmények között.

Az itt élő embereknek sok esetben nincs villany, nincs hűtője sem az ételek tartósítása gondot okoz, ami szintén káros az egészségre. A víz hiánya szintén nagy problémát jelen, hiszen a szegregátum felében egyáltalán nincs vezetékes víz, csak közkútról hordják a vizet, ami azt eredményezi, hogy tisztálkodási szokásaik nem megfelelőek, környezetük tisztántartása sem kielégítő, illetve az ételeket, gyümölcsöket, zöldségeket mosatlanul fogyasztják. Épületek gyakran romosak, füstösek, nem megfelelő a szellőzés, sötét. A gyerekek számára nincs biztosítva a tanuláshoz, pihenéshez, félrevonuláshoz alkalmas hely. Nagy problémát jelent a zsúfoltság is. Sok család hiába építettett szocpol támogatásból más településen házat, vagy vett fészekrakó hitelből

házat magának, nem költöznek be új házaikba, illetve amennyiben beköltöznek, hamarosan visszaköltöznek a településre, mert nem tudják az idegen környezetet megszokni. Az emberek jövedelmét a segélyek, és a gyermekek után járó családtámogatási ellátások teszik ki. Az egyetlen munkalehetőség sok esetben a közmunkaprogram, illetve az idényjellegű mezőgazdasági munka.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékrendjében és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeinek védelmét. Alsózsolca Városában a többségében roma lakosság által lakott telep létrejötte nem mesterséges folyamat következménye. A telep már több mint 70 éve létrejött, az évek során új lakóterület is került kialakításra kb. a 80-as években, a fő cél az volt, hogy a lakókörnyezet szépüljön, és a telep integrációja megtörténjen. Az új lakóterületen is főként szocpol-ból épültek fel a házak, idővel itt is többségében a roma lakosság vásárolt telkeket, s építkezett.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

1997. évi CLIV. törvény: előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik: a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, b) a fogorvosi alapellátásról, c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, d) a védőnői ellátásról, e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a) a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A településen működő szolgáltatások, intézmények:

- falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás
- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- családsegítés
- támogató szolgáltatás
- nappali ellátás

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2013	4	3	1
3120 14	4	3	1
2016 4 2015	4	3	1
2017	4	3	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Alsózsolca városában betöltetlen háziorvosi és gyermekorvosi praxis nincs. A háziorvosok vállalkozásban látják el orvosi teendőiket. Jól felszerelt rendelőjükben, biztosítva vannak a személyi és tárgyi feltételek

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2013	173
2014	239

2015	278
2016	275
2017	552

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, méltányossági alapon. Láthatjuk, hogy településünkön többen lettek jogosultak közgyógyellátásra ami a hadiárványokra vonatkozó jogszabályi változások miatt következett be.

3.6.3. számú táblázat Ápolási díjban részesítettek száma

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2013	27	NA	#ÉRTÉK!
2014	32	NA	#ÉRTÉK!
2015	45	NA	#ÉRTÉK!
2016	59	NA	#ÉRTÉK!
2017	58	NA	#ÉRTÉK!

A táblázatból jól látható, hogy a településünkön évről- évre nő az ápolási díjra jogosultak száma, ami annak is köszönhető, hogy külön orvosi bizottság állapítja meg a jogosultságot, illetve annak, is, hogy egyre több az olyan ember aki agyi infarktus, stroke következtében szorul szerettei ápolására, gondozására. Az igénybevétel számának emelkedése azt is tükrözheti, hogy munkaviszonynak számít az aki hozzátartozóját ápolja, illetve maga az összeg is jelentős

mértékben növekedett az elmúlt években, ahhoz, hogy az emberek otthon maradjanak ha egy családtagjuk ápolásra szorul.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Alsózsolca Városában 3 felnőttek részére szervezett orvosi ellátás, és 1 db gyermekek részére szervezett ellátás van. A település központjában található korszerű, eszközökkel jól felszerelt Egészségházban a 3 db felnőttorvos, 2 fogászat, valamint Fizioterápiás labor működik. Az Egészségház szomszédjában lévő épületben 1 db gyermekorvos, a védőnői szolgálat és egy gyógyszertár található. A településen a védőnői feladatok kiemelt hangsúlyt kaptak, mivel a lakosság összetételében több mint 30 % a roma etnikumhoz tartozók aránya. A születendő gyermekeknél 60 % feletti a roma születések száma. Magas a veszélyeztetett gyermekek száma. Ez a komplexum a település szívében található, a település bármely lakója számára könnyen megközelíthető, elérhető. Háziorvosi ügyelet a szomszédos településen Felsőzsolcán található. Kórház a városban nincs. A település lakói az Alsózsolcától kb. 10 km-re található nagyvárosban Miskolcon részesülhetnek kórházi ellátásban.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szűrőprogramokhoz való hozzáférés a városban megoldott a gyermekek és a felnőttek számára. Az Egészségházban minden kötelező szűrés elvégzése megszervezhető, vagy Miskolcon elérhető. Több éve folyik Alsózsolcán lakossági tüdőszűrés, amikor helybe jön a mobil szűrőbusz. Látásvizsgálatok, hallásvizsgálatok évente egy-egy alkalommal szintén hozzáférhetőek a településen. Önkormányzat önként vállalt feladata a labor, a fizioterápia is nagy segítséget jelent különösen a kismamáknak a betegeknek és az idősebb korosztály számára.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Alsózsolca Városában fizioterápiás labor üzemel. Az egyéb szolgáltatások Miskolcon érhetőek el.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Szociális étkeztetés keretében azon szociálisan rászorulóknak részesülnek ellátásban, akik legalább napi egyszeri meleg étkezést önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem tudnak biztosítani. Étkeztetésben részesülhet az is, aki kora, egészségi állapota miatt nem képes az étkezéséről gondoskodni. Az igénybevételre jogosító szociális rászorultság feltételeit a mindenkor hatályos önkormányzati rendelet, valamint a szociális törvény szabályozza.

Az igénybevétel mutatói: A szociális étkeztetés adatai

Év	Helyben fogyasztott fő/hó	Napi adagszám	Kiszállított fő/hó	Napi adagszám
2008	362	18	770	38
2009	421	21	830	41
2010	436	21	877	41
2011	420	20	850	40
2012	364	17	862	41
2013	473	19	1075	45
2014	402	16	1121	46
2015	482	21	1002	42

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Alsózsolca sportlétesítményei jó sportolási lehetőséget biztosítanak. Tornatermei 4 db, és az 5 éve épült sportcsarnoka, valamint szabadtéri pályái mind a helybeli, mind a környező települések (Sajólád, Böcs, Felsőzsolca, Miskolc) számára lehetővé teszik a sportolást. A térségben a Fekete István Óvoda az egyetlen óvodai intézmény, mely saját tornateremmel rendelkezik.

A Sportcsarnok 400 fő férőhelyes, melyben a környező települések is rendeznek sportrendezvényeket. Alsózsolcán a legnépszerűbb a kézilabda, a labdarúgás az asztalitenisz, aerobik, kangó, az idősebb korosztály számára a gerinc torna.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A város szociális ellátórendszere a törvényileg előírt valamennyi szolgáltatást eljuttatja a rászorulókhöz, többet térségi összefogásban:

A szociális ellátórendszer felépítése Alsózsolcán

Feladat	Ellátás formája	Ellátó intézmény
1. Idősek Klubja (nappali ellátás)	Önkormányzati intézmény Gondozási Központ, Alsózsolca	
2. Étkeztetés	Önkormányzati intézmény	Gondozási Központ, Alsózsolca
3. Házi segítségnyújtás	Társulási formában	Szociális Szolgáltató Központ, Onga
4. Szociális Szolgáltató Központ, OngaJelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Társulási formában	Szociális Szolgáltató Központ, Onga
5. Családsegítő és Gyermekjóléti SzolgáltatásTársulási formában	Önkormányzati Intézmény	Alsózsolcai Gondozási Központ
6. Támogató szolgálat		

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Alsózsolca Városában az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése nem fordult elő, erre vonatkozó jelzésről, bejelentésről nincs tudomásunk

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A gyermekjóléti szolgálat elsődleges feladata a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése, a kialakult veszélyeztetés megszüntetése, illetve a családból kiemelt gyermek családjába történő visszahelyezésének elősegítése.

Mind az alapellátásban részesülő, mind a védelembe vett gyermekek száma növekszik. Egyre több jelzés érkezik a szolgálathoz iskolai hiányzás, szülői elhanyagolás miatt, de nem ritka az iskolai agresszió és a magatartási probléma sem. Ennek oka egyrészt a család összetartó erejének és funkciójának gyengeségében rejlik, másrészt pedig a közösségek hiányában, mely hasznos időtöltést és pozitív mintát adna az élet számos területén.

Az önkormányzati feladatok közül ez az a terület, amely a legtöbb változáson ment keresztül. Lakosságszámhoz igazítottan a családgondozók száma megfelelő, mindannyian rendelkeznek a munkavégzéshez szükséges szakképzettséggel. Sajnos a munkanélküliség egy sor olyan problémát

vetít előre, amely a családok egyre nehezebb megélhetését eredményezi, szinte lehetetlenné téve az egészséges családmódel működését. Azonban nem csak a problémamegoldás fontos, hanem a prevencióra is nagy hangsúlyt szükséges fektetni. Ennek érdekében a családsegítő szolgálattal együtt létrehozásra és működtetésre került a Biztos Kezdet Klub, valamint különböző szabadidős programok szervezése is megvalósul.

Bizony esetekben a munkanélküli több gyermekes hátrányos helyzetű családok élethelyzetét segítik közvetlen anyagi támogatás (közgyógyellátás, rendszeres szociális segély) folyósításával. A támogatások jelentős része normatív alapú, de lehetőségeihez mérten az önkormányzat is kiegészíti őket.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Városunkban a helyi közművelődési feladatok ellátását a Közösségi Ház koordinálja, szervezi és ad helyet a közösségi programoknak.

Alsózsolca nagy kiterjedésű, heterogén összetételű település. A város település-szerkezetének jellemzője, hogy nincs vonzó központi része, a település főutcája hosszan, elnyúlva fekszik a Sajó vonalában. A lakosság kulturális igényei rendkívül differenciáltak, sokrétűek. Mindezekből adódóan, az elmúlt évtizedekben sajátos kulturális arculata alakult ki a városnak, ami azt jelenti, hogy a Közösségi Ház mellett a nevelési és oktatási intézmények, a városi könyvtár, a civil szervezetek és az egyházak is jelentős részt vállalnak a közművelődési feladatellátásban. Így intézményekhez kötődő, hagyományos kulturális rendezvények alakultak ki, amelyek sokszínűvé, pezsgővé, változatossá teszik a kulturális életet. A városi események, rendezvények, ünnepek megünneplésében is részt vesznek az említett intézmények.

Már óvodás korban megkezdjük a közösségi élet előtérbe helyezését. Jó példája ennek az óvodások állandó jelenléte a kulturális rendezvényeken vagy éppen az óvodák közötti szoros kulturális kapcsolat.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Alsózsolca Városában nincsenek etnikai konfliktusok.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A Város Önkormányzatának közművelődési feladatait úgy kell szervezni, hogy elősegítse a városban élők kulturális életének fejlesztését, művelődési kezdeményezéseit, a közösségi

művelődéshez méltó, esztétikus környezet és infrastruktúra kialakítását, az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva, hogy minden korosztály megtalálja a számára fontos, elérhető kulturális programot. Kulturális életünket gazdagítja testvérvárosi kapcsolatunk a szlovákiai Pelsőc illetve az Erdélyben található Szentmáté településsel.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Alsózsolca Városában működik Roma Nemzetiségi Önkormányzat, mely nagyhangsúlyt fektet a roma kulturális rendezvények megszervezésére, a hátrányos helyzetű emberek megsegítésére. A munkatervüknek megfelelően rendszeresen üléseznek, ahol az aktuális problémák megoldására törekednek. A pályázati lehetőségek kihasználásával próbálják a roma kultúra pozitív vonásait megismertetni, s a népcsoport kulturális fejlődését elősegíteni.

Tevékenységük különösen fontos szerepet játszik a település életében, mivel Alsózsolcán a magukat roma kisebbségűnek valló lakosok száma megközelítőleg 2000 fő. Ez a szám a település lakosságának több mint 30 %-a. Nagy szerepük van a roma lakosság kulturális és sporttevékenységének szervezésében is. Évről évre a Községi Ház és a Települési Önkormányzat közösen Roma Kulturális Napokat szervez. A rendezvény fő célja, hogy a magyar lakosság megismerkedjen a roma kultúra sajátosságaival és a kisebbség, pedig ápolja hagyományait. A roma lakosság igényeit bálók, karácsonyi műsorok és egyéb programok megvalósításával igyekszik kielégíteni.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira,

A nemzetiségi önkormányzat együttműködését az állami és a helyi önkormányzati szervekkel a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 79-86. §-ai rögzítik.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jellemzőbb az alacsony iskolai végzettség, ebből következően nagyobb a munkanélküliség Tanácsadás, képzések felzárkóztató programok, ösztönzés a nyolc általános iskolai osztály elvégzésére, kompetencia fejlesztés, az érzelmi intelligencia fejlesztés és konfliktuskezelés Szakma tanulás (pályázatok) lakókörnyezet szemetes, az ingatlanok állapota egészségtelen, zsúfolt lakások.	
korai terhesség nagy aránya	tájékoztatások, előadások, orvosi tanácsadások
betegségek, egészségtelen életmód szűrések tanácsadások, egészségügyi szolgáltatások eszközeinek fejlesztése	
szociális bérlakások hiánya	pályázati úton felújítani önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokat, vagy vásárolni ingatlanokat.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés). A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő

védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

- Pénzübeli és természetbeni ellátások:
- A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:
- A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet: a Gyvt. 67/A (1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c)* a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5)* A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6)* A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló végleges határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás: A támogatásra az rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjául rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles és

nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek: Elsősorban a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény szerinti menedékjogot kérő, menekült, menedékes, oltalmazott vagy humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező gyermekek helyzetére szükséges kitérni. A

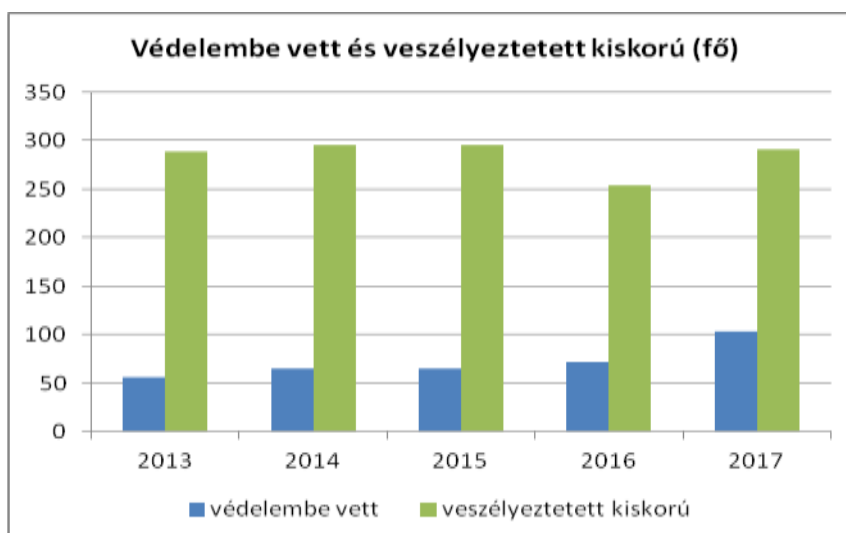
menedékes - rászorultsága esetén - jogosult a befogadás anyagi feltételeire, valamint ellátásra és támogatásra. A menekültügyi hatóság, valamint a jegyző az ellátásra, támogatásra vonatkozóan határozattal dönt (2007. évi LXXX. törvény, 32. §).

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2013	56	289
2014	65	295
2015	65	295
2016	72	254
2017	103	291

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A fenti adatokból láthatjuk, hogy jelentősen meg növekedett az észlelt veszélyeztetett gyermekek száma, ami egy részről annak köszönhető, hogy településünkön jól működik az észlelő és jelzőrendszer, másfelől főleg a szegregált területeken a zsúfoltság a nem megfelelő

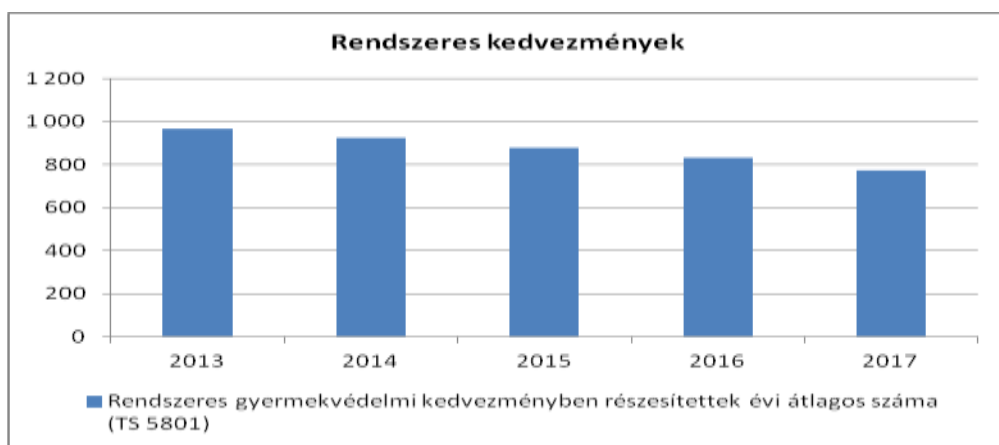
lakáskörülmények, az alacsony komfortfokozatú lakások az egészségtelen környezet veszélyezteti az ott élő gyermekek egészséges fejlődését.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2013	968
2014	926
2015	878
2016	831
2017	771

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön a javuló tendencia egyrészt annak köszönhető, hogy egyre több szülőt sikerül beiskoláztatni a munkaügyi központok által indított képzésekre. Sok esetben az alapkú iskolai végzettség megszerzésére alapfeltétel a munkaerő piaci elhelyezkedésnél. Másrészt a közfoglalkoztatásban résztvevő szülők szeretnék jobb bérezésben részesülni, így egyre többen keresnek munkát a helyi és környező települések iparában, aminek következménye az egy főre jutó jövedelem növekedése. A kormány által biztosított CSOK-nak köszönhetően sokan vesznek házat a település más (nem szegregált területén)

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesülhet a gyermeket gondozó család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az ellátásokkal a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás:

év	Támogatásban részesült
2012.	82
2013	91
2014	98
2015	54
2016	42

Az adatokból látható, hogy 2015 –től folyamatosan csökken a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesülők száma, ez azért van, mert erre a fajta támogatásra egyre kevesebben nyújtanak be kérelmet. Inkább a felnőtt települési támogatást részesítik előnyben.

Bursa Hungarica ösztöndíj pályázat keretében megítélt támogatások:

év	Támogatásban részesült
2008	17
2009	17

2010	23
2011	13
2012.	14
2013	13
2014	10
2015	9

Az ösztöndíjpályázatban részesülők száma is fokozatosan csökken a 2008-as adatokhoz képest, ennek az az oka, hogy a felsőoktatásban tanuló gyermekek családjai nem a hátrányos helyzetű családokból, hanem a tehetősebb családokból kerülnek ki.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesülhet a gyermeket gondozó család, ha időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az ellátásokkal a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2013	119	374	25	NA	71	0
2014	113	354	25	NA	74	0
2015	122	333	30	NA	73	0
2016	166	315	30	NA	megszűnt	548
2017	174	280	37	NA	megszűnt	506
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok						

Az ingyenes vagy kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években a támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. Alsózsolca településen 2016-ben a két óvodába összesen 159 fő hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek járt. Az iskolákban 368 fő a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma. Ingyenes étkezésben viszont 166 óvodás gyermek részesült, és 315 fő iskolás részesült, ami nem azt jelenti, hogy a rászoruló gyermekek nem jutottak hozzá a támogatáshoz, hanem azt, hogy a beíratott óvodás gyermekek közül sokan nem járnak rendszeresen óvodába. Betegség miatt, vagy azért mert a szülők nem tartják elég fontosnak azt, hogy a gyermekük óvodába járása rendszeres legyen, annak ellenére, hogy 3 éves kortól már kötelező az óvodába járás. Az iskolás gyermekek esetében szintén gyakoriak az igazolt és igazolatlan hiányzások száma, főleg a legrászorultabb gyermekek körében. Ezek a gyerekek gyakrabban betegednek meg, illetve enyhe betegségeknél is otthon maradnak. A településen nem jellemző az, hogy a mélyszegénységben élő családok azért nem jutnak hozzá a szolgáltatáshoz, juttatásokhoz, mert nem tudják a jogosultsági feltételeket igazoló dokumentumokat beszerezni. A gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot már akár hónapokkal a felülvizsgálat előtt elkezdheti intézni a család. A hivatalos iratok, papírok beszerzésében segítséget nyújt a helyi családsegítő szolgálat, ezzel a szolgáltatással a mélyszegénységben élő családok élnek is.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A településünkön nem élnek menekült, menedékes illetve letelepedett, bevándorolt családok.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A szegregátumokban élő családok ezen belül a gyerekek élettere és lakókörnyezete sokszor egészségtelen, a rossz minőségű, igénytelen komfort nélküli lakások miatt is. A telepen sok a

kóborkutya a házak nincsenek körülkerítve, az udvarok a környezete szemetes, sok portán nincs WC és kommunális hulladékgyűjtő edény, ezek a körülmények a rágcslók elszaporodásának kedveznek. A gyerekek többségénél a jövőkép nélkülség a jellemző. Általában a szegénység szubkultúrális közegében élő gyerekek sajnos azokat a körülményeket és normákat nézőpontokat ismerik melyek a saját környezetükben körülveszik Őket. Azokat a viselkedési mintákat viszonyulásokat, életvezetési, életszervezési stratégiákat ismerik és fogadják el normaként melyeket családi szocializációjuk során elsajátítanak. A rossz beidegződéseken életvitelen enyhíteni tud az óvoda, az iskola, vagy egyéb napközbeni elfoglaltságot biztosító tanoda vagy tanodajellegű, biztos kezdet gyerekházak, stb szolgáltatások.

A szegregátumban élő óvodáskorú gyermekek kötelező felvételét, elsősorban a szegregátumhoz közelebbi 2. sz. Óvoda biztosítja, mivel azonban az óvodai férőhely ebben az óvodában már nem biztosított egyre több gyermeknek kell a távolabbi óvodába járnia. Iskolába elsősorban szintén a közelebbit választják, hiszen mellette van az Óvoda és ezért a nagyobb testvérek tudják a gyermekeket kísérni óvodába. A szegregátumhoz közel található a Metodista Egyház temploma és közösségi tere, ahol szabadidős programoknak is helyet adnak a TÁMOP 5.3.6-11/1-2012-0048 kódszámú Komplex telep program megnevezésű EU pályázatból Sztlement típusú szociális munkával közösségfejlesztéssel, egészségügyi, oktatási, képzési programelemekkel próbáltunk a szegregátumban élők helyzetén javítani. A telephez közel található még a Csillagpont szolgáltató ház, mely helyet ad a gyerekek táborjellegű foglalkozásainak, gyermekfelügyeletnek, családsegítő szolgáltatásoknak.

Mindezen szolgáltatások célja, hogy a családi életet kiegészítve a gyermek számára egészséges, ingerekben gazdag környezetet biztosítsunk.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Egészségügyi alapellátás, szakorvosi ellátás biztosított. Az egészségügyi alapszolgáltatások könnyen megközelíthetőek a településen, gyalogosan is akár 10 perc alatt eljuthat a település bármely pontjától a lakosság. Az egészségügyi komplexum korszerű rendelői, laborja és fizioterápiájának eszközállománya biztosítanak helyben lehetőséget a betegellátásra. A településünk ezeket a szolgáltatásokat ingyen nyújtja a településünkön élők számára. Az itt élő embereknek nem kell a közeli nagyvárosba utaznia a laborba, ez a szolgáltatás a hátrányos helyzetű embereknek nagy segítség, hiszen kétszer kellene drága pénzen beutaznia ha ezeket a szolgáltatásokat igénybe kívánná venni. A településen található még két fogorvosi körzet és gyógyszerár is.

A településünkön iskolaorvos és iskolafogászat is működik. Az iskolaorvosi rendelőnk, a település többi rendelőivel egyetemben korszerűen felszerelt. A gondozási központon belül működő Védőnői szolgálat ingyenesen tud kölcsönözni a rászoruló családok részére csecsemőmérleget, és egyéb életmentő eszközöket is mint például a légúti megbetegedésekben szenvedők részére a porlasztó készülék, vagy a bölcsőhalál elkerülésére a baba figyelő

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2013	3	89
2014	3	95
2015	3	105
2016	3	107
2017	3	80

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A 4.3.1. táblázatban szereplő adatok az egy védőnőre jutó gyermekszám tekintetében a 0-3 éves korú gyermekek számát jelenti. Mint tudjuk a védőnők 0-5 éves korú gyermekek körében végzik elsősorban a szolgálatot ezen kívül végzik terhes gondozást, és óvodai, iskolai szűréseket is. A településen a védőnői feladatok kiemelt hangsúlyt kaptak, mivel a lakosság összetételében több mint 30 % a roma etnikumhoz tartozók aránya. A születendő gyermekeknél 60 % feletti a roma születések száma. Magas a veszélyeztetett gyermekek száma. A védőnők tevékenységük során naponta találkoznak ezzel a problémával.

Tájékoztatásuk alapján 2016 évben a 0-6 éves korú gyermekek száma: 507 fő.

Egészségügyi veszélyeztetést 115 esetben tapasztaltak, szociálisan veszélyeztetett gyermek 97 fő.

Szociális és egészségügyi veszélyeztetés: 41 esetben történt

A védőnők a magzatra káros veszélyeztető magatartásról, és a szűrővizsgálatról, való távolmaradásról, minden esetben jeleztek a gyermekjóléti szolgálat felé. 2016-ben ez 64 főt érintett.

Az előző évhez hasonlóan 2016-ben is problémát jelen a kiskorúak várandóssága ez 8 főt érint.

Prevenációs programok:

Helyi rendezvényekhez kapcsolódva vérnyomásmérés és vércukormérés. Évente nőgyógyászati rákszűrés egy alkalommal. Minden évben megtartják a Szoptatási Világnapi rendezvényhez kapcsolódva a helyi ünnepségüket.

Az intézményekben rendszeresen minden évben tartják egészségnevelési órákat:

- Személyi és környezeti higiéné
- Kamaszkor-első menstruáció
- Egészséges táplálkozás, testmozgás fontossága
- Barátság, szerelem, párkapcsolat
- Dohányzás, alkohol, drog veszélyei
- Elsősegély nyújtási alapismeretek
- Csecsemőápolási versenyre felkészítés

Szűrő vizsgálatokon való megjelenés:

1-3-6 hónapos és az 1-2-3-4-5-6- éves védőnői szűrővizsgálatok 100%-ban megtörténnek. Ugyan ennek a korosztálynak az orvosi státuszvizsgálata 97 %-ban történik meg. Az itt kiszűrt gyermekek szakorvosi vizsgálata kb. 60 %-ban történik meg. A rendszeresen gondozásra, ellenőrzésre szoruló gyermekeknél a védőnői nyomon követés minden esetben megtörténik, de a speciális ellátás sokszor akadozik, nem folyamatos vagy nem történik meg. Ilyen esetekben kérik a gyermekjóléti szolgálat segítségét.

Az iskolai szűréseknél/ 2-4-6-8 osztály/ alkalmával még inkább ez a tapasztalták.

Az óvodákban és az iskolákban évente négyszer kötelező tisztasági vizsgálatot tartanak. Itt a legfőbb probléma a tetű irtószert biztosítása, a hatásos megbízható készítmény nagyon drága, az érintettek egy része nem tudja megfizetni. 6-8 családot érint különösen ez a probléma, ahol a személyi és a környezeti higiéné is nagyon rossz, illetve a hozzáállásuk is elutasító.

A születésszám csökkenésével ellentétben a fokozott gondozást igénylők száma évről évre nő.

Pl. várandós nőknél 2007: 125 fő / 51 veszélyeztetett	40.8 %
2008: 113 fő / 57 veszélyeztetett	50,4 %
2009: 120fő/66 veszélyeztetett	55.0 %
2010: 113 fő/55 veszélyeztetett	48.0 %
2011: 81 fő/ 41 veszélyeztetett	50.6 %
2016: 101 fő/97 veszélyeztetett	96%

Ennek egyik oka a kiskorú várandósok (8ő) és „idősebb”korban/ 35 év felett/ vállalt terhesség, sokadik gyermekvállalás, nehezedő szociális teher. Nagy probléma a rendszeresen dohányzók aránya is. A kismamáknak továbbra is nagy segítség, hogy helyben van, laboratórium ahol minden vérvételt le tudnak bonyolítani és a leletet kézhez kapják. Így az utazástól, fertőzésveszélytől megkímélődnek, ill. probléma esetén azonnal tudunk intézkedni.

körzeti mutatók: 2016.

Várandós anyák száma:	87 fő	ebből veszélyeztetett 56 fő	Százalékos arány: 64,3 %
ebből veszélyeztetett 67fő Százalékos arány:43,7 % Csecsemők száma:	101 fő	ebből veszélyeztetett 38 fő	Százalékos arány:37,6 %
Nagy gyermekek (3-6év) száma:153fő Kisgyermekek (1-3év)száma:	257 fő	ebből veszélyeztetett111 fő	Százalékos arány: 43,1%
7-18 év otthon gondozottak száma:	6 fő	ebből veszélyeztetett 6 fő	Százalékos arány: 100 %

A veszélyeztetettség lehet egészségügyi, szociális, vagy a kettő együtt.

Csecsemőkorban a koraszülés a kórházi kezelés, veleszületett szív és vesebetegség, szociális háttér a leggyakoribb veszélyeztető ok.

A későbbiek során a felsőlégtúti krónikus betegségek-allergiák, asthmák, anyagcsere problémák, testi fejlődésben való elmaradottság, elhanyagolás a leggyakoribb ok.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

2017 év gyermekorvosi ellátás jellemzői

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Háziiorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)	
2013	0	NA	NA	0	1
2014	0	NA	NA	0	1
2015	0	31184	16898	0	1
2016	0	32086	17329	0	1
2017	0		16422	NA	1

Születések száma: **73**, ebből halva született gyermek: **3**, kora szülés: **4** otthon szülés : **1**, Praxisba bejelentkezettek száma: **1175 fő**

0-11 hónapos: 68 fő

1-4 éves: 333 fő

5-14 éves: 648 fő

15-18 éves: 126 fő

Ellátott betegek száma: **16421 fő**, Rendelőben ellátott esetek száma: **15072**, Rendelőn kívül ellátott esetek száma: **1349**, Fekvőbeteg gyógyintézetbe utalások száma: **13 fő**, Szűrések: **850 fő**

Fokozott gondozást igénylők száma: **379 fő**

Leggyakrabban előforduló betegségek:

- enyhe felső légúti megbetegedés
- Obstruktív bronchitis
- Gyomor és bélrendszer vírusos megbetegedése

A Felnőtt lakosság egészségügyi helyzetére jellemző a szív és érrendszeri megbetegedések, tüdő és légzésproblémák, mozgásszervi betegségek. Egyik vezető halálok az agyi katasztrófák. Egyre nő a mentális problémákkal küzdők száma, demencia, depresszió, skizophénia.

Ezek a megbetegedések összefüggésbe hozhatók a nem megfelelő életmóddal (dohányzás, alkohol, stresszes életmód, egészségtelen táplálkozás), higiénés körülményekkel

A településünkön egy bölcsődei csoport működik. A bölcsődébe beírt gyermekek közül nincs olyan gyermek, akit szociális szempontból vettek volna fel. A bölcsőde elsősorban a dolgozó szülők gyermekeit tudja csak fogadni.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2013	1	13	0	12
2014	1	15	0	12
2015	1	12	0	12
2016	1	12	1	12
2017	1	12	1	12

Forrás: TelR, KSH Tstar

Az adatokból jól lázhatjuk, hogy az elmúlt években bizony a férőhelyek számától eltérően több gyermeket is beíratnak a bölcsődébe, az utóbbi évek tapasztalatai azt mutatták, hogy egyre nagyobb igény mutatkozik erre a fajta ellátási formára, ezért a településünk úgy döntött, hogy bővíteni fogja a bölcsődét.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma a településünkön nem releváns

A településen nem működik családi napközi annak ellenére, hogy az elmúlt években meghaladta és a jövőben még inkább meg fogja haladni a 3-6 éves korú gyermekek száma a férőhelyek számát.

d) gyermekjóléti alapellátás

A Gyvt. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetében történő

nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön.

Településünk az ország egyik leghátrányosabb részén található.

A településen rendkívül magas a roma lakosság aránya (körülbelül 30 %). Több száz család él elmaradott körülmények között. Az önkormányzat folyamatos közmunka programokkal, pályázatokkal és a ottélők bevonásával, ellenőrzéssel igyekszik a település ezen részén a tisztaságot, rendet fenntartani. 2012 évben településünk pályázatot nyújtott be „komplex terep – program” megvalósítására is. A roma lakosok háromnegyed részének 8 általános iskolai végzettsége van vagy annál kevesebb. A 8 általánost végzettek közül is majdnem mindenki funkcionális analfabéta. A szegregátumban élő, alacsony iskolai végzettséggel rendelkező lakosoknak még nagyobb problémát jelent mind a társadalomba, mind a munka világába történő beilleszkedés, hiszen az alacsony iskolai végzettség még inkább megnehezíti az elhelyezkedésüket, ami a következő táblázatban is megfigyelhetünk.

év	Kevesebb mint 8 általános	8 általános	Szakmunkás	Szakközép iskola	Főiskola	Egyetem
2016	63	200	89	75	3	1

Forrás: KSH – A munkanélküliség alakulása iskolai végzettséget tekintve

Az itt élő emberek jövedelmét a segélyek, és a gyermekek után járó családtámogatási ellátások teszik ki. Az egyetlen munkalehetőség sok esetben a közmunkaprogram, illetve az idényjellegű mezőgazdasági munka.

A szegregátumban élő emberek környezete szemetes, legtöbb esetben az egy hulladékgyűjtő edény kevésnek bizonyul a nagycsaládosoknak. Mivel nincs pénzük másik hulladékgyűjtő edény közüzemi díjának fizetésére, ezért szerződést sem kötnek a szolgáltatóval, illetve gyakran előforduló probléma, hogy feltüzelik a hulladékgyűjtő edényeiket, ezért a háztartási hulladékot üres telkekre, utcára vagy éppen a használaton kívüli szobákban tárolják. Ez a szemetes környezet rendkívüli veszélyforrás, a fertőző megbetegedések melegágya. Gyakori probléma a rágcsálók elszaporodása is. Mivel a telkek körülkerítve nincsenek rengeteg a szabadon kószáló, beoltatlan kutya, melyek folyamatosan újratermelődnek. Az állatok gyakorta élelmet keresve feldöntik a kukákat és széthordják a benne lévő szemetet, mely további veszélyforráshoz vezet. Az önkormányzat hatalmas összegeket fizet a kóbor állatok begyűjtésére, amit jobb esetben szociális

célra is fordíthatna. Mivel az itt élő embereknel sok esetben nincs villany, ezért nincs hűtője sem. Az ételek tartósítása gondot okoz, ami szintén káros az egészségre. A víz hiánya szintén nagy problémát jelen, hiszen a szegregátumban élő családok nagyrésznél egyáltalán nincs vezetékes víz, csak közkútról hordják a vizet, ami azt eredményezi, hogy tisztálkodási szokásaik nem megfelelőek, környezetük tisztántartása sem kielégítő, illetve az ételeket, gyümölcsöket, zöldségeket éretlenül, mosatlanul fogyasztják.

Épületek gyakran romosak, füstösek, sötétek nem megfelelő a szellőzés. A gyerekek számára nincs biztosítva a tanuláshoz, pihenéshez, félrevonuláshoz alkalmas hely, a családok zsúfoltan élnek, gyakran egy kisebb házban 65-80 m²-en 3-4 család él együtt, a lakások bútorgazdagsága szinte az ágy és szekrény kevés helyen találunk asztalt széket.

Sok család hiába építtetett szocpol támogatásból más településen házat, vagy vett fészekrakó hitelből házat magának, nem költözik be a házaikba, illetve amennyiben beköltözik, hamarosan visszaköltözik a településre, mert nem tudják az idegen környezetet megszokni.

A fent leírt problémák miatt továbbra is fontosnak tartjuk a szegregátumban élő egyének jártasságát növelni a saját egészségének javítása érdekében, azt, hogy szerezzenek képességet az egészséges életvitel fenntartására és a változó környezethez való alkalmazkodásra. Az egészséggel kapcsolatos ismereteinek bővítése, az egészséges magatartásra, az egészséget veszélyeztető ártalmak és megbetegedések megelőzésére irányuló tevékenység alkalmazásával. Településünkön mindezeket figyelembe véve már a legapróbb gyermekeknek is tartanak foglalkozásokat, az óvodákban, iskolákban. Az orvosok védőnők rendszeresen tartanak előadásokat. Szerveznek szűrővizsgálatokat, védőoltásokat.

Oktatás vagy képzések keretében, életvitelórákon az életkorhoz és a tanulmányokhoz igazodva ismertetik meg a tanulókkal az emberi szervezet felépítésének, működésének és a környezet kölcsönhatásainak törvényeit. Az egészséges életmódra, különös tekintettel az egészséges táplálkozásra, rendszeres testmozgásra, a dohányzás és a túlzott alkoholfogyasztás mellőzésére, valamint az egészséges környezet megteremtésére vonatkozó tudnivalókat, a személyi higiénés és mentálhigiénés ismereteket. Szabadidős programjainkon keresztül odafigyelünk testmozgás és a sport egészségfejlesztő szerepére. A nemi érintkezés útján terjedő betegségek megelőzésére, - ebben az évben az önkormányzat hozzájárul a HPV vakcina megvételére, a legfontosabb szűrővizsgálatokat és az azokon való részvétel fontosságát, a szexuálisbetegségeket, ezek káros hatásait, és a rázokás elkerülésének módját, az elsősegélynyújtás elméletét és gyakorlatát, az

egészségügyi szolgáltatások igénybevételének szükségességét, feltételeit és lehetőségeit, valamint az egészséggel összefüggő etikai alapokat.

Kiemelt figyelmet fordítunk az ifjúkori betegségek felismerésére, a betegségek és a szövődmények kialakulásának megelőzésére, valamint a fizikai és mentális állapot szűrési módszertanának, programjának kidolgozására, az életmód-tanácsadási rendszer megvalósítására. Rendszeres szűrőprogramokat szervezünk előzetesen meghatározott kockázati és korcsoportokban. Településünkön minden egészségügyi dolgozó feladata az egészségnevelésben való aktív részvétel. Önkormányzatunk és településünk intézményei a fenti törvény figyelembe vételével mindent elkövet azért, hogy a szegregátumban élő gyermekek a hátrányaikat behozzák, és egyenlő esélyekkel induljanak az óvodába, iskolába, hogy felnőve a társadalom hasznos tagjaivá válhassanak. A veszélyeztető körülmények korai felismerésére észlelő és jelzőrendszert működtetünk. Alsózsolca településen a gyermekjóléti szolgálat a jelzőrendszer tagjaival napi kapcsolatban áll. Elmondható, hogy veszélyeztetés esetén jelzési kötelezettségüknek a jelzőrendszer tagjai eleget tesznek. Gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében, a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében:

- egészségügyi szolgáltatást nyújtók: védőnői szolgálat, háziorvos, a házi gyermekorvos,
- személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók: családsegítő szolgálat, családsegítő központ
- közoktatási intézmények, a nevelési-oktatási intézmény, a nevelési tanácsadó,
- rendőrség,
- ügyészség,
- bíróság,
- pártfogó felügyelői szolgálat,
- áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.
- munkaügyi hatóság

Ezen intézmények és személyek kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve

súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A településünkön minden évben a jelzőrendszer tagjai szakmai tanácskozáson megbeszélik a jelzőrendszer előző évi működését, a felmerülő problémákra stratégiát dolgoznak ki.

Gyermekjóléti Szolgálat Szakmai tevékenysége 2016 évben

MEGNEVEZÉS	SZOLGÁLTATÁSBAN RÉSZESÜLŐK SZÁMA
INFORMÁCIÓ NYÚJTÁS	659
SEGÍTŐ BESZÉLGETÉS	659
TANÁCSADÁS	366
ÜGYINTÉZÉSHEZ SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	547
KONFLIKTUSKEZELÉS	33
KÖZVETÍTÉS ELLÁTÁSOKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSHEZ PÉNZBELI 3	547
TERMÉSZETBENI KRÍZISKEZELÉS	659
KÖZVETÍTÉS SZOLGÁLTATÁSHOZ	40
ÁTMENETI GONDOZÁSBA	7
KÖZPONTHOZ	33
SZOCIÁLIS SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG SAJÁT ÜGYKÖRBEN	90
EGYÉNI GONDOZÁSI NEV. TERV SZERINT KÖZPONT ÁLTAL	76
BEVONVA	11
KISKORÚ VÁRANDÓS ANYA GONDOZÁSA	
ESETKONFERENCIA	42
ESETMEGBESZÉLÉS	104
KÖRNYEZETTANULMÁNY	51
CSALÁDLÁTOGATÁS	312
ADOMÁNYKÖZVETÍTÉS	659

Gyermekjóléti Szolgálat Szolgáltatásai a veszélyeztetettség megelőzésére.

- A szolgálat 2006.-tól a társintézményekkel együttműködve Biztos kezdet klubbot működtet, ahol a 0-5 éves korú gyermekek korai fejlesztésére, felzárkóztatására, korai szűrésre van lehetőség. A szüleinek gyermeknevelési, életmód tanácsadást tart. A szabadidejük hasznos eltöltéséhez nyújt alternatív foglalkozási lehetőségeket, kézműves foglalkozásokat.
- Iskolás gyermekeknek, magántanulóknak korrepetálás
- Egészségnap szervezése, lebonyolítása
- Gyermekneveléssel kapcsolatos előadások, előadók hívása
- Szabadidős programok szervezése, tartása
- Táboroztatás, -nyári tábor szervezése
- Bűnmegelőzés
- Közösségi programokon részvétel

Gyermekvédelmi szakellátásba kerülő gyermekek számának alakulása

		település egésze	szegregátum 1.
Átmeneti nevelésbe vétel	2013	27	23
	2014	35	31
	2015	35	31
Tartós nevelésbe vétel	2013	1	1
	2014	1	1
	2015	1	1
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010	12	4
	2011	4	3
	2012	7	4
	2013	14	11
	2014	5	0
	2015	5	0
Családi pótlék/ iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010	12	12
	2011	20	12
	2012	21	19
	2013	35	31
	2014	13	11
	2015	11	8

Forrás: Önkormányzati adatok

A gyermekvédelmi szakellátásba került gyermekek nagyobb százaléka szegregált lakókörnyezetben élt. Településünkön minden esetben a veszélyeztetettséget, magát a problémát vesszük figyelembe és nem azt, hogy a gyermek mely településrészen él.

Iskoláztatási támogatás	Iskoláztatási támogatás	Iskoláztatási támogatás és		

felfüggesztése 2016 év	szüneteltetése 2016 év	családi természetbeni folyósítása 2016 év	pótlék
0 gyermek	11 gyermek	0	

Az iskoláztatási támogatás felfüggesztése nem létező jogi fogalom, megszűnt. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésére az 50 órát igazolatlanul mulasztott, 16 évet betöltött kiskorúak esetében került sor, majd a törvényi változások kapcsán minden korosztályt érintett a szüneteltetés elrendelése. Az iskoláztatási támogatás szüneteltetésekor a családtámogatási ellátást a család egyáltalán nem kapja meg, mindaddig ameddig a hiányzások fennállnak. Ezt a fajta hatósági intézkedést három havonta vizsgálják felül.

A családi pótlék és az iskoláztatási támogatás természetbeni folyósításának elrendelésére abban az esetben kerül sor amikor a családtámogatási ellátás célzott felhasználásával a kiskorú veszélyeztetettsége megszüntethető anélkül, hogy a kiskorút ki kellene emelni a családból. Az utóbbi két évben nem került sor ilyen intézkedésre

Ha az iskoláztatási támogatás szüneteltetését vesszük alapul láthatjuk, hogy a szegregátumban élő családok esetében nagyobb számban fordul elő az iskolai hiányzás. A tavalyi évben megnőtt azon családok száma akik maguk kérték gyermekeik elhelyezését, mert a gyermekeik viselkedése veszélyeztette a többi kisebb gyermek testi lelki egészségét. Megszaporodtak azon személyek is, akik otthagyják gyermekeiket rokonoknál, nagyszülőknél, amíg ők maguk külföldre vagy a fővárosba mentek és prostitúcióból éltek. Az is figyelembe kell venni a számok elemzése kapcsán, hogy addig amíg egy szegregátumban élő családban ahol súlyos veszélyeztetés miatt ki kell emelni gyermekeket, a gyerekek száma családonként, 4-5-6 is lehet, a nem szegregátumban élő családoknál a gyermekszám legfeljebb 2-3. Vagyis realisabb, ha családokat nézünk és nem gyermekszámot.

e) gyermekvédelem

A családgondozás biztosítása- az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve- a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához, utógondozó szociális munka biztosítása- az otthont nyújtó ellátást, illetve a területen gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve a gyermek családjába történő visszailleszkedéshez.

A gyermekjóléti szolgálatot a településünkön a Járási gyámhivatal időszakos kapcsolattartásra jelölte ki. A családok a határozatban megjelölt időpontban kéthetente vagy havonta egy alkalommal találkozhatnak a szakellátásban élő gyermekeikkel. Megkönnyítve ezzel a családba való reszocializációs folyamatot, hiszen a családok gyakran nem engedhetik meg maguknak azt, hogy a távolban élő gyermekeiket meglátogassák. Jelenleg öt gyermek esetében történik kapcsolattartás Alsózsoltán.

A családgondozók a szakellátás családgondozóival, vagy a gyámmal, nevelőszülői tanácsadóval közösen évente egy-két alkalommal meglátogatja a családokat, ilyenkor minden esetben átbeszéli a szülőkkel azt, hogy szükségesnek tartják-e az elhelyezési tervben foglaltak megváltoztatását, a kapcsolattartás időpontjának újraszabályozását kérik-e stb. A gyermekjóléti szolgálat havonta egy alkalommal végez családgondozást a gyermekek hazagondozása céljából.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A kialakult válsághelyzet azonnali kezelése, amikor a szülők magatartása és/vagy a család szociális helyzete súlyosan veszélyezteti a gyermek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődését. A gyermekjóléti és Családsegítő szolgálatnál jelentkező krízishelyzetben lévőket azonnal fogadjuk, és számukra a problémától függően, a lehetőségekhez képest segítséget nyújtunk, illetve megszervezzük, hogy a megfelelő szakintézménytől megkapják a szükséges segítséget. Az önkormányzat a krízishelyzetbe került személyek, családok számára minden esetben rendkívüli krízissegélyt biztosít. Erre főleg akkor van szükség, amikor az Országos Kríziskezelő Központ távoli helyen tudja biztosítani a családok elhelyezését. Családon belüli erőszak, bántalmazás esetén a gyermekjóléti szolgálat és a családsegítő szolgálat jelzést küld a családvédelmi koordinációért felelős szerv felé, ahol megvizsgálják azt, hogy szükség van-e a távoltage elrendelésére. Több esetben viszont a bántalmazás elszenvédőjét rögtön a bírósághoz irányítják, mert ott tárgyalás nélkül azonnal elrendelhetik a távoltage 30 napra, így nem az abozus elszenvédőjének kell a házat elhagynia, hanem az agresszornak. A szakszerű segítségnyújtás érdekében kiemelten fontosak a rendszeres esetmegbeszélések, esetkonferenciák a településen, de fontosnak tartjuk a lakosság, folyamatos tájékoztatását is.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Alsózsoltca településen az önkormányzat az oktatási nevelési intézmények a közösségi ház kiemelten fontos feladatának tekinti az egészségfejlesztést, a szabadidős tevékenységek

szervezését. Az intézmények a megrendezésre kerülő programokon együttműködnek. Alsózsolca településen már három éve megalakult a magyar vöröskereszt helyi szervezete, de a rendezvényeinken a Borsod - Abaúj- Zemplén Megyei Vöröskereszt is részt vesz, elsősegélynyújtásra oktatva a lakosság apraja – nagyját, szűrővizsgálatokat tart, és támogatja a nyári táborainkat, illetve 2013 év nyarán 15 veszélyeztetett gyermek táboroztatását vállalta a gyermekjóléti szolgálattal együttműködve. A Roma Nemzetiségi Önkormányzat az Önkormányzattal és intézményeivel együttműködve szintén szervez szabadidős programokat, a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek és családoknak.

A településen rendszeresen megszervezett programok:

- Alkalmakhoz kapcsolódó programok (ünnepekhez, évszakokhoz)
Az ünnepek előtt ünnepváró hangulatot igyekszünk teremteni a gyermekek számára. Ilyenkor játszóház, manuális tevékenység, vendéglátás, ismeretterjesztő előadások, programok és ünnepségek szervezésével tesszük színessé a gyermekek hétköznapjait. Ezek a programok minden korosztály számára nyitva állnak.
Az évszakokhoz kötődő programok körében pedig elsősorban a nyári napközis tábort kell megemlítenem.
- Rekreatív, sport foglalkozások
Ide tartozik a játszóház, a játszótér programok, a sportprogramok, sportnap szervezése lebonyolítása, DSK, DSE működtetése, kirándulások szervezése. A játék, a sport nagyon fontos eleme a gyermekek fejlődésének, mivel az élmények mellett készségek fejlesztésére (finom motorikus készségek, de kudarctűrés, monotónia tűrés, agressziókezelés, kommunikáció fejlesztésére is alkalmas) is lehetőséget biztosít, továbbá a csoportkohéziót is erősíti.
- Generáció közti kapcsolatok erősítése, a gondozási központba járó idősek személyek és az oktatási nevelési intézményekbe járó gyermekek közös programjai. Ünnepek, jeles napok megtartása, szüreti nap, csuhébaba készítés, sógyurmázás, ajándékok készítése, egyéb szabadidős tevékenységek.
- TOR- Kóstoló: Az önkormányzat és a település intézményei minden évben disznóölést szervez. Ezzel egy időben a gyermekeknek kézműves foglalkozások, népi játékok.
- Táncklub A településen évtizedes múltú visszatekintve működik a táncklub, melyre minden táncolni vágyó fiatal, gyerek jelentkezhet. A Ritmus táncegyüttes a „Népek tánca, népek zenéje „ című országos versenyen arany fokozatot ért el.

- A futballt szerető gyermekeknek és fiataloknak több lehetőség is mutatkozik a településen, Az általános iskolásoknak a pedagógusok tartanak edzéseket, de önszerveződő csoport is alakított csapatot Alsózsoltán.
- Tanévzáró ünnepség: Az Önkormányzat és az intézmények szervezik és tartanak szabadidős foglalkozásokat
- Táborok egész nyáron biztosítanak gyermekfelügyeletet és a szabadidő hasznos eltöltéséhez programokat, a településen élő gyermekek részére. A szünidőben az intézmények összehangoltan szervezik a programokat, a táborok között szerepel sporttábor, kézműves tábor, nyelvi tábor, stb. A táborok ideje alatt a gyermekek étkeztetése biztosított. Annak érdekében, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek is részt tudjanak venni táborokban több eszközre lenne szükség.

További - az ifjúsági korosztállyal kapcsolatos - szolgáltatás kialakítható még, így: 14-18 éves gyermekek számára, amely nagymértékben segíti a prevenció tevékenységet, mivel általa hatékonyabbá válik a munka. Kitüntetett szerepe lehet a gyermekek fejlesztésének is, amit elsajátítanak a foglalkozások során. A program kialakításában célszerű együttműködés kiépítése képzőhelyekkel, civil szervezetekkel.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az igénybevétel formája és mértéke:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni. Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar). A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy legalább 43, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú

gyermek (a továbbiakban: rászoruló gyermek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

a gyermekek napközbeni ellátása keretében biztosított gyermekétkeztetés szabályait kell alkalmazni a bölcsődében, hetes bölcsődében, a családi napköziben, a családi gyermekfelügyelet során, az óvodában

A kedvezményekre vonatkozó jogszabályok: a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, az éves költségvetési törvény, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, a tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. törvény, az éves költségvetési törvény végrehajtási rendelete a települési önkormányzatok részére szociális nyári gyermekétkeztetés céljából adott évben nyújtott támogatás igénylésének, folyósításának és elszámolásának részletes szabályairól szóló (2012-ben a 23/2012. (IV. 18.) NEFMI rendelet) rendelkezik.

2016 évben a szünidőben étkezett gyermekek átlagos napi létszáma. Bölcsőde: 73 fő összesen 56 napra, Óvoda 50 fő összesen 57 nap, iskola, középiskola összesen: 351 fő, 56 napon keresztül. Az Önkormányzatunk az intézmények zárva tartása alatt minden igénylőnek és jogosultnak biztosítani tudja a szünidei étkezést. Az az óvoda amelyben a beíratott gyermekek 100%-a hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű csak két hét időtartamra zárt be. A zárva tartás alatt is hozzájutottak a gyerekek a napi egyszeri meleg ételhez

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem volt ilyen

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Komplex humán szolgáltatások fejlesztése pályázat keretében.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben:

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont). Aránytalan teher ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényeit figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont) A lenti, a)-e) pontokban foglalt szempontok során a következőkre szükséges figyelemmel lenni:

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján, mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során. A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon

belül létrehozott tagozatban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

Ha a településen több általános iskola, tagintézmény működik, akkor az általános iskolai körzeteket úgy kell meghatározni, hogy kialakíthatóvá váljon a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes aránya a nevelési-oktatási intézményekben. Ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya. Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körzeti aránya túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg, feltéve hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók körzeti aránya elérné az 50%-ot és egyébként a település többi iskolája elégséges férőhellyel rendelkezik a település összes tanköteles tanulójának felvételéhez. Előnyben részesítési kötelezettségként jelenik meg az a rendelkezés, mely szerint ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, a további felvételi kérelmek teljesítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat. A felvételi körzet kialakítására vonatkozó szabályozás a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24-25. §-ában található. A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) TT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés.”A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv.45.§).

Integrációs felkészítés Pedagógiai Rendszere²² (IPR)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola és a középfokú iskola képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése folyik. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-

A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet XIX. fejezet: Különleges pedagógiai célok megvalósításához igazodó nevelés- és oktatásszervezési megoldások 67. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés szabályai 171. §, 172. § és 68. Az óvodai fejlesztő program megszervezése 173. §. Magyar Közlöny. 2012. augusztus 31., valamint, Miniszteri Közlemény (megjelent az Oktatási Közlöny 2007. máj. 14. LI. évf. 11. számában) a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók esélyegyenlőségének biztosítását szolgáló iskolai és óvodai integrációs programról.

Kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt. Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai osztályban, vagy a többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet.

A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogsértő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

Óvodák a településen:

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Fekete István Óvoda Alsózsolca

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	0	
Hány településről járnak be a gyermekek Felsőzsolca, Alsózsolca, Sajólad		
Óvodai férőhelyek száma	125	
Óvodai csoportok száma	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6:00 - 18:00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2017. 07.31 – 2017. 08. 25	
0 Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma11	11	0
Óvodapedagógusok száma		
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
bölcsődei gondozó	2	0
dajka	5	0
Pedagógiai asszisztens	1	0
Óvodatitkár	1	0
2. sz. Napközi Otthonos Óvoda		

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	0	
Hány településről járnak be a gyermekek	Felsőzsolca, Alsózsolca, Sajólad	
Óvodai férőhelyek száma	125	
Óvodai csoportok száma	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig): 6:00 - 17:30		

A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	2017. 07. 03.-2017. 07. 28.	
Személyi feltételek	Fő	
Hiányzó létszám Óvodapedagógusok száma	11	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	10	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
0 Dajka/gondozónő	5	0
2 Kisegítő személyzet		

Forrás: önkormányzati adatgyűjtés

A településen két óvoda működik. Mindkét óvodába járnak hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek is. Amiért a 2. számú Napközi otthonos Óvodába nagyobb ezeknek a gyerekeknek az aránya az azért lehetséges, mert a Fekete István Óvoda a település távolabbi részén található. A 2. számú óvodába járó gyermekek száma: 132 fő.

A Fekete István Óvodába járó gyermekek száma 125fő,

Az adatokból láthatjuk, hogy a 2. számú óvodában óvoda bővítése szükséges.

Az óvodába járó gyermekek mindkét óvoda esetében megkapják a felzárkóztatásukhoz szükséges fejlesztést. A feltárt problémák esetén továbbirányítják a gyerekeket a nevelési tanácsadóba, fejlesztő pedagógus és logopédus segítségével helyben tudják fejleszteni a gyerekeket. A szakszolgálat az iskolaérettségi vizsgálatot helyben készíti el, megkönnyítve ezzel is azoknak a családoknak a helyzetét akiknek a jövedelmi helyzete nem engedi meg az útiköltség kifizetését. Az óvodapedagógusok napi kapcsolaton kívül személyesen is felkeresik a családokat, családlátogatás keretében saját otthonukban. A családlátogatással bensőségebb viszonyt tudnak kialakítani a szülőkkel, saját tapasztalataik révén megbizonyosodhatnak a gyerekek helyzetéről, a család életviteléről. Mindezek a tapasztalatok szükségesek a gyermek fejlesztéséhez. A következő táblázatból megállapíthatjuk, hogy az óvodák személyi és tárgyi feltételei megfelelnek a törvényi előírásoknak. A nyitva tartás rugalmas megpróbálnak igazodni a dolgozó szülők igényeihez is.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyermekcsoportok száma gyógypedagógiai nevelésben (TS 2501)
2013	NA	10	250	2	239	10
2014	NA	10	250	2	236	10
2015	NA	10	250	2	243	10
2016	NA	10	250	2	251	10
2017	281	10	250	2	257	10
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés						

Az adatokból megállapítható, hogy az óvodai férőhelyek száma elégtelen a településen. Az Önkormányzat minden pályázati lehetőséget kihasználta eddig sikertelenül. Saját forrásból 2017 évben már bővítette az óvodát, 2018 évben szintén saját forrásból bővíti, de még az sem biztos, hogy elegendő lesz, hiszen 84 gyermeknek kell helyet adnunk 2020 évben.

az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása – Fekete István Óvoda és Bölcsőde

Székhelybeíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma						
Csoport 1	1	0	0	7	0	0
Csoport 2	1	0	0	7	0	0
Csoport 3	0	0	0	7	0	0
Csoport 4	2	0	2	3	0	1
Csoport 5	3	0	0	4	0	1
Csoport 6	0	0	0	0	0	0
Összesen	7	0	2	28	0	2
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	1	0	1	1	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)	0	0	0	1	0	1
Tagóvoda						
Csoport 1	0	0	0	0	0	0
Csoport 2	0	0	0	0	0	0
Csoport 3	0	0	0	0	0	0
Csoport 4	0	0	0	0	0	
Csoport 5	0	0	0	0	0	0
Csoport 6	0	0	0	0	0	0
Összesen	0	0	0	0	0	0
0 0 00 0A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0
Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés 0						

A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermek (ped. szakszolgálat véleménnyel)						

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása Alsózsolcai 2.sz. Óvoda

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermek száma
Székhely						
Csoport 1	3	0	3	21	1	21
Csoport 2	1	0	1	29	0	29
0621121Csoport 3	1	1	1	30	0	30
Csoport 56 Csoport 4	2	0	2	15	2	15
Csoport 6	0	0	0	0	0	0
Összesen	13	1	13	116	4	116
00000A csoportok összlétszámáb ól a 6 évesnél idősebb gyermek	0	0	0	0	0	0
0 A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermek (ped. szakszolgálat véleménnyel)						
Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés						
Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a gyermek összlétszámához viszonyítva
Csoport1	24	3	12,5	21		
Csoport 287,5-	30	1	3,3	29	96,6	-
Csoport 3	31	1	3,2	30	96,7	-
Csoport 4	27	6	22,2	21	77,7	
Csoport 5	17	2	11,7	15	88,2	

Csoport 6						
Összesen	129	13	10	116	89,9	
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermek	4	1		3		
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermek (ped. szakszolgálat véleménnyel)						

Óvodai létszám-megosztás **Fekete István Óvoda**

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	hhh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermekek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva	
Csoport1	18	1	6	7	19%	4,76	5,5	-	-
Csoport 2	23	1	5	7	15%	3,96	5,5	-	-
Csoport 3	26	0	0	7	13%	0	5,5	-	-
Csoport 4	29	2	7	3	19%	5,5	2,3	-	-
Csoport 5	30	3	10	4	29%	13,3	3,1	1	0,04
Csoport 6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	126	7	28	28	22.2	6%	22%	1	0,8
0010,790,790,79--A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermek	22	1	0,79	1	0,79	0,79	0,79	-	-
1 A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermek (ped. szakszolgálat véleményével)									

Óvodai létszám-megoszlás 2. sz Napköziotthonos Óvoda

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva hhh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermekek létszáma	sajátos nevelési igényű gyermekek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva	
Csoport1	24	3	12,5	21	8,75	2,3	16,2	1	
Csoport 2	30	1	3,3	29	9,6	0,8	22,4	0	
Csoport 3	31	1	3,2	30	9,6	0,8 23,2	0		
Csoport 4	27	6	22,2	21	7,7	4,6	16,2	1	
Csoport 5	17	2	11,7	15	8,8	1,5	11,6	1	
Csoport 6	129	13	1,0	116	89,9	10,0	89,9	3	
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	3	0		3				0	

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés-

Láthatjuk, hogy a 2. számú óvodába járó gyerekek jelentős része hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű. Mint ahogyan azt fentiekben leírtuk ez nem egy szegregáció következménye hanem a szülők a lakhelyükhöz legközelebb eső intézménybe íratják be a gyermekeiket.

4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár – NINCS ADAT

Óvodai körzeten-kénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek összlétszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%) A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)		
Körzet 1	NA	NA	NA	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ZÉRÓ
Körzet 2	NA	NA	NA	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ZÉRÓ
Körzet 3	NA	NA	NA	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ZÉRÓ
Körzet 4	NA	NA	NA	NA	NA	#ÉRTÉK!	NA	#ZÉRÓ
Körzet 5N	NA	NA	NA	NA	NA	#ZÉRÓOSZTÓ!	NA	#ZÉRÓ
Körzet 6	NA	NA	NA	NA	NA	#ZÉRÓOSZTÓ!	NA	#ZÉRÓ
Körzet 7	NA	NA	NA	NA	NA	#ZÉRÓOSZTÓ!	NA	#ZÉRÓ
Összesen	0	0	0	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!	0	#ZÉRÓ

Forrás: Önkormányzati adatok

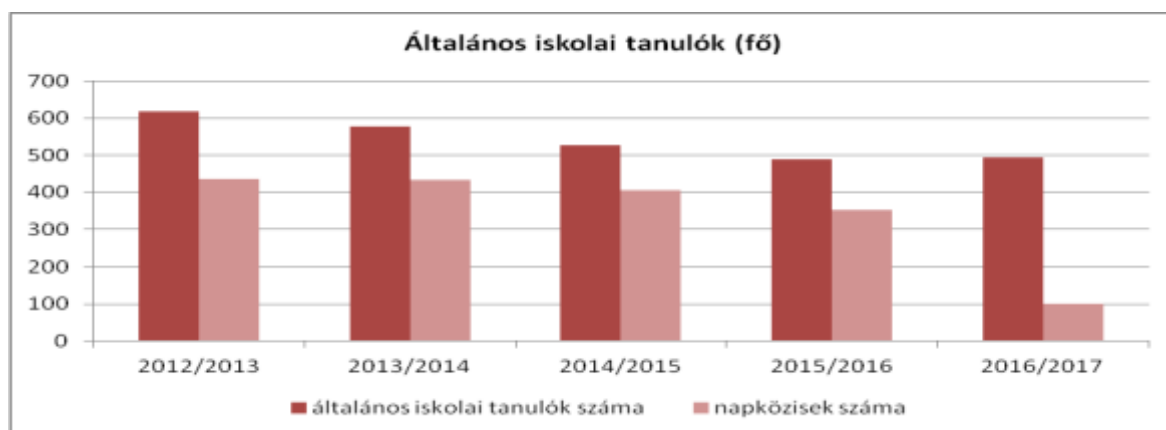
Az óvodák településünkön a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szerveznek, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat. A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó,

felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2012/2013	273	345	618	435	70,4%
2013/2014	266	312	578	434	75,1%
2014/2015	254	274	528	406	76,9%
2015/2016	243	245	488	353	72,3%
2016/2017	264	231	495	100	20,2%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatokból láthatjuk, hogy az iskola tanulóinak a 2013 és 2015 közötti időszakban volt a legnagyobb százaléka napközis. Mivel településünkön sok a hátrányos helyzetű gyermek az volna az érdekünk, hogy minél több napközis gyermek vegyen részt a délutáni foglalkozásokon, mivel a felzárkóztatásuk szempontjából az lenne az ideális. Sajnos sok szülő annak érdekében, hogy gyermeküknek ne legyen sok igazolatlan hiányzása inkább kiveszi a délutáni foglalkozásokból, mintsem, hogy a gyermekük engedély nélkül eltávozzon az iskolai foglalkozásról.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2012/2013	5	34	3
2013/2014	5	34	3
2014/2015	5	33	3
2015/2016	4	30	3
2016/2017	4	30	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adatokból megállapítható, hogy az osztályok csökkenésével egyenesen arányos a gyógypedagógiai oktatásban részesülők csökkenése. Ez annak köszönhető, hogy a gyógypedagógiai képzésben részesülő gyerekeket integrálták a normál osztályokba, vagy akiket nem lehetett integrálni, mert nem lett megkérve a szakértői vizsgálat azok a gyermekek átkerültek egy másik pl bentlakásos iskolába.

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskolás korú gyermekek létszáma	653
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	6
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	nincs adat
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	nincs adat
Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatoknincs adat	
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	

Bár ténylegesen fellelhető adat nincs azért következtetni lehet az eljáró gyermekek számára. Településünk iskolájába 495 tanuló tanult a tavalyi tanévben, az iskolás korú gyermekek száma pedig 653 fő.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	
Szaktanítást végző tanítók száma	30	0
Szaktanítást végző tanárok száma	36	0

Gyógypedagógusok létszáma	5	0
Gyermekevédelmi felelős	1	0
Iskolaorvos	1	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	12	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció nincs.

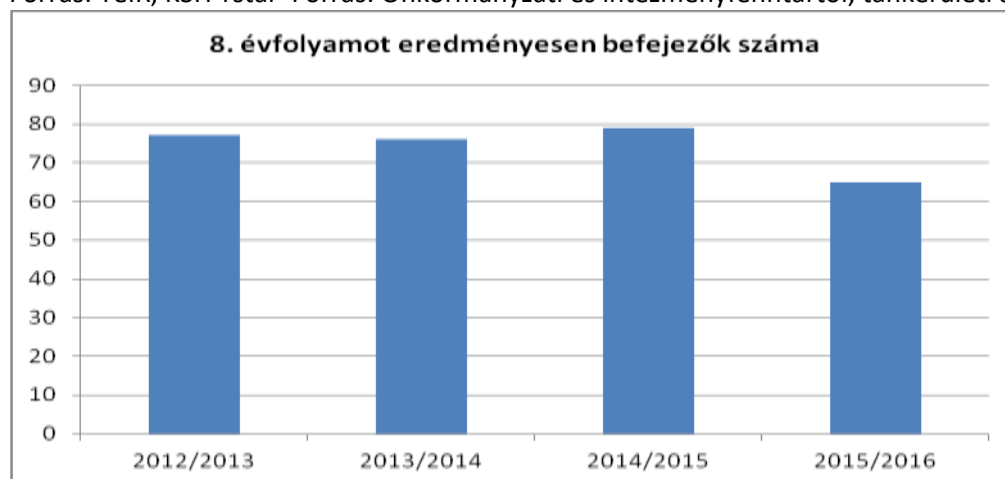
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Herman Ottó Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2012/2013	77
2013/2014	76
2014/2015	79
2015/2016	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Minden 8. osztályos tanuló eredményesen befejezi az általános iskolát

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban – Herman Ottó Ált. Isk.

2015-2016. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközi	Befektetés	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály	nappali	26	-	1	2	7,7	10	38,5	1	3,8	0	0	1	
1. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. évfolyam A osztály	nappali	16	-	0	1	6,25	5	31,25	2	12,5	0	0	0	
2. évfolyam B osztály	nappali	17	-	0	2	11,8	8	47	0	0	0	0	0	
3. évfolyam A osztály	nappali	19	-	1	1	5,26	4	21	0	0	0	0	0	
3. évfolyam B osztály	nappali	21	-	1	1	4,76	6	28,57	1	4,76	0	0	0	
4. évfolyam A osztály	nappali	14	-	2	3	21,4	7	50	0	0	0	0	0	
4. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	0	-	-	-	
5. évfolyam A osztály	nappali	17	-	1	2	11,8	1	5,8	2	11,8	1	0	0	
5. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	0	0	-	-	-	0	-	-	-	
6. évfolyam A osztály	nappali	20	-	3	1	5	3	15	2	10	1	0	0	
6. évfolyam B osztály	nappali	12	-	0	3	25	5	41,6	0	0	0	0	1	
7. évfolyam A osztály	nappali	16	-	1	5	31,25	3	18,75	1	6,25	0	0	0	
7. évfolyam B osztály	nappali	15	-	1	2	13,3	4	26,6	2	13,3	2	0	0	
8. évfolyam A osztály	nappali	20	-	0	0	0	4	20	1	5	0	0	0	
8. évfolyam B osztály	nappali	17	-	0	1	5,8	3	17,6	0	0	0	0	0	
Összesen:		230	-	11	24	10,43	63	27,4	11	4,8	4	0	2	

Az alsó tagozatosokat iskolaotthon keretein belül oktatják. Vagyis minden alsó tagozatos diáknak meg van oldva a délutáni foglalkoztatása. A köznevelési törvény előírja az iskoláknak, hogy a délelőtti tanítási órák után kötelező jelleggel 16 óráig foglalkozásokat, 17 óráig adott esetben felügyeletet biztosítsanak a diákok számára. Ez alól a szülő felmentést kérhet. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az 5. és a 7. osztályban a legszámottevőbb.

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban – Benedek Elek Tagiskola

2015/2016. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközi s	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanuló számából a hhh tanuló száma	Évismétlők száma	Magán-tanuló száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály	nappali	15	-	-	1	66,6	14	93,3	1	6,6	1	1	0	-
1. évfolyam B osztály	nappali	16	-	-	2	12,5	14	87,5	1	6,25	1	2	0	-
2. évfolyam A osztály	nappali	15	-	-	0	-	14	93,3	3	20	3	2	0	-
2. évfolyam B osztály	nappali	15	-	-	0	-	15	100	3	20	3	3	0	-
3. évfolyam A osztály	nappali	20	-	-	0	-	20	100	0	0	0	2	0	-
3. évfolyam B osztály	nappali	18	-	-	3	-	15	83,3	2	11,1	2	3	1	-
4. évfolyam A osztály	nappali	21	-	-	1	4,8	19	90,4	0	0	0	0	0	-
4. évfolyam B osztály	nappali	17	-	-	0	-	17	100	2	11,8	2	1	0	-
5. évfolyam A osztály	nappali	21	10	-	2	9,5	16	76,1	1	4,8	1	0	0	-
5. évfolyam B osztály	nappali	19	8	-	0	-	19	100	2	10,5	2	19	2	-
6. évfolyam A osztály	nappali	18	13	-	1	55,5	16	88,8	2	11,1	2	2	0	-
6. évfolyam B osztály	nappali	18	15	2	0	-	17	94,4	1	5,5	1	2	1	-
7. évfolyam A osztály	nappali	25	10	1	1	4%	22	88	3	12	3	2	2	-
7. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--
8. évfolyam A osztály	nappali	14	-	-	3	21,4	11	78,5	2	14,2	2	0	0	-
8. évfolyam B osztály	nappali	17	-	1	0	-	17	100	0	0	0	0	1	-
Összesen:		292	-	4	14	4,7	246	84,2	25	8,56	22	39	7	-

2015/2016. tanév Eltérő														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat meg- nevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán- tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. évfolyam A osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. évfolyam A osztály	nappali	2	0	0	0	-	2	100%	2	100%	2	0	0	-
3. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	--
4. évfolyam A osztály	nappali	4	0	0	1	25%	3	75,0%	2	50%	3	0	1	-
4. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. évfolyam A osztály	nappali	2	0	0	0	-	2	100%	2	100%	2	0	0	-
5. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. évfolyam A osztály	nappali	7	3			-	7	100%	7	100%	7	1	1	-
6. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. évfolyam A osztály	nappali	7	2		1	14,2%	6	85,7%	7	100%	6	2	2	-
7. évfolyam B osztály	nappali	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. évfolyam A osztály	nappali	7	6	0	0	-	7	100%	7	100%	7	0	0	-
8. évfolyam B osztály	nappali	6	4	2	2	33,3	4	66,7%	6	100%	4	0	0	-
Összesen:														-

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	6	4,5	2,5	2,8	8,3	6,8
2009/2010	9,5	8,5	4,5	2	6,7	6,5
2010/2011	10	6	5,5	3,7	7,7	7,5
2011/2012	15	14	6	4,4	10	10

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ tanuló létszáma	HHH nyári tábor	HH/ tanuló létszáma	HHH	Alapfokú művészetoktatás	HH/ tanuló létszáma	HHH
2008/2009	0	0	0	0	0	0	0	222	110/34	
2009/2010	0	0	0	0	0	0	0	233	111/35	
2010/2011	0	0	0	0	0	0	0	216	87/29	
2011/2012	0	0	0	0	0	0	0	197	102/42	

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Hátránykompenzáló programokat a településünkön nem csak az iskolák közvetlenül szervezik, hanem együttműködés keretében azokkal az intézményekkel akik felvállalják minden évben a gyerekek nyári szabadidős tevékenységének szervezését ellátását. Az iskola és a települési önkormányzat a hátrányos helyzetű gyerekek kirándulásait, táboroztatását, erdei iskolai részvételét rendkívüli gyermekvédelmi segéllyel támogatja. 2010 évben az iskolás gyerekek a pedagógusokkal a Balatonon nyaralhattak. 2011/2012-es tanévben pályázaton nyert a Roma Nemzeti Önkormányzat a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek szabadidős tevékenységére. A programok lebonyolításában megszervezésében az iskolák, a Gondozási Központ Gyermekjóléti Szolgálat és a Községi Ház vett részt. A pályázat megírásában az Önkormányzat. 2012/2013, 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 évben A BAZ Megyei Vöröskereszt és a Gyermekjóléti Szolgálat kimondottan hátrányos és Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára szervezett tábort Pusztafaluba, Hajdúszoboszlón melyen 15 gyermek vehetett részt Alsózsoltcáról és 15 gyermek Miskolcra. A táblázatból láthatjuk, hogy a tehetséges hátrányos helyzetű gyerekek közel azonos arányba vesznek részt alapfokú művészetoktatási képzésben. Ezek felül a szintén tehetséges focirajongó gyermekeknek a helyi pedagógusok irányításával edzéseket tartanak. A focin kívül ezek a gyerekek kimagasló eredményeket érnek el sportversenyeken, pin-pong versenyeken. Ezekre a versenyekre is a pedagógusok elhivatott szolgálata révén készülhetnek fel.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegregátumban élő gyerekek lakókörnyezete szemetes, az ingatlanok állapota egészségtelen.	Tanácsadás, képzések (pályázatok)
A terhes nők gyakran dohányoznak, nem mennek el a kötelező vizsgálatokra, gyakran a státuszvizsgálatokra csak többszöri figyelmeztetésre viszik el.	Felvilágosítás, tanácsadás, képzések.
A gyerekek fiatalon dohányoznak, tiltott szereket fogyasztanak, jellemző a destruktív viselkedés a gyerekek, fiatalok körében Sok az igazolatlan hiányzások száma, már ez a tanköteles korú óvodásoknál is kimutatható.	Prevenció, bűnmegelőzés Szabadidős programok Esetmegbeszélések a jelzőrendszer tagjainak, alternatív pedagógiai módszerek bevezetése
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körében jellemzőbb a magántanulóvá nyilvánítások száma.	Megvizsgálni, hogy ezen gyerekeknek a magántanulóvá nyilvánítás nem hátrányos –e a tanulóra nézve, vagyis, hogy ezek a gyerekek fel tudnak-e készülni a vizsgáikra.
Problémát okoz településünkön a korai terhesség	A felvilágosító programokat hamarabb kell elkezdni.
Óvodai férőhelyek száma nem elégséges	óvoda bővítés
Óvodai, bölcsődei fejlesztő eszközök elavultak	eszközök beszerzése
Napközis tanulók létszáma kevés, iskolai lemorzsolódás veszélye magas	Tanodai foglalkozások szervezése a szabadidő hasznos eltöltéséhez délutáni programok szervezése. Iskolán belüli programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

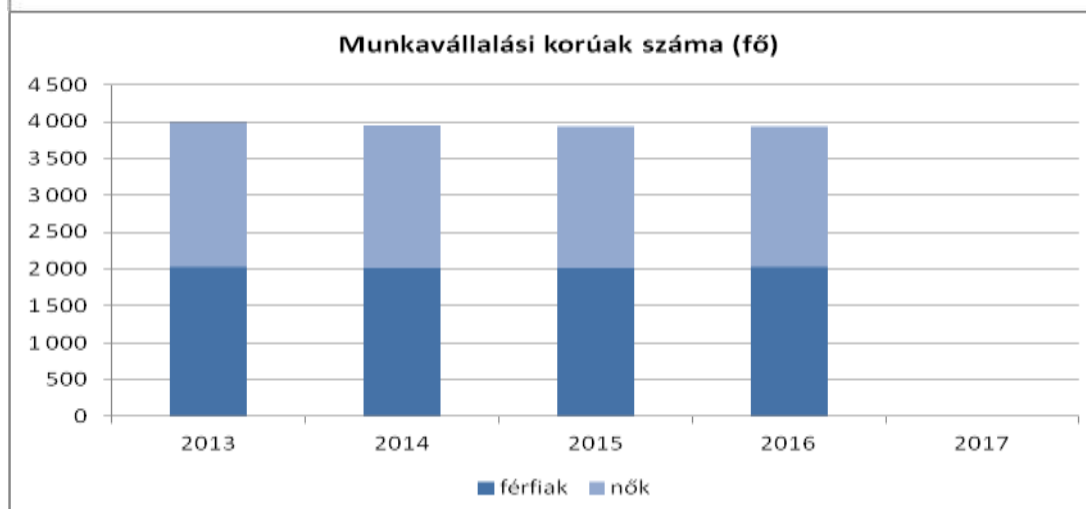
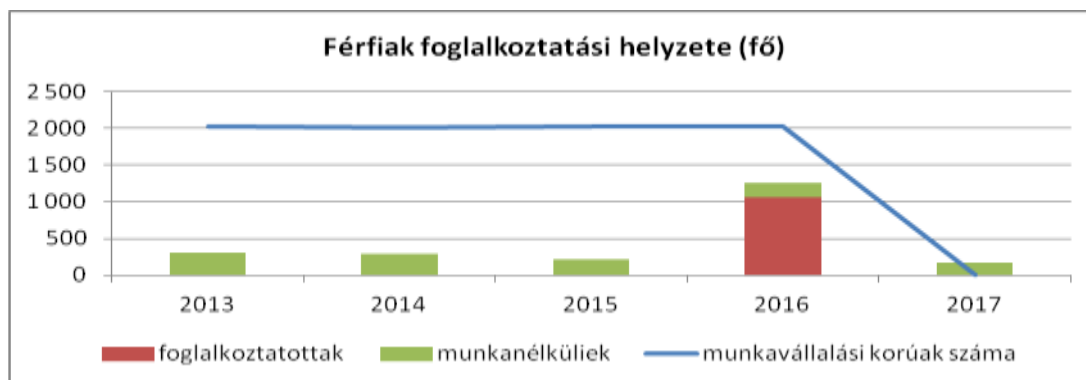
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

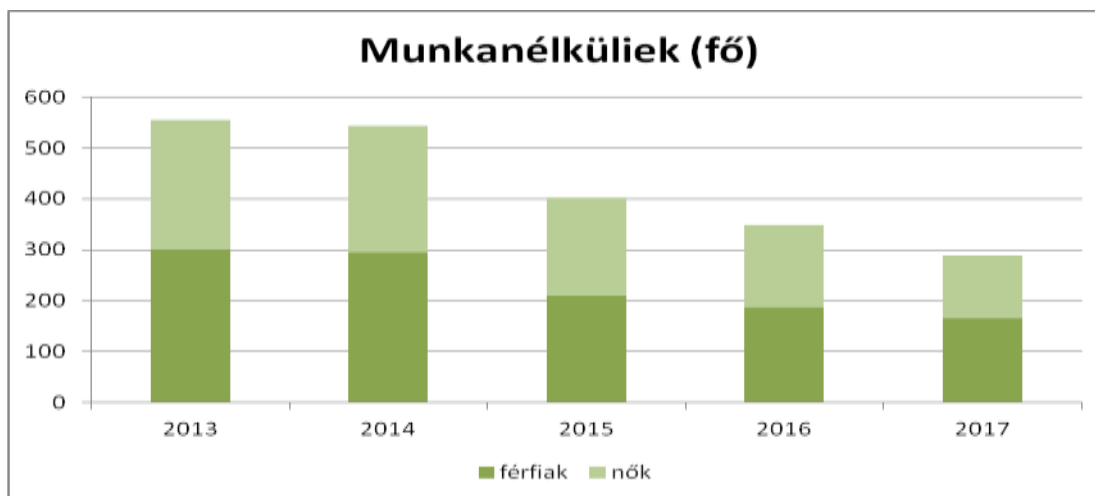
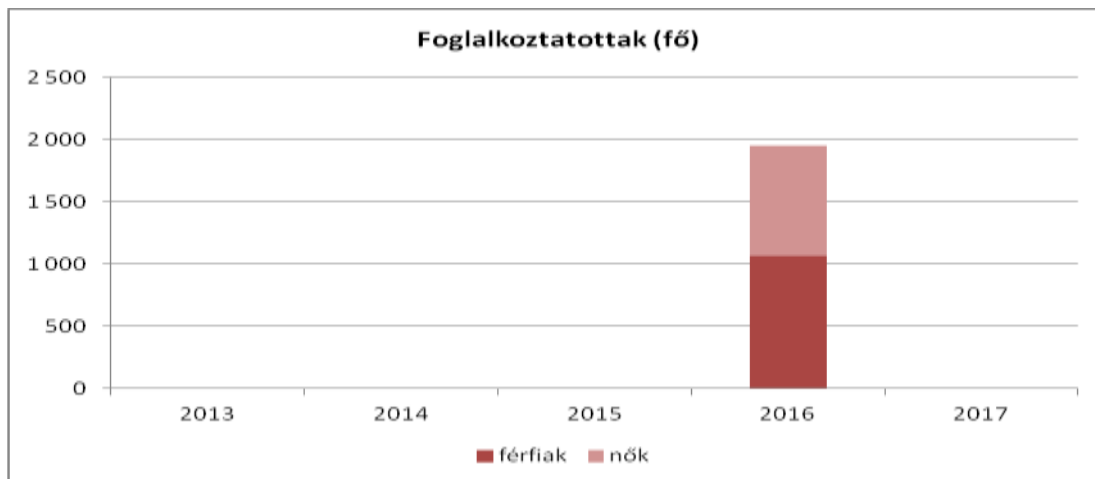
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0804)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2013	2 027	1 960	NA	NA	300	255
2014	2 013	1 934	NA	NA	295	248
2015	2 019	1 911	NA	NA	210	193
2016	2 021	1 908	1065	889	187	161
2017	na	na	NA	NA	165	124

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

Az adatokból jól láthatjuk, hogy településünkön az aktív korú lakosok közül a munkanélküli nők aránya nem nagyobb. Ez köszönhető annak, hogy településünkön működik bölcsőde, és az óvoda is bár a férőhelyek számát folyamatosan bővíteni kell. A foglalkoztatottak adataiban mutatkozik ugyan eltérés, a nők és a férfiak esetében, láthatjuk, hogy a férfiak nagyobb számban vannak foglalkoztatva, de ha az aktív korúak számával összevetjük az adatokat, illetve számba vetjük, azt, hogy a nők közül többen mennek el GYES-re, anyasági segélyre, megállapíthatjuk, hogy a településünkön élő nők munkaerő piaci helyzetük nem mutat diszkriminációt.

Az Alábbi Táblázat a tartós 180 napnál régebben munkanélküliek számát láthatjuk

Év	Férfi	Nő	Összesen
2008	195	137	332
2009	227	159	386
2010	168	139	307
2011	142	115	257
2012	135	123	258
2013	143	136	279
2014	120	140	260
2015	59	90	149

Mivel nem áll rendelkezésünkre megfelelő adat arra vonatkozóan, hogy mennyi pontosan a foglalkoztatottak száma ezért a 2016-os adatokat vehetjük alapul.

Ha a nők munkaerő-piaci helyzetét a foglalkoztatottak, illetve a munkanélküliek számának dimenziójában vizsgáljuk, azt hihetjük, hogy a nők munkaerő-piaci helyzete kedvezőbb a városban, mint a férfiaké. Csakhogy a nők körében lényegesen magasabb az inaktívak aránya.

Munkánk során azt tapasztalhatjuk, hogy egyes női munkavállalói rétegek elhelyezkedése a városban teljesen lehetetlen. Ilyen rétegek például a képzetlenek, vagy az alulképzettek, a

kisgyermekesek, a három- vagy többgyermekesek, vagy fogyatékossgal élő gyermeket nevelő anyukák.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön évek óta működnek foglalkoztatást segítő képzési programok. Az Önkormányzat minden pályázati lehetőséget kihasznál azért, hogy a munkanélküli férfiak és nők, alacsony iskolai végzettségű személyek, elavult szakmával rendelkezők, romák, munkaerő piaci helyzete javuljon.

Településünkön a folyamatban lévő képzési programokban a nők nagyobb számban vesznek részt mint a férfiak.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Alacsonyan képzettnek tekintjük az Eurostat meghatározása alapján azokat a személyeket, akiknek a legmagasabb iskolai végzettsége légfeljebb nyolc általános vagy az annál kevesebb, valamint a szakmunkás és szakiskolai végzettséggel rendelkezőket. Az általános iskolát, vagy annál kevesebb iskolát végzettek, illetve az alsó középfokú végzettséggel rendelkezők munkanélküliségi rátája a válság időszakában jelentősen megugrott, és azóta nem csökkent jelentős mértékben. Az alacsonyan képzettekkel kapcsolatos problémák vizsgálata során megemlítenő, hogy részarányuk viszonylagos stabilitást mutatott az utóbbi években. A 2011-es népszámlálás adatai alapján a középfokú végzettséget nem szerzett 20-24 évesek aránya 15,5% volt. Liskó (2008) számításai szerint 5000 tanuló nem fejezi be a 8. általánost, azon felül 20 000 lemorzsolódik középiskolában (főleg szakiskolákban), vagy nem tanul tovább. Kertesi és Varga (2005) szerint a lemorzsolódás hátterében az áll, hogy a középfokú oktatás expanziója elérte azt a széles rétégét, ahol a családon belüli tudásakkumuláció alacsony szintje megakadályozza a középfokú képzés elvégzését. A legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya 2011-ben országos szinten 31,73% volt

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A férfiak és a nők ritkán dolgoznak ugyanazon pozícióban, egyazon munkahelyen. A nők többsége az úgynevezett nőies, feminizálódott szakmákban dolgozik (pl.: pedagóguspálya, egészségügyi ápolók, kozmetikusok stb.). Korábban még a férfiak és a nők által betöltött állások igen erőteljesen elkülönültek egymástól, szegregálódtak, manapság ez már egyre kevésbé jellemző, de vannak területek, ahol azonban ez ma is még így van. A szegregáció a gazdasági és társadalmi élet minden területén élesen megjelenik bármilyen szintű elemzést is alkalmazunk. Fontos a vertikális és horizontális szegregáció elkülönítése. A horizontális szegregáció alatt a férfiak és a nők más-más

gazdasági területen, szektorokban, foglalkozásokban való elhelyezkedését értjük. De gondolhatunk például az orvosi pályára, ahol a sebész és a nőgyógyász foglalkozást kizárólag férfiak töltik be, nem véletlenül, hisz itt a legnagyobb az anyagi siker, míg a gyermekgyógyászok között túlnyomó többségben a nők vannak jelen, és itt anyagi sikerről igazán nem beszélhetünk. A nők ott képesek magasabb vezető állást betöltésére, ahol női beosztottak munkáját kell irányítaniuk, hiszen a társadalmi elvárások nehezen tűrik az „eredeti” szereposztás felrúgását.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően – különösen bölcsődében nyári napközis otthonban, a gyermekjóléti szolgálatnál működő biztos kezdet klubban valamint óvodában, iskolába a településünkön.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2012	269	1	12	0	0	0	12
2013	285	1	12	0	0	0	12
2014	312	1	12	0	0	0	12
2015	312	1	12	0	0	0	12

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők számára igen nagy gondot jelent, hogy meg akarják őrizni foglalkoztatott státuszukat, szeretnének a férfiakéval egyenértékű keresetet és lehetőségeket. A nők számára problémát jelent a család és a munka összeegyeztetése. Sokan közülük választás elé kerülnek, el kell dönteniük, hogy a karriernek vagy a családnak szentelik idejüket. Ezért sokan hamarabb mennek vissza dolgozni. A gyermekek bölcsődei elhelyezése intézményünkben elősegíti a nők esélyegyenlőségének biztosítását, ezért szükséges a bölcsődei ellátás folyamatos fejlesztése.

Alsózsolca településen 2010. évben alakítottak ki bölcsődét, melyre az adatokból jól láthatjuk, hogy szükség volt, sőt mára már elmondható, hogy további férőhelyek bővítése vált szükségessé.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család- és nővédelmi gondozást az Eütv. 41. §-a rögzíti, ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és gondozás eszközeivel, a családtervezéssel összefüggő ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket. A védőnők a magzatra káros veszélyeztető magatartásról, és a szűrővizsgálatról, való távolmaradásról, minden esetben jeleznek a gyermekjóléti szolgálat felé.

Minden intézményben 3 alkalommal, illetve az intézmény jelzése alapján végeznek tisztasági szűrést, melyen állandó probléma a tetvesség. A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számával.

Prevenációs programok:

Helyi rendezvényekhez kapcsolódva vérnyomásmérés és vércukormérés. Évente nőgyógyászati rákszűrés egy alkalommal. Véradás szervezése évente 2-3 alkalommal, az Anyatej Világnapja alkalmából programok szervezése.

Folyamatos program az iskolás gyermekek részére 5. osztályban az egészséges táplálkozás, 6. osztályban serdülőkor, menstruáció, 7. osztályban a dohányzás, alkohol, drog káros hatása, 8. osztályban a családtervezés címmel tartott előadás. Folyamatos a nővédelmi gondozás, családlátogatás és tanácsadás formájában. A védőnői szolgálat ezeken kívül rendszeresen tart baba- mama tornát, baba- mama klubot.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2013	3	267	89
2014	3	285	95
2015	3	316	105
2016	3	322	107
2017	3	240	80

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Láthatjuk, hogy az egy védőnőre eső gyermekek száma jelentős mértékben megemelkedett, hiszen addig ameddig 2008-évben 26 volt az átlagos gyermeklétszám, mostanra ez 80, de 2014 és 2015 évben ez a szám elérte a 104. főt is. Ezek az adatok csak a 0-3 éves korú gyermekekre vonatkoznak, pedig a védőnők feladatellátásához a 0-5 éves korú gyermekek tartoznak és még az óvodai- iskolai szűrések és felvilágosító előadások, a terhes gondozás. A valós gyermekszámot a következő táblázatban szemléltetjük.

Várandós anyák	
Nyilvántartott várandós anyák száma	36
szociális okból fokozott gondozást igénylő v.a7 száma	
szociális okból saját hatáskörben gondozott v a3 száma	
kiskorú várandós anyák száma	4
veszélyeztetettként fokozott gondozást igénylő v.a	4
0-35 hónapos korú csecsemők, kisdedek	
nyilvántartott 0-35 hónapos korú csecsemők, kisdedek	240
passzív gondozásban lévő 0-35 hónapos csecs.	1
szociális okból fokozott gondozást igénylő 0-3546 hónapos	
szociális okból saját hatáskörben fokozott30 gondozást igénylő 0-35 hónapos	
veszélyeztetettként fokozott gondozást igénylő 0-3516 hónapos csecsemő	
3-6 éves gyermekek	
nyilvántartott 3-6 éves gyerekek	295
passzív gondozásban lévő	1
szociális okból gondozást igénylő	59
veszélyeztetettként fokozott gondozást igénylő	12
7-16 éves otthon gondozott gyermekek	
passzív gondozásban lévő otthon gondozott	1

Ebből adódóan láthatjuk, hogy a védőnők nagyon leterheltek, aminek azért van jelentősége, főleg a lakóhelyünkön, mert kevesebb idő jut egy- egy családra az egyéni esetkezeléseik, látogatásaik kapcsán.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A családon belüli erőszakra nincs önálló tényállás, a párkapcsolati erőszakra jelenleg a Büntető törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoznak, testi sértés, zaklatás, távoltartás. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában. A krízishelyzetben lévő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Fontos a megfelelő tájékoztatás, és az igények és kapacitás összhangja.

Krízisambulancia: A kapcsolaton belüli erőszak az emberkereskedelem és prostitúció elleni küzdelem kiemelt feladat Magyarországon. Az utóbbi években létrejött szolgáltatások (Országos Krízis és Információs Telefonszolgálat, Krízisközpont, Félutasházak, Titkos Menedékház) bővítése mellett fontos hogy új hiánypótló szolgáltatások is megjelenjenek. Széchenyi 2020 programozási időszakban megjelent „Biztos Menedék” című (EFOP-1.2.5-16 kódszámú) felhívás keretében új intézménytípussal az úgynevezett Krízisambulanciák kialakításával bővül az kapcsolati erőszak áldozatait segítő ellátórendszer. Ezen ambulanciák feladatai közé tartozik a kapcsolaton belüli erőszak folyamatainak korai észlelése annak érdekében, hogy az áldozatok minél hamarabb

segítséget kapjanak, megelőzve a súlyos életveszélyes krízishelyzetek kialakulását. A Kríziskezelő Ambulancia egy olyan humán szolgáltatás, mely széles körű kapcsolatrendszerén keresztül, valamint a kapcsolati erőszak témájában jártas professzionális szakemberek biztosításával segíti a kapcsolati erőszak áldozatait, megelőzve ezzel a súlyos krízishelyzetek kialakulását, tájékoztató prevenciós szolgáltatásokat nyújt, valamint szerepet vállal a társadalmi szemléletformálásban. Ennek érdekében szakemberein keresztül rapid szolgáltatásokat biztosít a kapcsolati erőszakkal érintett társadalmi csoportok számára. Hálózatépítéssel, szakmai támogató programokkal segíti a szociális észlelő és jelzőrendszer, valamint a gyermekvédelmi jelzőrendszer munkatársait, számukra információt nyújt az elérhető szolgáltatásokról, speciális tudást biztosít a hatékony esetkezelési folyamatok megvalósításában. A Kríziskezelő Ambulancia prevenciós szolgáltatások biztosításával segíti a kapcsolaton belüli erőszak az emberkereskedelem és prostitúció területén az áldozattá válás megelőzését, valamint elősegíti a korai felismerést. Magyarországon csaknem minden régióban létrejönnek ezen ingyenes szolgáltatások. Az anyaoththonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaoththon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). A családon belüli erőszak tekintetében településünk a jogszabályi előírásoknak megfelelően intézkedik. A tudomásunkra jutott bántalmazások esetében a jelzőrendszer tagjainak kötelessége jelezni kiskorú vagy gyermekkorú esetében a helyi gyermekjóléti szolgálatnak, felnőtt esetében a helyi családsegítő szolgálatnak. A szolgálat minden esetben megküldi tájékoztatását a Családvédelmért Felelős Koordinációs Szerv felé. Alsózsolca település esetében ez a szerv a Borsod – Abaúj – Zemplén Megyei Járási Hivatal, Járási Gyámhivatal Felsőzsolca Járási gyámhivatala. A két szolgálat azonban mérlegelve az ügy súlyosságát, sürgős voltát felveheti a kapcsolatot az Országos kríziskezelő Központtal akik minden esetben találnak befogadó helyet a krízishelyzetbe került személyek számára. Az önkormányzat ezen esetekben krízissegélyt nyújt a családok számára. A településünkön élőket rendszeresen tájékoztatjuk arról, hogy családon belüli bántalmazás kapcsán milyen lehetőségek állnak a rendelkezésre.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében

érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Községi testület tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	10	4				
2009	10	4				
2010	6	3				
2011	6	3				
2012	6	3				
2013	6	3				
2014	6	3				
2015	7	2				
2016	7	2				
2017	7	2				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Településünkön két képviselő és a jegyző is nő. Az Önkormányzat dolgozóinak többségében szintén nők. Ebből sajnos látszik, hogy a nők politikai szerepvállalása a közügyekben való döntési mechanizmusokban nem jelentős. Sajnos a Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselői körében ez az arány még rosszabb, hiszen egyetlen egy női roma képviselő sincs.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

év	Intézkedések, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2012	31	28	0	3	31
2013	31	31		3	31
2014	29	29		2	29
2015	28	26		2	28
2016	28	26		2	28
2017	30	28		2	30
	37	32		5	37

Forrás: Helyi adatgyűjtés

2012 évben Védőnői pályázat keretében a szolgálat eszközeinek bővítésére. TÁMOP 5.1.3 Mélyszegénységben élők integrációs pályázata. 2013 évben nyert pályázat MINŐIES Alapítvány Pályázata, a nők esélyegyenlőségének előmozdítása Alsózsoltca településen. A táblázatban csak a

jelentősebb eseményeket rögzítettük. Településünkön számtalan program van, amely a nők helyzetét javítja, illetve a nőknek a nőkért szól. Hogy csak párat említsek már több éve megtartjuk a Nőnapot, melyen minden évben a településünkön élő nők megmutathatják többek között azt, hogy miben tehetségesek. Rendszeresen tartunk kiállításokat a nők munkáiból. Vannak önszervező csoportjaik, melyre ki-kik az érdeklődési körének megfelelően járhat. Ilyen, a torna, Aerobik, Zumba, szépségápolás, olyan ami az egészséges életmódra, gasztró különlegességekre fókuszál. Játszóklub, asszonykórusnak induló vegyes kórus. Baba –Mama Klub, ahol a kisgyermekes anyukák apukák és gyermekeik összejöhetnek, beszélgethetnek, vendéglőadókat hívnak. Nyugdíjas Klubunk tagjainak jelentős része nő. A klub tagjai aktívan töltik szabadidejüket, sokat kirándulnak, együtt főznek, bálakat szerveznek aktív szereplői a közéletnek. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések a TÁMOP 5.3.6-11/1-2012-0048 kódszámú pályázaton keresztül is megvalósulhatott, ami 2015 őszén zárult le, és aminek folytatására a településünk TOP -5.2.1-15-BO1-2016-00013. számú Komplex Együttműködési Programok Alsózsoltán című pályázata támogatásban részesült. A pályázat 2021.-ig tart.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők munkaerő piaci diszkriminációjával kapcsolatos ismeretek hiánya	A település jogásza a helyi újságban tájékoztatja a lakosságot a törvény adta lehetőségekről. munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz, képzési (átképzési lehetőségekhez való hozzáférés javítása,
Családon belüli erőszak esetén a lehetőségekről való általános tájékoztatás hiánya	A település jogásza, a családsegítő szolgálat a helyi újságban tájékoztathatja a lakosságot a törvény adta lehetőségekről.
Óvodai, bölcsődei férőhelyek száma nem elég	pályázati lehetőségekből, vagy önerőből óvoda, bölcsőde bővítése
védőnői, gyermekorvosi rendelő-tanácsadó eszközei elavultak. Szív-érrendszeri betegségek miatt szükségessé vált a prevenciós eszközök, kikölcsönözhető eszközök bővítése (légzésmegfigyelő, szaturáció mérő, porlasztó, ÉKG)	saját forrásból, pályázatok útján
Az óvodai, bölcsődei férőhelyek számának bővítése szükségessé teszi majd az	pályázati lehetőségekből, vagy önerőből, eszközök, fejlesztő játékok beszerzése

eszközrendszer (fejlesztő játékok) bővítését	
A Nők politikai szerepvállalásának hiánya	fórumok szervezése női jogokért tevékenykedő női szervezetek résztvételével. A fiatalabb korosztályt online platformokon keresztül.

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

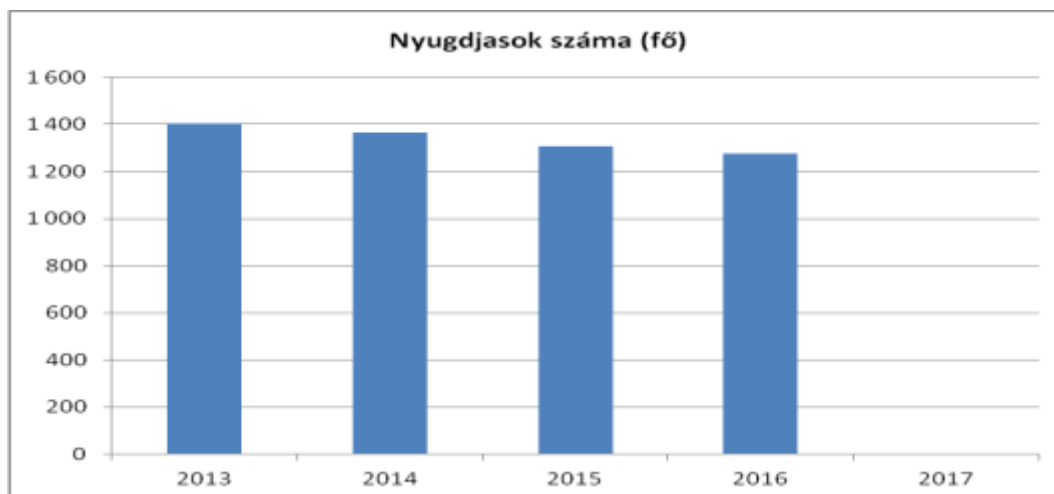
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorúak anyagi, fizikai, egészségügyi, szellemi állapota nagyon heterogén képet mutat. Az egyszemélyes háztartások döntő többségében idős korúak élnek. magányosan, akik nélkülözik a családi gondoskodást. Jellemzően alacsony jövedelemmel rendelkeznek, a megélhetési és gyógyszerköltségeik magasak, önellátó képességük korlátozott, segítségre, támogatásra szorúlnak. Egy kisebb rétegük számára biztosított a családi gondoskodás, az anyagi biztonság, elérhetőek számukra a fizetős jóléti és kulturális szolgáltatások.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2013	562	843	1 405
2014	536	827	1 363
2015	503	803	1 306
2016	484	791	1 275

Forrás: TelR, KSH Tstar

Bár Alsózsoltára a fiatalos népességszerkezet jellemző fontosnak tartjuk az idősök és szépkorúak megbecsülését. Az, hogy nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásokban több nő részesül annak köszönhető, hogy a nők kedvezményesen is elmehetnek nyugdíjban, illetve sajnos a férfiak kimutathatóan rövidebb ideig élnek.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Magyarország Kormánya lehetőséget lát arra, hogy a nyugdíjasok foglalkoztatásánál olyan további kedvezményeket indítson el, amelyekkel a fiatal nyugdíjasok vagy azok az idősök, akik még jó erőben érzik magukat, képesek visszaintegrálódni a munkaerőpiacra, és alacsony teherrel vagy minimális teherrel képesek a munkaerőpiacon részt venni. A nyugdíjasok visszahívásával a kormány enyhítené a munkaerőhiányt.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A harmadik életszakaszban a szubjektív jólét összetevői között a meghosszabbodott szabadidő minőségének kiemelkedő szerepe van. Az életminőség dimenziói között foglalkozni szükséges a „jól-léttel” (wellbeing), melyhez hozzátartoznak az anyagiak mellett a nem anyagi értékekhez kapcsolódó életminőség elemek, például az idősödő generáció tudásának elismerése és hasznosítása, az emberi kapcsolatok, a belső és külső béke és az életcélok megtalálása. A fizikai és szellemi aktivitással elősegíthető a sikeres öregedés, befolyásolható az önkép és más korcsoportok képe is változhat a művelődés, mozgás, sport lehetőségeit használó idősekről. A szabadidő átgondolt, tudatos használata megőrzi a kreativitást, felfrissíti a testet és a lelket,

megelőzve ezáltal a megbetegedést. A közösségi keretek között átélt élmények nagyobb örömet okoznak. A mozgás és sport preventív hatása közismert, mégis többnyire kevésbé szervezeten történik meg a rendszeresen sportoló idősök támogatása, a szeniorsport támogatása sem kellő mértékű. Az életminőség javításához hozzá lehet járulni az élethosszig tartó fejlődés jelentőségének felismerésével, az idős ember fejlődésének holisztikus szemléletű támogatásával, valamint az önmegvalósítás erre az életszakaszra kiterjesztett esélyeinek növelésével. A sikeres idősödés megtámogatható a humán szolgáltató és védelmi rendszerek preventív szolgáltatásainak erősítésével, a megnövekedett szabadidő személyekhez igazodó struktúráinak kialakításával, a közösség és a társas támogatottság fokozásával. Fejlesztendő területek: Fejleszteni kell mindazokat a feltételeket, amelyek a természeti és társadalmi környezettel történő harmóniában élést segítik, az életmód kialakításáért történő tudatosságot és felelősségvállalást, valamint az egészséges környezet kialakítását és védelmét szolgálják a lakóhelyen, illetve annak közvetlen környezetében nagyon fontos az akadálymentes települési környezeti feltételek javítása, ezek hozzáigazítása az idős emberek szükségleteihez, ideértve a közterületek, illetve településen belüli és a települések közötti közlekedési rendszereket is. Parkok, szabadban lévő közösségi terek, idősök mozgását, erőnlétét fejlesztő eszközök nyilvános hozzáféréseinek biztosítása az idősödő és idős emberek számára, a környezetés természetvédelmi tevékenységekbe való bekapcsolódás elősegítése saját lakóhelyén és azon kívül is az érintett korosztálynál a lakások átalakítását úgy kell támogatni, melyek eredményeképpen az idős emberek biztonságban és gondozhatóan maradjanak saját környezetükben, a meglévő lakás-akadálymentesítési támogatások és az idősbarát lakásprogram szélesebb körű biztosításával. Szükséges olyan lehetőségek kialakítása és megfelelő tájékoztatással nagyobb számú idős ember bevonása, melyek a nem sportoló idősök mozgásaktivitását elősegítik, fejlesztik a kulturális és egyéb közösségi tevékenységek igénybevételének támogatása a többgenerációs közösségi tevékenységek fejlesztése. Betegség megelőző, rehabilitációs, egészségfejlesztő szeniorsport programok támogatási rendszerének feltételeit meg kell teremteni. (Például Kistérségi Szeniorsport – Egészségfejlesztő Program, osteoporózis prevenció program) ki kell alakítani annak lehetőségét, hogy az idősök kedvezményezetten használhassák a létesítményeket

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Sajnos állíthatjuk, hogy az idősebb korosztályt jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Az adatokból pedig jól látszik, hogy az idősebb korosztálynál a tartós munkanélküliség egyre jellemzőbb

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2013	555	64	12%	279	54	19%
2014	543	66	12%	260	57	22%
2015	403	61	15%	149	54	36%
2016	348	48	14%	NA	NA	#ÉRTÉK!
2017	289	35	12%	NA	NA	#ÉRTÉK!

Forrás helyi adatgyűjtés, Telr

Településünkön látható, hogy 2016 évtől csökken az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma, ami annak köszönhető, hogy az 55 év feletti munkavállalók után jelenleg kaphat szociális támogatást a munkáltató, méghozzá időkorlát nélkül, egészen addig, amíg nyugdíjba nem mennek. Jövőre viszont önmagában a kor után nem járhat a kedvezmény, csak akkor, ha kutatóról, megváltozott munkaképességűről, illetve tartós munkanélkülről vagy inaktív személyről van szó, és az utóbbi esetben legfeljebb 3 évig.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Településünkön a felnőtt népesség létszáma 4442. Ezen belül is a 60 év feletti emberek száma 1039 fő. Ez az arányszám azt a feladatot irányozza elő számunkra, hogy az idősek ellátására, a részükre nyújtott szolgáltatások körére nagy hangsúlyt kell fektetni.

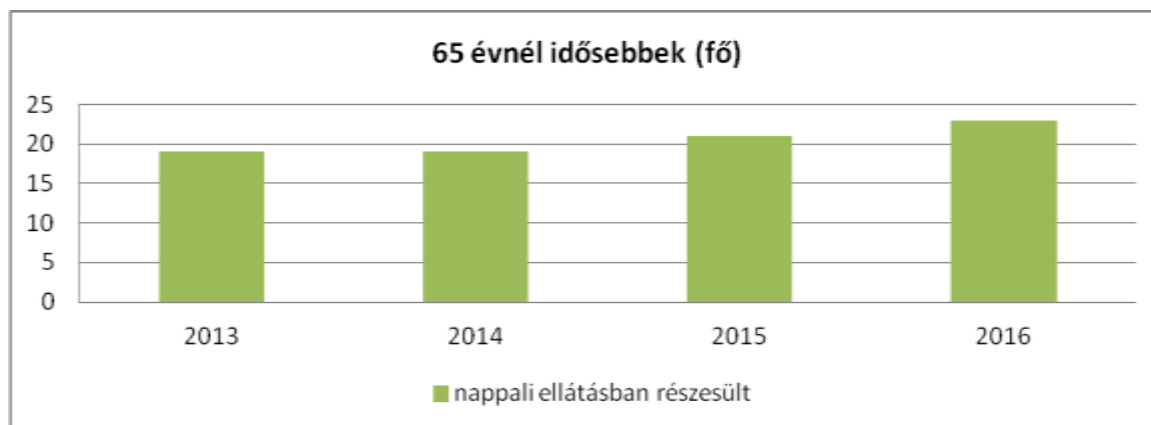
A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

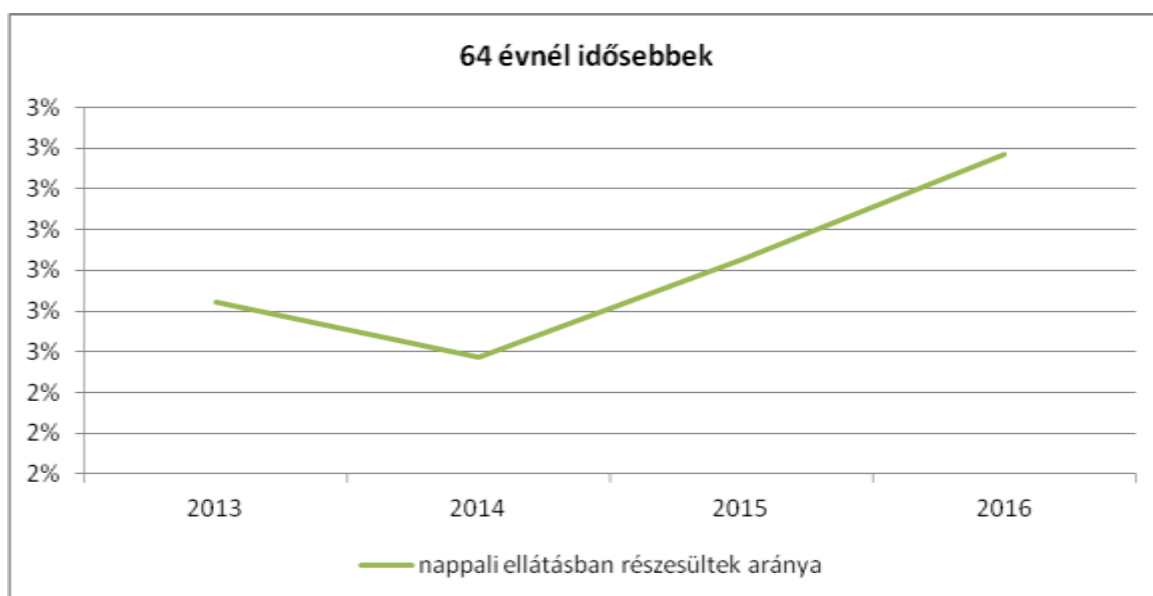
A hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2013	725	19	3%
2014	764	19	2%
2015	770	21	3%
2016	771	23	3%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

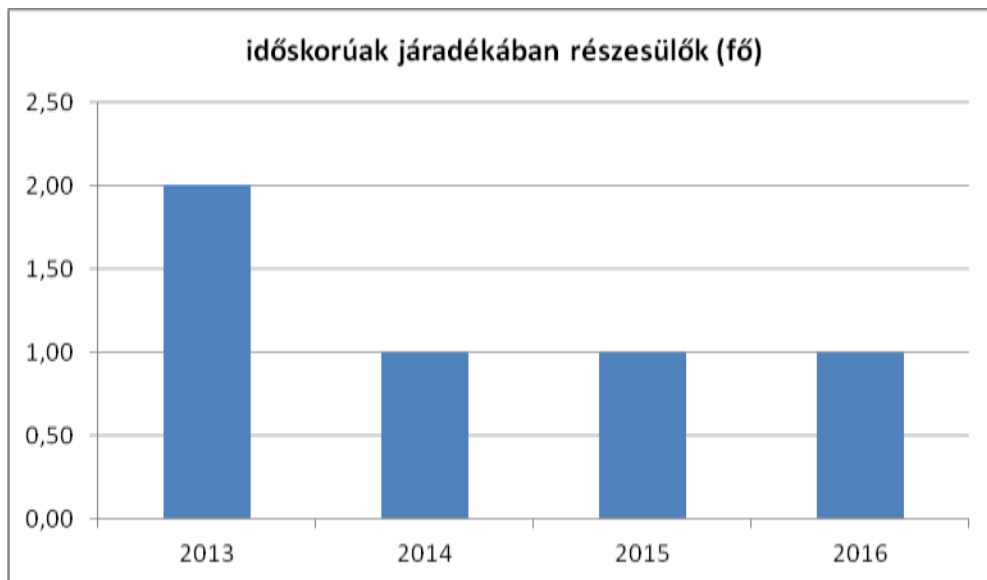

Településünkön látható, hogy a 65 év feletti lakosság körében a szolgáltatást egyre nagyobb számban veszik igénybe. Ennek az az oka, hogy sajnos egyre több a demenciával küzdő idős ember akiknek állandó felügyeletre van szükségük, azonban a hozzátartozó nem szeretné még tartós bentlakásos otthonba utaltatni családtagját. A hozzátartozók nyugodt lelkiismerettel elmehetnek a munkahelyükre mert tudják, hogy szeretteik biztonságos környezetben vannak, a településen működő Gondozási Központ keretein belül működő nappali ellátóban.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2013	2,00
2014	1,00
2015	1,00
2016	1,00

Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznyugdíjhoz: legalább 15 év, teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek. Az időskorúak járadékát a járási (fővárosi kerületi) hivatal állapíthatja meg.

A minimálisan szükségeshez hiányzó szolgálati idő pótlása persze utólagos járulékfizetéssel és legfeljebb 5 év tartamban ilyen esetben lehetséges, de nem olcsó, emiatt a nehéz helyzetben élő emberek óriási többsége képtelen erre. Időskorúak járadékában részesülők adatait ha megvizsgáljuk láthatjuk, hogy ezen emberek száma szinte évről évre nő. Ez abból adódik, hogy az irányadó nyugdíjkorhatárt felemelték, illetve a jelenlegi idős nemzedék, női tagjai már nagyobb számba mentek el dolgozni, még az előző nemzedék nőtagjai háztartásbeliként a család ellátásában, gyermekek nevelésében vettek részt döntő többséggel.

Alapszolgáltatások

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Szociális alapszolgáltatások

Feladat	Ellátás formája	Ellátó intézmény
Idősek Klubja(nappali ellátás)	Önkormányzati intézmény	Gondozási Központ, Alsózsolca
Étkeztetés	Önkormányzati intézmény	Gondozási Központ, Alsózsolca
Gyermekjóléti szolgáltatás	Önkormányzati intézmény	Gondozási Központ-Gyermekjóléti Szolgálat, Alsózsolca
Családsegítő szolgáltatás	Társulási formában	Egységes Pedagógiai Szakszolgálat és Családgondozó Központ, Felsőzsolca
Házi segítségnyújtás	Társulási formában	Szociális Szolgáltató Központ, Onga
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Társulási formában	Szociális Szolgáltató Központ, Onga
Támogató szolgálat	Társulási formában	Szociális Szolgáltató Központ, Onga

Az intézményi telephelyeken a foglalkoztatottak képzése a törvényben meghatározott előírásoknak megfelel. Az ideiglenes engedélyekkel kapcsolatos hiányosságok megszüntetésére tett intézkedések folyamatosak.

Idősek nappali ellátása

A szociális és mentális támogatásra szoruló önmaguk ellátására részben képes idős emberek napközbeni ellátására szolgál. A szolgáltatást igénybevevők száma a következőképpen alakult az elmúlt években.

Év	Tagok száma fő/hó	Ellátottak száma fő/hó	Ellátott/nap
2008	497	362	18
2009	550	421	21
2010	565	436	21
2011	532	441	21
2012	516	453	22

2013	473	416	20
2014	404	378	18
2015	478	468	22
2016	536	483	23

Forrás: Gondozási Központ

Szociális étkeztetés

Étkeztetés keretében gondoskodunk azoknak a szociálisan rászorulóknak a legalább napi egyszeri meleg ételéről akik azt önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem tudják biztosítani. Étkeztetésben részesülhet az is akinek kora egészségi állapota miatt nem képes az étkezéséről gondoskodni.

Az igénybevétel mutatói:

Év	Helyben fogyasztott fő/hó	Napi adagszám	Kiszállított fő/hó	Napi adagszám
2013	473	19	1075	45
2014	402	16	1121	47
2015	482	18	1002	42
2016	398	19	666	31
2017	440	21	553	26

Forrás: Gondozási Központ

Az igénybevételre jogosító szociális rászorultság feltételeit a mindenkor hatályos önkormányzati rendelet, valamint a szociális törvény szabályozza.

A koncepció elkészítése óta a szolgáltatást igénybevevők száma kis mértékben nőtt. Az étkezés térítési díjának – önköltség számítás alapján történő – megállapítása kedvezően hat a szolgáltatás szélesebb körben történő igénybevételére, a rászorult emberek egyre nagyobb arányban élnek a segítség ezen lehetőségével. Természetesen az idős korral járó események (betegség, kórházi kezelés, unokák felügyelete, háztartások egyesítése, téli útviszonyok, más szolgáltató megjelenése a településen, stb.) mindig kisebb-nagyobb mértékben befolyásolják az igénybevételt mutató számadatokat.

Házi segítségnyújtás:

Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében biztosítjuk az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást. Ez lehet: alapvető gondozási-ápolási feladat; az ellátást igénylő és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködés; veszélyhelyzetek elhárításában való segítségnyújtás. Nagyon fontos az idős ember meglévő képességeinek fenntartása, felhasználása és fejlesztése.

Településünkön az ellátottak száma az elmúlt években az alábbiak szerint alakult:

Év	Tagok száma fő/hó	Gondozási látogatások száma fő/hó	Ellátottak átlagszáma fő/hó
----	-------------------	-----------------------------------	-----------------------------

2013	18	254	17
2014	18	256	17
2015	18	341	16
2016	15	278	13
2017	14	239	11

Forrás: Ongai Szociális Szolgáltató Központ

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

E rendszer segítségével fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei. Krízishelyzetben lehetőséget nyújt az ellátott igénybevevő személynél történő gyors megjelenésre és segítségnyújtásra. Településünkön 9 db jelzőkészülék van. A szolgáltatást azok a rászorultak kérhetik, akik egyedül élnek, idősek, betegek, vagy valamilyen fogyatékossgal élnek. Havonta általában 3-4 jelzés érkezik a diszpécser szolgálatához, ahonnan értesítik a gondozónőket. Legtöbbször a késő esti vagy a hajnali órában fordulnak elő a jelzések, amelyek nagy többségét a gondozónők megoldják, de előfordult már olyan is, hogy orvost illetve mentőt kellett hívni. Úgy gondolom, hogy mindenképpen jó szolgálatot tesz ez a szolgáltatás, és aki megtapasztalta az előnyét, az ragaszkodik hozzá még úgy is, hogy ez év elejétől minimális térítési díjat kell érte fizetni. Ami kezdetben problémát jelent az ellátottaknak, az a kapu és lakáskulcs adása a gondozónők részére. A bizalmatlanság azonban az első segélykérés alkalmával elmúlik.

Év	Kihelyezett készülékek száma	Hívások száma
2013	15	39
2014	15	37
2015	15	50
2016	15	65
2017	15	42

Forrás: Ongai Szociális Szolgáltató Központ

Támogató szolgálat

Speciális alapellátási folyamat mely a fogyatékos személyek önrendelkezésén alapuló, önálló életvitelének megkönnyítése elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítség biztosítása. Településünkön ezt a szolgáltatást jelenleg 3 fő veszi igénybe.

Családsegítő szolgálat

A családsegítő szolgálat a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával hozzájárul az egyén, család, valamint különböző közösségi csoportok, jólétéhez, fejlődéséhez valamint szociális környezetükhöz való alkalmazkodásához. A családsegítő szolgálat az egyén és a család

számára nyújtott szolgáltatása térítésmentes. 2016 január 1.-től a családsegítő szolgáltatás a gyermekjóléti Szolgáltatással integráltan működik.

A szolgáltatás igénybevételének módja többnyire önkéntes. Településünkön az ellátottak száma az elmúlt években az alábbiak szerint alakult:

	Forgalom	igénybevevők
2013 családsegítő gyermekjóléti	3179 8922	148 846
2014 családsegítő gyermekjóléti	1661 3295	293 152
2015 családsegítő gyermekjóléti	2106 6558	314 295
2016 családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat (integrált)	3820	659
2017 családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat (integrált)	13455	784
2018. I félév (07.27) családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat (integrált)	5979	784

Egészségügyi Alapszolgáltatás

Településünkön mint ahogy azt már fentebb említettük az egészségügyi alapellátás, szakorvosi ellátás biztosított. Az egészségügyi alapszolgáltatások könnyen megközelíthetőek a településen, gyalogosan is akár 10 perc alatt eljuthat a település bármely pontjától a lakosság. Az egészségügyi komplexum korszerű rendelői, laborja és fizioterápiájának eszközállománya biztosítanak helyben lehetőséget a betegellátásra. A településünk ezeket a szolgáltatásokat ingyen nyújtja a településünkön élők számára. Az itt élő embereknek nem kell a közeli nagyvárosba utaznia a laborba, ez a szolgáltatás a hátrányos helyzetű embereknek nagy segítség, hiszen kétszer kellene drága pénzen beutaznia ha ezeket a szolgáltatásokat igénybe kívánná venni. Ellátottak 20%-a gyermek, 10%-a kismama. A településen található még két fogorvosi körzet és gyógyszertár is. Az egészségügyi szolgáltatásban ellátott betegek számának alakulása 2017 évben

	1.háziiorvosi körzet	2. háziiorvosi körzet	3. háziiorvosi körzet	1-2Fogorvosi rendelő	fizioterápia	Labor
ellátott	15211	6461	NA	2258	2429	3841

Háziiorvosok adatszolgáltatásai

A házi felnőttorvosok minden évben megpróbálnak a helyi szükségletnek megfelelő primer és szekunder prevenciók előadásokat tartani, az egészséges életmóddal, betegségek kialakulásának megelőzésével kapcsolatban. Egyes betegségeket védőoltások adásával próbálnak megelőzni, ezeket a védőoltásokat évről-évre beadtatják az igénybe vevők. Ilyen oltások az influenza,

a időskori tüdőgyulladás elleni védőoltás, a veszettség elleni védőoltás. Sajnos a védőoltásokra még mindig kevesen jelentkeznak. A településünkön 2018. január 1-vel a Központi Sürgősségi Orvosi Ügyeletet a KH-MEDworks Egészségügyi Oktató, Szolgáltató Kft. működteti.

Népegészségügyi célú szűrővizsgálatok: A tavalyi évben emlőrák szűrésére 190 fő nem ment el annak ellenére, hogy ezek a szűrések ingyenesek. A településünkön civil szervezetek is gyakorta tartanak hallásvizsgálatot, szemvizsgálatot. Helyi rendezvényeinken már három éve a BAZ Megyei vöröskereszt is tevékenyen közreműködik a szűrésekben. A Gondozási központban rendszeres az Egészséges Nemzetért Népegészségügyi programhoz kapcsolódó előadások.

6.3.3 Kulturális közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem releváns

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az idősebb korosztály számára elérhetőek a közművelődési, kulturális szolgáltatások. Településünkön a Községi Ház biztosítja az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését. A rendezvények könnyen megközelíthetőek, akadálymentes épületben várja az idős szórakozni vágyó embereket. Településünkön 2013 évtől Időügyi Tanács működik akik azon túl, hogy a szabadidős tevékenységeket megszervezik a településünkön felvállalták az idős emberek szükségletfelmérését is. Az Időügyi Tanács mellett működik a helyi Nyugdíjas Klub is mely szintén gyakran szervez programokat a tagjai számára. A helyi Gondozási Központban szintén színes, változatos programok várják a szolgáltatások igénybe vevőit, de egy - egy rendezvényre a település összes nyugdíjasát szeretettel várják.

6.3.4 Idősek informatikai jártassága nem releváns

c) idősek informatikai jártassága

Az országos statisztikák szerint a 60 év feletti korosztály nagy lemaradásban van a számítógép és internet használat terén az idősek informatikai jártasságáról nem készült felmérés a településen így nem rendelkezünk pontos adatokkal arról, hogy az idősebb korosztály mennyire képes kihasználni ezeket a lehetőségeket. Az idősebb korosztály körében az elmúlt évek során nem csak a mindennapi tájékozódás területén merült fel az igény az informatikai jártasság megszerzésére, de a családon belüli kapcsolattartáshoz is nagyon sok esetben szükségessé vált. Az országos tendenciához hasonlóan több fiatal ment az ország más területére vagy külföldre dolgozni, az idős szülőket hátrahagyva. A Az önkormányzat saját honlapot üzemeltet, ahol a települést érintő friss hírek, információk is elérhetők. A honlapon működik e-ügyintézés is, amelynek keretében elérhetők és letölthetők az ügyintézéshez szükséges dokumentumok. Az önkormányzati fenntartású idősek- és demenciával élők nappali ellátását biztosító intézményekben, az ellátottak részére biztosított az internet elérés, amely lehetőséget nyújt a korosztálytól független, széleskörű

információk megismeréséhez és kicseréléséhez. Segítséget kaphatnak továbbá az idősök részére nyújtott különböző ellátások, szolgáltatásokhoz való hozzáférési, elérhetőségi lehetőségek megismeréséhez. A közösségi Házban szintén van internet elérési lehetőség, az ott dolgozók szívesen állnak az idősök rendelkezésére.

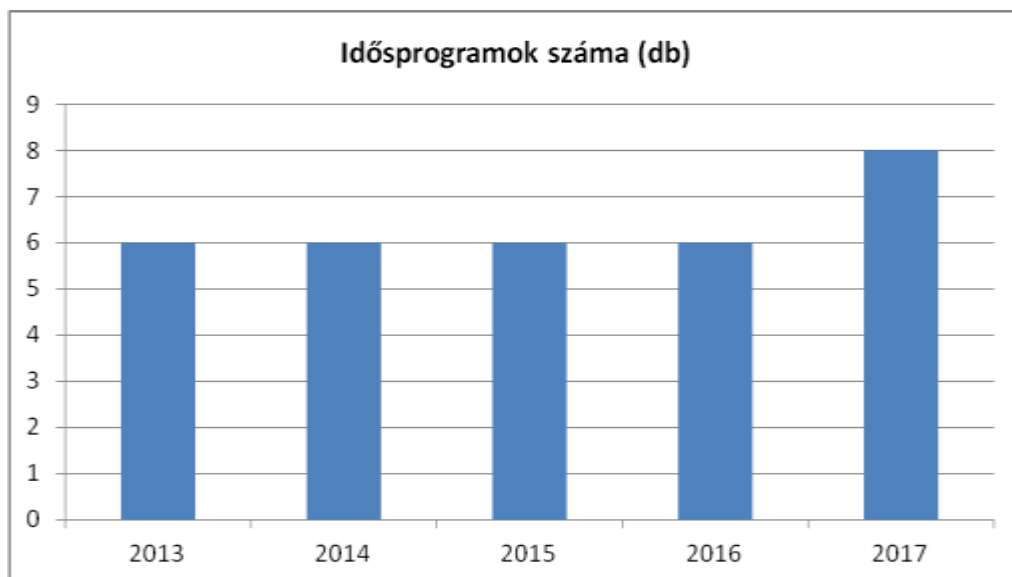
6.4 Az idősokat, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen több bűnmegelőzési előadást kellene tartani idősök számára, az egészséggel, betegséggel kapcsolatos előadások rendszeresek. Szűrővizsgálatok. Idősök világnapja rendezvény megtartása. A település összes idős emberét megvendégeljük, a Miskolci színház színészei zenés műsorral köszönti Őket. A Gondozási Központban Idősök hete rendezvénysorozat. Szüreti multságok, Vegyeskórus programok, bál, A helyi nyugdíjas klub rendszeresen összejár, közös kirándulásokat szerveznek. Több évtizede hagyomány már, hogy a helyi köznevelési, közoktatási intézmények gyermekei a jeles napokon, ünnepeken műsorokkal kedveskednek a nyugdíjasoknak, a szépkorúak pedig saját kezűleg készített ajándékkal várják a gyermekeket. A helyi iskolások és pedagógusok már szintén hagyomány jelleggel közös programok keretében ismerkednek a régi idők szokásaival.

6.4. számú táblázat - Az idősokat célzó programok a településen (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2013	6
2014	6
2015	6
2016	6
2017	8

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A nyugdíjas klub szervezésében, minden évben megrendezésre kerül a farsangi bál 3-4 napos kirándulásokat szerveznek filmklubot működtetnek. Két turnusban számítógépes oktatás folyt a Herman Ottó Általános Iskolában. A Digitális Miskolc Pályázat keretében Idős személyek is kaptak laptopot, a számítógépes ismeretek felmérése, oktatása is megtörtént. Minden év október elején az idősök világnapja alkalmából rendezvény, és előadások megtartására kerül sor. Jeles napokra ünnepekre meghívjuk a településünkön élő időskorúakat. Rendszeresen részt vesznek a kemencés napokon, tor - kóstolón a saját készítésű kocsonyájukkal látják vendégül az érdeklődő közönséget. Nőnapkor a nőnap vetélkedőkön és a süteménysütő versenyen is jeleskednek. Rendszeresen részt vesznek a kultúrházak éjjel nappal programsorozaton, a költészet napján.

6.4.1

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2013	1	16 280	1	2
2014	1	16 506	1	2
2015	1	16 506	1	2
2016	1	16 506	1	2
2017	1	16 506	1	2

Forrás: TEIR

Nagy jelentősége van annak, ha egy település rendelkezik könyvtárral és közművelődési intézményekkel. Az idős korosztály számára ez különösen fontos, hiszen a szó szoros értelmében sokszor kérésre házhoz megy a szolgáltatás. A településen ugyanis az idősök és fogyatékosok

kérésére házhoz viszik a kívánt könyveket, folyóiratokat. A városban pár éve hozták létre a tájházat ahol az idősek adományaiból évről évre bővülő gyűjteménnyel gazdagodunk.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs a településen egész életen át tartó tanuláshoz kapcsolható képzések mint pl számítógép ismeret.	Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, képzésekre.
Nyugdíj előtt álló tartós munkanélküliek kevés eséllyel kerülhetnek vissza a munka világába.	Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése.
Bűnmegelőzés időskorúak számára ritkán van	Bűnmegelőzési előadások tartása, Bűnmegelőzési stratégia létrehozása.
Népegészségügyi célú szűrővizsgálatokra kevesen mennek el.	Tanácsadások, felvilágosító előadások tartása, lehetőség szerint helyben történő szűrések.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült. (Ft. 57/B §.)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként		
Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők (TS 6301)
2013	135	140
2014	129	138
2015	110	116
2016	101	105
2017	NA	NA
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

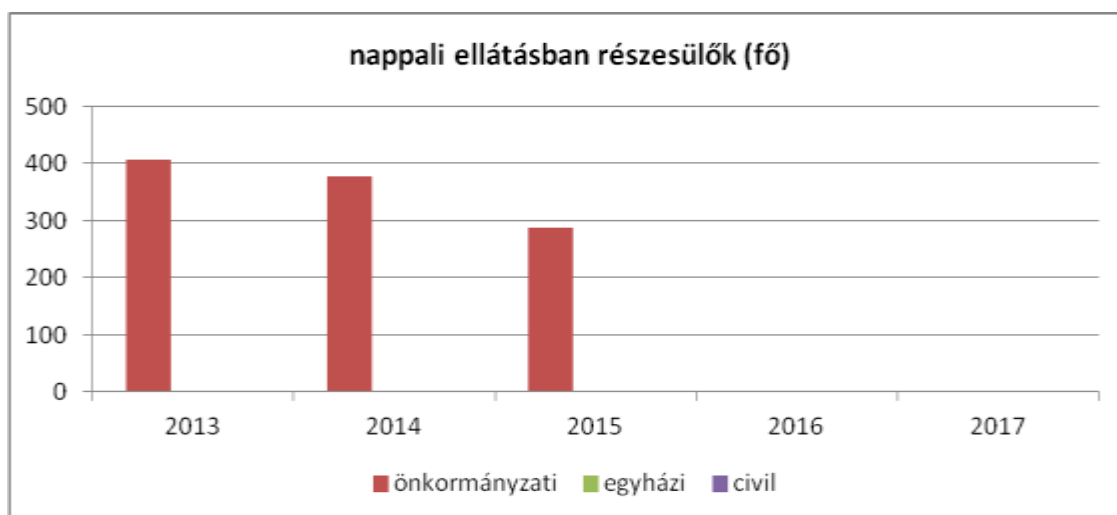
Az adatokból láthatjuk, hogy Alsózsolca Városában fokozatosan csökken a megváltozott munkaképességű személyek tekintetében a szociális ellátásban részesülők száma. Ez annak köszönhető, hogy egyre többen tudnak elhelyezkedni a munkaerő piacon.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nincs arról tudomásunk, hogy a településünkön hátrányos megkülönböztetés ért volna fogyatékos személyt a foglalkoztatás területén

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma			
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2013	406	0	0
2014	377	0	0
2015	288	0	0
2016		0	0
2017		0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével			

A fogyatékosok száma változatlan, viszont az igénybevételi napok száma kevesebb mivel lehetőségükhez mérten, rehabilitációs munkát vállalnak, mint szórólapozás, újságkihordás stb. Az egyházi és civil szervezetek ellátásairól nincs adat.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/önkormányzati								Egyházi								Civil							
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	x	x	x	x	x	x	x	x																
étkeztetés	x	x	x	x	x	x	x	x										x	x	x	x	x	x	x
házi segítségnyújtás	x	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	x								
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	x	x	x	x	x	x	x	x																
családsegítés	x	x	x	x	x	-	x	x																
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	-	-	-	-	-	-	-	-																
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	- -	-	-	-	-	-	-	-																
támogató szolgáltatás	x	x	x	x	x	x	x	x																
nappali ellátás	x	x	x	x	x	x	x	x																

Forrás: helyi
adatszolgáltatás

Szenvedélybetegek és pszichiátriai betegek részére a közeli nagyvárosban vannak szolgáltatások. Láthatjuk azonban, hogy az egyházi és civil szervezetek szerepvállalása településünkön alacsony.

A táblázatból látható, hogy elsősorban az állam, vagyis az Önkormányzatok vállalnak felelősséget a szociális szolgáltatások területén.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

E rendszer segítségével fenntarthatók a biztonságos életvitel feltételei. Krízishelyzetben lehetőséget nyújt az ellátott igénybevevő személynél történő gyors megjelenésre és segítségnyújtásra. Településünkön 9 db jelzőkészülék van. A szolgáltatást azok a rászorultak kérhetik, akik egyedül élnek, idősek, betegek, vagy valamilyen fogyatékossgal élnek. Havonta általában 3-4 jelzés érkezik a diszpécser szolgálathoz, ahonnan értesítik a gondozónőket. Legtöbbször a késő esti vagy a hajnali órában fordulnak elő a jelzések, amelyek nagy többségét a gondozónők megoldják, de előfordult már olyan is, hogy orvost illetve mentőt kellett hívni. Úgy gondolom, hogy mindenképpen jó szolgálatot tesz ez a szolgáltatás, és aki megtapasztalta az előnyét, az ragaszkodik hozzá még úgy is, hogy ez év elejétől minimális térítési díjat kell érte fizetni. Ami kezdetben problémát jelent az ellátottaknak, az a kapu és lakáskulcs adása a gondozónők részére. A bizalmatlanság azonban az első segélykérés alkalmával elmúlik.

Év	Kihelyezett készülékek száma	Hívások száma
2010	9	35
2011	9	38
2012	9	34
2013	15	39
2014	15	37
2015	15	50
2016	15	65
2017	15	42

Támogató szolgálat

Speciális alapellátási folyamat mely a fogyatékos személyek önrendelkezésén alapuló, önálló életvitelének megkönnyítése elsődlegesen a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítség biztosítása. Településünkön ezt a szolgáltatást jelenleg 3 fő veszi igénybe.

Családsegítő Szolgálat

A megváltozott munkaképességű személyeknek csoportfoglalkozást tart, annak érdekében, hogy munkára képes állapotba kerüljenek. Csoportfoglalkozás keretében, javítjuk a kliensek mentális állapotát, önéletrajzírás, álláskeresési technikák elsajátítása, számítógép kezelői ismeretek, kommunikációs készség elsajátítása konfliktuskezelés,

A szolgálatnál hétfői napokon álláskeresés. Együttműködés a területileg illetékes Munkaügyi szervekkel, munkáltatók felkutatása.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett és nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,
3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengénlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

Aktuális jogszabályok: 141/ 2000(VIII.9.) Korm. rend A súlyos fogyatékosná minősítésének és felülvizsgálatának valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól. 218/2003. (XII. 11.) Korm. rendelet a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról 2006. évi CXVII. törvény egyes szociális tárgyú törvények módosításáról 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján pénzübeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	2
Aktív korúak ellátása	350
Rendszeres szociális segély	32
Lakásfenntartási támogatás	320
Ápolási díj	1
Temetési segély	29
Átmeneti segély	106
Természetbeni ellátás	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezőnk, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	47
Közügygyellátás Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	172
Adósságkezelési szolgáltatás	-
Energia felhasználási támogatás	-
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	nA
Rokkantsági járadék	NA
Személygépkocsi átalakítási támogatás	NA
Közülekedési kedvezmény	NA
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	NA
Parkolási igazolvány	NA

A törvényben foglalt ellátásokhoz a településünkön élő fogyatékos személyek hozzá jutnak. A családsegítő szolgálat szükség esetén házhoz megy a települési és egyéb nyomtatványokkal, annak

érdekében, hogy az ellátások hozzáférhetőbbé váljanak, és megkönnyítsük az igénybevételük módját. Az idős és fogyatékos személyek nappali ellátóba történő oda - vissza szállítását az önkormányzat önként vállalt feladatként biztosítja. A település szintén önként vállalja a labor és fizioterápiai egészségügyi szakellátás biztosítását. Jelzés esetén az önkormányzat autója mozgásukban akadályozott idős személyeket beszállítja a vérvételre. Ugyanezen személyeket a településen megrendezésre kerülő kulturális rendezvényekre is oda-vissza szállítja.

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)- (2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésében akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás. Az első kérdésre javasoljuk minden esetben rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoport képviselőjének a bevonását a tervezésbe és a megvalósításba, valamint a következő dokumentum áttekintését: részére biztosítani kell a fogyatékossga által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédeszközt. Az árhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédeszközök körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékossgából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségtudatát. (Fot. 12. §) A modern emberi jogi szemlélet érvényesülése a fogyatékos emberek ellátása során alapelv. Javasoljuk, hogy az ehhez elengedhetetlen attitűdváltás eléréséhez a szolgáltatók vegyék igénybe az országban több helyen elérhető tréninglehetőségeket (GYEMSZI ETI és FSZK Nonprofit Kft. egyebek mellett), valamint igényeljék azokat a hozzáférést biztosító megoldásokat, melyekről a korábbiakban már szóltunk.

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint – a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékossgát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékossgájának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagy létszámú ápoló– gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokkal. Ez a folyamat, bár pozitív kimenetelében bizonyosak vagyunk, mégis számos konfliktust rejt magában. Javasoljuk megismerni a folyamat jogszabályi hátterét, valamint azokat a szakmai, módszertani anyagokat, melyek ezt a közösségi alapú szolgáltatások felé való elmozdulást segítik A fogyatékos személy számára – sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg ([Fot. 19.- 20. A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljes körűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül

vagy szabadon választott képviselőkön keresztül, beleértve a fogyatékossgal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmények	alapfok	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	
egészségügy	járó beteg szakellátás	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	
	alapellátás	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	
szociális ellátást nyújtó intézmények		nem	nem	igen	igen	igen	igen	igen	nem	

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

A település önkormányzata a törvényben előírt akadálymentesítési kötelezettségének eleget tesz. b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Közüntézményeinkben, és a település üzleteiben, a szolgáltatóknál akadálymentes rámpa biztosított.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkoztatóknál

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege	nem	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál

A postahivatalban van lift, a gyógyszerertárban rámpa és csengő is van.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége nincs megoldva

Folyamatban van a főútcán a gyalogátkelőhelyek kiépítése, akadálymentesítése, buszmegállók akadálymentesítése. Tervbe van az okos zebra megvalósítása.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben nem releváns.

Vasútállomás buszpályaudvar a településen nincs, a járdákat és a buszmegállókat folyamatosan akadálymentesíti a település.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Társulás keretében működik a támogató szolgálat.

A Gondozási Központban a fogyatékos személyek ellátásáról is gondoskodunk, illetve házi segítségnyújtás keretében a fogyatékos vagy súlyos beteg emberek ellátásáról is gondoskodunk.

Azoknak a fogyatékos személyek akik önálló életvitelükre képtelenek és már saját környezetükben nem megoldható az ellátásuk, gondozásuk, az Önkormányzat segít az elhelyezésükben. Civil szervezet nyújtott be ebben az évben pályázatot ápolást gondozást nyújtó tartós bentlakásos otthonra.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Iskolai oktatáshoz, speciális képzéshez való hozzájutáshoz biztosítjuk a fogyatékkal élőket támogató szolgálaton keresztül. A településünk önként vállalta a fogyatékkal élők nappali intézménybe történő beszállítását. Szintén Önként vállalta a labor és a fizioterápiai szolgáltatás működtetését.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékos személyek településünkön nincsenek tájékoztatva az őket érintő jogszabályokról.	Hozzáférés biztosítása a Nemzeti Rehabilitációs Szociális Hivatal honlapjához, dokumentumaihoz.
Településünkön nincs fogyatékosokat tömörítő Tanács, fórum.	Képviselési lehetőségeik biztosítása, párbeszédre lehetőséget adó fórum megalakítása
Településünkön a közterületeken a járdák, a buszmegállók, nincsenek teljes körűen akadálymentesítve.	Pályázati lehetőségekből, a kár közmunka programon belül meg lehet valósítani az akadálymentesítést.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Alsózsoltán működő szervezetek, alapítványok, csoportok

A Községi Házban működő csoportok:

- Ritmus Táncgyűlés
- Szivárvány Vegyeskórus
- Nyugdíjas Klub
- Képzőművészeti Alkotóműhely

Civil Szervezetek:

- Metodista Kórus
- Roma Hagyományőrző Egyesület
- Herman Ottó Általános iskola és AMI Baráti Egyesülete
- Polgárőrség

Civil Kisebbségi Szervezetek

- Borsodi Cigány Független Szervezet
- Lungo Drom Szervezet
- Baráti Kör
- Roma Polgárjogi Mozgalom

Alsózsoltán Működő Alapítványok

- Alsózsoltai Herman Alapítvány
- Benedek Elek Alapítvány
- Humán Emberbarát Alapítvány
- Lurkó Alapítvány
- Segítő Kéz Alapítvány
- Szemünk Fénye Alapítvány
- Talentum Alapítvány
- Faluházért Alapítvány Alsózsoltai
- Alsózsoltaiért Alapítvány

- Alsózsolcai Faluszépítő Alapítvány
- Gyermeksorsok Alapítvány

Egyházak a településünkön

- Római katolikus
- Görög katolikus
- Református
- Evangélikus
- Metodista

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

A civil szervezetek biztosítják a társadalmi önszerveződés és érdekérvényesítés kereteit, lehetővé teszik bizonyos társadalmi problémák közösségi kezelését. Lényegükből adódóan ismerik a helyi igényeket, így olyan szolgáltatásokat is képesek létrehozni és működtetni, amelyek nem tartoznak az önkormányzat érdekeltségi körébe.

Szerepvállalásuk többféle módon valósulhat meg – önmaguk vállalhatják meghatározott feladatok ellátását, munkájukkal az önkormányzat szolgáltatásait egészíthetik ki, alternatív szolgáltatásokat kínálhatnak, vagy teljesen átvehetik bizonyos önkormányzati feladatok ellátását.

A pénzügyi segítség mellett különösen fontos, hogy élő kapcsolatban legyen az önkormányzat a különböző civil szervezetekkel, mivel olyan információkkal, tanácsokkal tudják egymást ellátni, amely mindkét fél számára hasznos lehet bizonyos helyzetek, problémák átlátásában, megoldásában.

Alsózsolca város önkormányzata az intézményein és a Polgármesteri Hivatalon keresztül folyamatosan kezdeményezi a kapcsolattartást a helyi kötődésű civil szervezetekkel, hogy kölcsönösen, egymást támogatva legyenek képesek a lakosság, illetve az érintett célcsoportok érdekeit biztosítani, tudjanak számukra segítséget nyújtani.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Mivel településünkön az intézmények jelentős része társulás keretén belül működik az Önkormányzatunk napi kapcsolatban áll a településünkön működő szolgáltatások fenntartóival. A településünket azon belül is a településünkön élőket érintő ügyek megbeszélésekor az Önkormányzatunk minden esetben képviselteti magát. Az intézmények és a fenntartók évente beszámolnak a működésükről.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az Európai Unió fontos alapelve a szociális alapjának első számú támogatási területe az esélyegyenlőség biztosítása. A közösségi politikában az esélyegyenlőség biztosítása az egyik legfontosabb cél, amelynek lényege, hogy az Európai Unió intézményeknek minden tevékenységükkel elő kell segíteniük a nemi, faji, etnikai, vallási, fogyatékoság, vagy életkor szerinti kirekesztés elleni küzdelmet, az esélyegyenlőség megvalósítását. Az esélyegyenlőségi tartalmú rendelkezéseket a közösségi jogban elsősorban irányelvek tartalmazzák. Az önkormányzati rendeletek terén ez kettős feladatot jelent az önkormányzati jogalkotás számára. Egyrészt rendeleteikben tartózkodni kell a diszkriminatív rendelkezések alkalmazásától, másrészt bizonyos esélyegyenlőség biztosítását célzó rendelkezéseket be kell építeniük a szabályozásokba.

Önkormányzatunk és településünk dolgozói, intézményeink, a Nemzetiségi Önkormányzat e szemléletet szem előtt tartva működik, dolgozik

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Kiemelném a már többször említett BAZ Megyei Vöröskeresztet aki minden évben támogatják a célcsoportok ezen belül is a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek szabadidős tevékenységét. Adományokat oszt szét, (élelmiszer, ruha bútor vetőmagban) a rászorulóknak számára. A gyermekek szabadidejének hasznos eltöltésére táboroztatást szervez. De a településünkön működő Máltai szeretetszolgálat is aktívan közreműködik a szabadidős tevékenységek fejlesztésében, a zene, hangszer oktatásban.

Alsózsolca Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának 2017 évi felülvizsgálata.

2013 és 2018 évben az előző intézkedési tervben megvalósított feladatok összefoglalása:

1. Romák mélyszegénységben élők életminőségének javítása: Alsózsolca Város Önkormányzata támogatásban részesült a TÁMOP – 5.3.6-11/1-2012 -0048 kódszámú komplex telep program megnevezésű Európai Unió pályázatból. A pályázat 2015 őszén zárult le. A pályázat keretén belül megvalósult a hátrányok kompenzálásának megvalósulása ennek érdekében szociális közösségfejlesztési oktatási egészségügyi és képzési programelemeket valósítottunk meg. Segítettük a szegregátumban élők lakhatási körülményeinek javítását. Alsózsolca településen már második éve működik Népkonyha, a legrászorultabb mélyszegénységben élők számára nagy segítséget nyújt a napi egyszeri meleg étel biztosítása. Szintén második évben az Önkormányzat biztosítani tudja a szünidei gyermekétkeztetést, mely a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára biztosítja a napi egyszeri meleg étkeztetést a szünidőkből. Alsózsolca Város Önkormányzata megalkotta a helyi szociális rendeletét melyben különböző támogatással segíti a

településünkön élőket. Ilyen támogatás a szépkorúak támogatása, időskorúak támogatása és gyógyszer-támogatás. Az Önkormányzatunk az Esélyegyenlőségi terv elkészítése óta ingyenessé tette az egészségügyi szakosított ellátásokat a településünkön (fizikoterápia, labor)

2. Óvodások Iskolások igazolatlan hiányzásainak megszüntetése. Destruktív viselkedésük megváltoztatása. Alsózsolca Város Önkormányzata támogatásban részesült a TÁMOP – 5.3.6-11/1-2012 -0048 kódszámú komplex telep program megnevezésű Európai Unió pályázatból. A pályázat 2015 őszén zárult le. A pályázat keretén belül megvalósult a gyermekek szociális és érzelmi fejlődésének elősegítése az egészségügyi állapot javítása a gyermekek tanulási képességeinek javítása, nyelvi készségeik fejlesztése, valamint a családok közösségek kapcsolatának erősítése.

3. A nők esélyegyenlőségének megteremtése. Az Alsózsolcai Gondozási Központ keretén belül működő Családsegítő és Gyermejjóléti szolgálat folyamatos segítséget nyújt a munkához jutásban az önéletrajzok, pályázati anyagok előkészítésével. A családon belüli erőszak esetén a bántalmazott nők a családsegítő szolgálat munkatársaihoz fordulhatnak valamint az önkormányzat működtet ingyenes jogi tanácsadást melyet szintén igénybe vehetnek. Alsózsolca Város Önkormányzata támogatásban részesült ÉMOP 3.1.1-12 -2013-0009 kódszámú Szociális célú Városrehabilitáció Alsózsolcán megnevezésű Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által támogatott pályázaton a Konzorciumi partnerek a Magyarországi Metodista Egyház és a Nők Közéleti Szerepvállalását Segítő Kelet-Magyarországi Alapítványa is.

4. Az idős emberek szabadidejének hasznos eltöltése élethosszig tartó tanulás A TÁMOP -2.4.5-12/3-3012 – 0038. azonosító számú pályázat keretében az idős korosztály tagjai bűnmegelőzési előadásokon vettek részt. A nyugdíjas klub szervezésében. Minden évben megrendezésre kerül a farsangi bál 3-4 napos kirándulások filmklub. Két turnusban számítógépes oktatás folyt a Herman Ottó Általános Iskolában. A Digitális Miskolc Pályázat keretében Idős személyek is kaptak laptopot, a számítógépes ismeretek felmérése, oktatása is megtörtént. Minden év október elején az idősek világnapja alkalmából rendezvény, és előadások megtartására kerül sor. Alsózsolca Város Önkormányzata megalkotta a helyi szociális rendeletét melyben különböző támogatással segíti a településünkön élőket. Ilyen támogatás a szépkorúak támogatása, időskorúak támogatása és gyógyszer-támogatás. Az Önkormányzatunk az Esélyegyenlőségi terv elkészítése óta ingyenessé tette az egészségügyi szakosított ellátásokat a településünkön (fizikoterápia, labor) Önkormányzatunk az Esélyegyenlőségi terv elkészítése óta ingyenessé tette az egészségügyi szakosított ellátásokat a településünkön (fizikoterápia, labor) 2013. évben a Gondozási Központ, ÉMOP-4.2.1/A-11-Szociális alapszolgáltatások és Gyermejjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztése című pályázat keretében az Intézmény felújítására ,bővítésére akadálymentesítésére

került sor. Emellett új eszközök , fejlesztő játékok elavult bútorok helyett újak beszerzésére is sor került. Új szolgáltatás bevezetéseként demens ellátást hoztak létre mely hiány szolgáltatásnak minősül jelenleg a térségben. Az idős és fogyatékos személyek beszállításáról az Önkormányzat gondoskodik a Gondozási Központba.

5. Fogyatékos emberek szolgáltatásokhoz való hozzáférése. Az Önkormányzati intézmények akadálymentesítése a pályázati lehetőségekhez mérten folyamatosan zajlik. 2013. évben a Gondozási Központ, ÉMOP-4.2.1/A-11-Szociális alapszolgáltatások és Gyermekjóléti alapellátások infrastrukturális fejlesztése című pályázat keretében az Intézmény felújítására ,bővítésére akadálymentesítésére került sor. Emellett új eszközök , fejlesztő játékok elavult bútorok helyett újak beszerzésére is sor került. Új szolgáltatás bevezetéseként demens ellátást hoztak létre mely hiány szolgáltatásnak minősül jelenleg a térségben. Egészségügyi alapellátás fejlesztése Alsózsolca Városában elnevezésű ÉMOP-4.1.1/A-12-2013-0033 kódszámú pályázaton a Védőnői szolgálat akadálymentesítése történt meg. KEOP – 5.5.0/A/12-2013/0461. kódszámú Közvilágítás korszerűsítése Alsózsolca Településen elnevezésű Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Programjának pályázatával lámpatestek korszerűbbre cserélésével, sokkal energiatakarékosabbá és hatékonyabbá válásának elősegítésével az idősebb korosztály illetve a fogyatékosok számára is előnyös fejlesztést sikerült kiviteleznünk. Alsózsolca Város Önkormányzata megalkotta a helyi szociális rendeletét melyben különböző támogatással segíti a településünkön élőket. Ilyen támogatás a szépkorúak támogatása, időskorúak támogatása és gyógyszer-támogatás. Az Önkormányzatunk az Esélyegyenlőségi terv elkészítése óta ingyenessé tette az egészségügyi szakosított ellátásokat a településünkön (fizioterápia, labor)

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában. nincs ilyen

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába. Az esélyegyenlőségi program előkészítésének folyamatában nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére. Az előkészítésben együttműködő partnerek bevonásának módszere az online kapcsolattartásra épült, az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd az elkészült dokumentum-tervezet véleményezésére koncentrált. A dokumentum készítéséhez szükséges adatok,

információk gyűjtését a célcsoportok képviselői Szilágyi László Polgármester Úr irányítása mellett végezték.

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Partnerek az esélyegyenlőségi terv elkészítésének bevonásához	Bevonás eszközei
Helyi Önkormányzat	Szükségletfelmérés, adatok közlése
Nemzetiségi Önkormányzat	Szükségletfelmérés, adatok közlése
Általános Iskola	Adatok közlése, tájékoztatás
Óvodák	Adatok közlése, tájékoztatás
Bölcsőde	Adatok közlése, tájékoztatás
Gondozási Központ	Szükségletfelmérés, adatok közlése
Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat	Szükségletfelmérés, adatok közlése
Védőnői Szolgálat	Adatok közlése, tájékoztatás
Házi Felnőttorvos	Adatok közlése, tájékoztatás
Házi gyermekorvos	Adatok közlése, tájékoztatás
Közösségi Ház	Adatok közlése, tájékoztatás

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Nagyon fontos feladat annak segítése, hogy egyre több ember számára nyíljon meg a lehetőség arra, hogy csak a saját egyéni érdekeit és boldogulását szem előtt tartó fogyasztóból a döntéseiért, a környezetéért, és a közösségért felelősséget vállaló tudatos állampolgárrá váljon.

Alsózsolca Város Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének megvalósulásáért az egész helyi társadalom felelősségét, kontroll szerepének tudatosítását kiemelten szükséges kezelni.

A személyes közreműködést igénylő kontrollmechanizmus mellett, a HEP Alsózsolca Város Önkormányzatának honlapján közzétételre kerül, így a város teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fogyatékos személyek településünkön nincsenek tájékoztatva az őket érintő jogszabályokról.	Hozzáférés biztosítása a Nemzeti Rehabilitációs Szociális Hivatal honlapjához, dokumentumaihoz.
Településünkön nincs fogyatékosokat tömörítő Tanács, fórum.	Képviseleti lehetőségeik biztosítása, párbeszédre lehetőséget adó fórum megalakítása
Településünkön a közterületeken a járdák, a buszmegállók, nincsenek akadálymentesítve.	Pályázati lehetőségekből, és önerőből akár közmunka programon belül meg lehet valósítani az akadálymentesítést.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs a településen egész életen át tartó tanúláshoz kapcsolható képzések mint pl számítógép ismeret.	Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, képzésekre.
Nyugdíj előtt álló tartós munkanélküliek kevés eséllyel kerülhetnek vissza a munka világába.	Pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése. TOP-5.1.2-15-BO1-2016-00011Humán szolgáltatás fejlesztése térségi szemléletben
Bűnmegelőzés időskorúak számára ritkán van	Bűnmegelőzési előadások tartása, Bűnmegelőzési stratégia létrehozása. Pályázati lehetőség: TOP -5.2.1-15-BO1-2016-00013 Komplex együttműködési programok Alsózsoltán TOP- 5. 1.2-15-BO1-2016-00011 A helyi foglalkoztatási együttműködés kialakítása Szirmabesenyő központtal
Népegészségügyi célú szűrővizsgálatokra kevesen mennek el.	TOP -5.2.1-15-BO1-2016-00013 Komplex együttműködési programok Alsózsoltán szűrővizsgálatok, továbbá tanácsadásokkal felvilágosító előadásokkal szórólapokkal propagálni a háziorvos által szervezett pl vastagbélrák szűrést, vagy méhnyakrákszűrést tartása, lehetőség szerint helyben történő szűrések.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
jellemzőbb az alacsony iskolai végzettség, ebből következően nagyobb a munkanélküliség Tanácsadás, képzések felzárkóztató programok, ösztönzés a nyolc általános iskolai osztály elvégzésére, kompetencia fejlesztés, az érzelmi intelligencia fejlesztés és konfliktuskezelés Szakma tanulás (pályázatok) lakókörnyezet szemetes, az ingatlanok állapota egészségtelen, zsúfolt lakások.	
korai terhesség nagy aránya	tájékoztatások, előadások, orvosi tanácsadások
betegségek, egészségtelen életmód szűrések tanácsadások, egészségügyi szolgáltatások eszközeinek fejlesztése	
szociális bérlakások hiánya	pályázati úton felújítani önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanokat, vagy vásárolni ingatlanokat.
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegregátumban élő gyerekek lakókörnyezete szemetes, az ingatlanok állapota egészségtelen.	Tanácsadás, képzések (pályázatok)
A terhes nők gyakran dohányoznak, nem mennek el a kötelező vizsgálatokra, gyakran a státuszvizsgálatokra csak többszöri figyelmeztetésre viszik el.	Felvilágosítás, tanácsadás, képzések.
A gyerekek fiatalon dohányoznak, tiltott szereket fogyasztanak, jellemző a destruktív viselkedés a gyerekek, fiatalok körében Sok az igazolatlan hiányzások száma, már ez a tanköteles korú óvodásoknál is kimutatható.	Prevenció, bűnmegelőzés Szabadidős programok Esetmegbeszélések a jelzőrendszer tagjainak, alternatív pedagógiai módszerek bevezetése
A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek körében jellemzőbb a magántanulóvá nyilvánítások száma.	Megvizsgálni, hogy ezen gyerekeknek a magántanulóvá nyilvánítás nem hátrányos –e a tanulóra nézve, vagyis, hogy ezek a gyerekek fel tudnak-e készülni a vizsgáikra.
Problémát okoz településünkön a korai terhesség	A felvilágosító programokat hamarabb kell elkezdni.
Óvodai férőhelyek száma nem elégséges	óvoda bővítés
Óvodai, bölcsődei fejlesztő eszközök elavultak	eszközök beszerzése

Napközis tanulók létszáma kevés, iskolai lemorzsolódás veszélye magas	Tanodai foglalkozások szervezése a szabadidő hasznos eltöltéséhez délutáni programok szervezése. Iskolán belüli programok szervezése
---	--

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők munkaerő piaci diszkriminációjával kapcsolatos ismeretek hiánya	A település jogásza a helyi újságban tájékoztatja a lakosságot a törvény adta lehetőségekről. munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz, képzési (átképzési lehetőségekhez való hozzáférés javítása,
Családon belüli erőszak esetén a lehetőségekről való általános tájékoztatás hiánya	A település jogásza, a családsegítő szolgálat a helyi újságban tájékoztathatja a lakosságot a törvény adta lehetőségekről.
Óvodai, bölcsődei férőhelyek száma nem elég	pályázati lehetőségekből, vagy önerőből óvoda, bölcsőde bővítése
védőnői, gyermekorvosi rendelő-tanácsadó eszközei elavultak. Szív-érrendszeri betegségek miatt szükségessé vált a prevenciós eszközök, kikölcsönözhető eszközök bővítése (légzésmegfigyelő, szaturáció mérő, porlasztó, ÉKG)	saját forrásból, pályázatok útján
Az óvodai, bölcsődei férőhelyek számának bővítése szükségessé teszi majd az eszközrendszer (fejlesztő játékok) bővítését	pályázati lehetőségekből, vagy önerőből, eszközök, fejlesztő játékok beszerzése
A Nők politikai szerepvállalásának hiánya	fórumok szervezése női jogokért tevékenykedő női szervezetek részvételével. A fiatalabb korosztályt online platformokon keresztül.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák felismerik, azt, hogy ha a felzárkóztatást segítő képzési programokba bekapcsolódnak, ezáltal a munkaerő piaci helyzetük is javulni fog. A telepszerű környezetben élő emberek lakhatási feltételei, lakókörnyezet körülményei javulni fognak. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők ugyanolyan eséllyel férjenek hozzá a különböző szolgáltatásokhoz, mint az egészségügyi, szociális, oktatási.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek óvodai, iskolai hiányzásainak megszüntetését.

Folyamatosan odafigyelünk az idők szabadidejének hasznos eltöltésére, az egész életen át tartó tanuláshoz való bekapcsolódásukra. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén azt, hogy egyenlő eséllyel kerüljenek be a munkaerő piacra.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők emberek szolgáltatásokhoz való hozzáférésére, az akadálymentes környezet kialakítására. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők, a gyermekek, az idők, a nők és a fogyatékkal élő embereknek egyenlő optimális életkörülményeket tudjunk biztosítani, és ezt hosszú távon fenn is tartani.

Érvényesülni kell városunkban a :

- diszkriminációmentességnek,
- szegregációmentességnek,
- a minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférésnek,
- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatási és társadalmi integrációjának

Az esélyegyenlőség megvalósulásának elősegítése érdekében támogató szolgáltatások megvalósítását tervezzük az alábbi területeken:

- beiratkozás, felvételi,
- korszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése,
- egyénre szabott fejlesztések,
- tananyag kiválasztása, fejlesztése,
- fegyelmezés, büntetés gyakorlata,
- pályaaorientáció,
- továbbtanulás,
- teljesítményértékelés gyakorlata,
- humánerőforrás fejlesztés, pedagógusok továbbképzése,
- kapcsolattartás a szülőkkel, szakmai és társadalmi környezettel, segítőkkel.

Folyamatosan odafigyelünk az idők közötti életszínvonal különbség csökkenésére.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkanélküliség csökkenését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők teljeskörű esélyegyenlőségének biztosítására és annak gyakorlati megvalósítására, közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Romák, mélyszegénységben élők életminőségének javítása

Intézkedés címe:	A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	jellemzőbb az alacsony iskolai végzettség, ebből következően nagyobb a munkanélküliség Tanácsadás, képzések felzárkóztató programok, ösztönzés a nyolc általános iskolai osztály elvégzésére, kompetencia fejlesztés, az érzelmi intelligencia fejlesztés és konfliktuskezelés Szakma tanulás (pályázatok) lakókörnyezet szemetes, az ingatlanok állapota egészségtelen, zsúfolt lakások. korai terhesség nagy aránya betegségek, egészségtelen életmód
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<i>Általános cél</i> Az életkörülmények, az egészségügyi és járványügyi mutatók javítása. Prevenációs hatások elérése, az újratermelődő problémák megelőzése. A mélyszegénységben élők, hátrányos helyzetűek elsődleges és másodlagos munkaerő piacra történő integrálása képzésekkel, kompetencia fejlesztéssel. Érdekérvényesítési képesség növelésével. <i>Rövid távú (2 év)</i> A mélyszegénységben élők életkörülményeinek javítása, a mélyszegénységben élők és az egészségügyi ellátórendszer kapcsolatának javítása, hatékonyabbá tétele. <i>Közép távú (5 év)</i> Halandósági, járványügyi adatok javulása, egészségtudatos magatartás, diszkrimináció-mentes személetmód kialakítása, egészségmegőrzés.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	óvodai egészség-prevenációs programok kidolgozása, bevezetése (ennek részeként családi életre nevelés, a korai gyerekvállalás megelőzését szolgáló programok) egészségprevenciós program megvalósítása a mélyszegénységben élő családok körében (az egészségtudatos szemléletmód elterjesztése, a betegségek korai felismerését szolgáló program megvalósítása) A mélyszegénységben élők és az egészségügy kapcsolatának javítása érdekében az egészségügyi ellátórendszerhez való hozzáférés javítása. Az előítéletek csökkentése az egészségügyben dolgozók körében. (egészségnapok, szűrőbuszok, mobil orvosi rendelők a gettósodó területeken, az esetlegesen meglévő előítéletek kezelésére érzékenyítő tréningek tartása az egészségügyben dolgozók számára, a roma fiatalok ösztönzése, támogatása annak érdekében, hogy számuk növekedjen egészségügyi/szociális ágazatokhoz tartozó munkahelyeken)
Résztevők és Felelős	Nemzetiségi Önkormányzat: Családsegítő szolgálat: Esélyegyenlőségi team, polgármester
Partnerek	Védőnői hálózat Gyermekek Jóléti Szolgálat – Roma Nemzetiségi Önkormányzat,
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	-iskolai és óvodai egészségprevenciós programok megvalósítása (kidolgozott programok száma, megvalósított programok száma, az azokba bevont gyerekek száma) - javuló egészségügyi, járványügyi mutatók (védőnői, háziorvosi kimutatások) - egészségprevenciós programok megvalósítása mélyszegénységben élő családok körében (megvalósított programok száma, azokban bevont családok száma) - fiatalok orientálása egészségügyi/szociális területekre (az ilyen jellegű képzésekbe bevont roma fiatalok száma, elhelyezkedett szakemberek száma)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Motiválatlanság, tervezés, jövőkép hiánya . Csökkentésükre a szülők személyiségfejlesztése, érdeklődésük felkeltése lehet a megoldás - Költségvetési forrás kimerülése - Együttműködés nem megfelelő mértéke
Szükséges erőforrások	Pályázatok: Terület és Településfejlesztési Operatív Program Komplex Együttműködési Programok Alsózsoltán, Leromlott Városi területek rehabilitációja, és az Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése. Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben. Térségi Foglalkoztatási Paktum

Az idősek szabadidejének hasznos eltöltése, élethosszig tartó tanulás

Intézkedés címe:	Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs a településen egész életen át tartó tanuláshoz kapcsolható képzések mint pl számítógép ismeret. Nyugdíj előtt álló tartós munkanélküliek kevés eséllyel kerülhetnek vissza a munka világába Bűnmegelőzés időskorúak számára ritkán van Népegészségügyi célú szűrővizsgálatokra kevesen mennek el.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az idős korosztály hasznosnak érezze magát, aktívan töltsék el a nyugdíjas éveiket illetve azok akik még nyugdíj előtt állnak szintén hasznos tagjaivá válhassanak a társadalomnak. Az idős generáció az évek során felhalmozott tudása révén rengeteg hasznos tanácsot tud nyújtani akár a pénzkezeléssel, beosztással, gyermekneveléssel kapcsolatban. Az újrahasznosítás mesterei, akik mindent felhasználtak a régi időkben semmit nem dobtak ki. Ennek a tudásnak az átadása fontos lehet a mélyszegénységben élő emberek számára is. Ha bevonjuk őket a programjainkba hasznosnak érezhetik magukat. Célunk még, hogy az idős korosztálynak képzéseket tartsunk. Megtaníthatjuk őket a számítógép kezelésére, internethasználatra, hiszen az információs társadalmunkban aki nem ismeri ezek használatát hátrányba kerül a többi emberrel szemben.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba	Generációk egymásra találása, hangolása. Előadások, képzések tartása. Szabadidős tevékenységek szervezése.

szedve	
Résztevők és Felelős	Helyi Önkormányzat Gondozási Központ
Partnerek	Idősügyi Tanács
Határidő(k) pontokba szedve	A számítógép kezelői, internet használati ismeretek átadása egy év. Egyéb képzések, előadások folyamatos.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az idős generáció aktiválása képzésekbe való bevonása életminőség javulásával jár. Ha az életminőségük javul, akkor az egészségi állapotuk is javulni fog. Kevesebb gyógyszerre lesz szükségük.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az idősebb korosztályt nehezebb motiválni, bizalmatlanok, gyakran fásultság jelei mutatkoznak rajtuk. Tudjuk azonban, hogy a kezdeti bizalmatlanságból hamar ki lehet zökkenteni őket. Szükség lehet olyan emberekre akiket jól ismernek, akikben bíznak.
Szükséges erőforrások	Civilek bevonása, pár önkéntes mozgósítása. Pályázatokkal: Terület és Településfejlesztési Operatív Program Komplex Együttműködési Programok Alsózsolcán, Leromlott Városi területek rehabilitációja, és az Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése. Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben. Térségi Foglalkoztatási Paktum Útfelújítási program, EFOP: Kulturális a köznevelés eredményességéért című pályázattal

Intézkedés címe:	A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A fogyatékos személyek településünkön nincsenek tájékoztatva az őket érintő jogszabályokról. Településünkön nincs fogyatékosokat tömörítő Tanács, fórum. Településünkön a közterületeken a járdák, a buszmegállók, nincsenek teljes körűen akadálymentesítve.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Célunk, hogy a közintézményeink teljesen akadály mentesítve legyenek, a közterületeken a járdák, buszmegállók, szintén akadály mentesek legyenek. Szeretnénk, ha képviseltetnék magukat a település programjaiban. Érdekérvényesítő erejük javulni fog.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba	Önkormányzatunk honlapján megjelentetjük a nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal elérhetőségét, a dokumentumainak a hozzáférését. Jogsegélyszervezeteik elérhetőségét.

szedve	Képviselési lehetőségeiket támogatjuk Párbeszédre lehetőséget adó Forumot alakítunk. Pályázatok esetén lehetőség szerint akadálymentesítjük a közterületeket, közintézményeket.
Résztevők és Felelős	Önkormányzat: Városüzemeltetés:
Partnerek	Gondozási Központ: Családsegítő Szolgált:
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos, illetve sikeres pályázat esetén
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Képviselési Fórum megalakítása folytán megismerhetjük azokat a problémákat amelyek a fogyatékos embereket foglalkoztatják, amelyekkel minden nap szembesülniük kell. Valós számot adatokat kaphatunk a fogyatékos emberek problémáiról. A programokon való részvétellel a társadalom egészséges tagjaiból odafordulást a másság elfogadását válthatja ki.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A fogyatékos emberek többnyire visszahúzódva élnek, nehezen nyitnak a társadalom felé. Az emberek előítéletesek. Ezeket a sztereotípiákat az állandó jelenlétükkel megváltoztathatják.
Szükséges erőforrások	Odafordulás, figyelem a máság felé, Pályázatok

Intézkedés címe:	A nők helyzete, esélyegyenlősége
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők munkaerő piaci diszkriminációjával kapcsolatos ismeretek hiánya, Családon belüli erőszak esetén a lehetőségekről való általános tájékoztatás hiánya, Óvodai, bölcsődei férőhelyek száma nem elég védőnői, gyermekorvosi rendelő-tanácsadó eszközei elavultak. Szív-érrendszeri betegségek miatt szükségessé vált a prevenció eszközök, kikölcsönözhető eszközök bővítése (légzésmegfigyelő, szaturáció mérő, porlasztó, ÉKG) Az óvodai, bölcsődei férőhelyek számának bővítése szükségessé teszi majd az eszközrendszer (fejlesztő játékok) bővítését A Nők politikai szerepvállalásának hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: A női munkát kereső célcsoport (munka)jog tudatosságának erősítése Rövid távú (2 év): a kampány az álláskereső 5%-át érje el Közép távú (5 év): az arány 10%-ra való emelése. A Nők széleskörűen tájékozódjanak a családon belüli erőszak esetén igénybe vehető szolgáltatásokkal kapcsolatban. Szolgáltatások fejlesztése (óvoda, bölcsőde, védőnői szolgálat tárgyi feltételei javuljanak).
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba	Együttműködési megállapodás megkötése helyi női célcsoporttal foglalkozó és részükre munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtó civil szervezetekkel, a B-A-Z Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ

szedve	képviselőjének bevonásával, pályázati lehetőségek figyelemmel kísérése, illetve önerő bevonása.
Résztevők és Felelős	BA-Z Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja képviselője
Partnerek	Önkormányzat dolgozói
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A női célcsoport foglalkoztatási aránya nő, amely a kinevezésekkel, illetve a munkaszerződések számával dokumentálható. Javul a nők munka(jog) tudatossága, hatékonyabban képviselik érdekeiket a munkaerőpiacon.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A nők önérték érvényesítő képessége gyenge, alulértékelik önmagukat, egyrészt a társadalmi sztereotípiák, másrészt az önbizalomhiányuk miatt. A csökkentés eszköze a tudatosító tanácsadások, információval való felvértezésük.
Szükséges erőforrások	Esélyegyenlőségi referens alkalmazása, munkajogász biztosítása, kommunikációs szakember alkalmazása, a nyomdai munkálatokhoz és a terjesztéshez pénzügyi eszközök biztosítása, a városi médiák bevonása a kommunikációba
Célok - Általános megfogalmazás rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél A kisgyermekes családok megerősítése, szülői szerepek elismerése, a munkavállalást és családi életet egyenrangúan, egyaránt támogató szolgáltatások felkutatása, támogatása; új közösségi kezdeményezések elindítása városi szinten Rövid távú (2 év) Már meglévő kisgyermekeseket támogató szolgáltatások felmérése, népszerűsítése Közép távú (5 év) Új közösségi kezdeményezések elindítása kisgyermekesek számára Kisgyermekes családokkal foglalkozó közintézmények és civil szervezetek hatékony, egymást kölcsönösen segítő együttműködéseire megoldásokat találni a célcsoport aktív bevonásával Rövid távú (2 év) Kisgyermekes családokkal foglalkozó közintézmények és civil szervezetek párbeszédének elősegítése, széleskörű tájékoztatás és információáramlás elősegítése Közép távú (5 év) Kisgyermekes családokkal foglalkozó közintézmények és civil szervezetek partnerségében közös programok indítása, marginalizálódott családok számára képzési program kidolgozása

Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Már meglévő családbarát közösségi terek fenntartásának támogatása önkormányzati ingatlanok kedvezményes rendelkezésre bocsátásával Városi rendezvényeken családbarát szolgáltatások biztosítása
	kisgyermekeseknek Kisgyermekes anyák visszatérését támogató munkaerő-piaci és egyéb szolgáltatások összegyűjtése a városban, aktuális információk közzététele a honlapon helyi újságban
	bölcsőde és óvodai férőhelyek bővítése
Partnerek	civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Családbarát szolgáltatásokat is kínáló városi rendezvények száma (db) – <i>fotók, sajtómegjelenések</i> Családbarát kampány közösségi események száma (db) – <i>jegyzőkönyv, jelenléti ív</i> Családbarát kampány sajtómegjelenéseinek száma (db) - <i>sajtómegjelenések</i> támogató szolgáltatások nyújtásában résztvevő civil szervezetek elkötelezettek az eredmények hosszú távú fenntartásában. A közösségi kezdeményezésekbe bevont aktív önkéntesek motiválttá válva hosszú távon segíthetik a szolgáltatások fenntartását.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem elég hangsúlyos a szolgáltatások, családbarát kampány kommunikációja, kevesekhez jutnak el a családbarát információk – Megoldás: a hagyományosan alkalmazott médiumokon túl a civil szervezetek bevonásával a célcsoport közvetlen, hatékony elérése
Szükséges erőforrások	Pályázatokkal: Terület és Településfejlesztési Operatív Program Komplex Együttműködési Programok Alsózsoltán, Leromlott Városi területek rehabilitációja, és az Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése. Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben. Térségi Foglalkoztatási Paktum Útfelújítási program, EFOP: Kulturális a köznevelés eredményességéért című pályázattal

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										

1	program a Mélyszegénységben élők egészségügyi, járványügyi helyzetének és az életkörülmények javítása érdekében	Megállapítható, hogy a közegészségügyi, járványügyi helyzete a hátrányos helyzetű, többnyire mélyszegénységben élő embereknek rendkívül rossz.. Ismét felütötte a fejét a TBC, a rühösség, a tetvesség, a mélyszegénységben élők születéskor várható átlagéletkora 8-10 évvel alacsonyabb az átlagnál. Magas a krónikus betegséggel küzdők aránya (ami utal a várandós nők nem megfelelő táplálkozására, egészségmagatartására, a terhesség alatti dohányzásra, a gyerekeket a státuszvizsgálatokra csak többszöri felszólításra viszik, sok a gondozatlan terhesség), A gyerekek korán elkezdenek dohányozni, alkoholt fogyasztanak és elterjedőben vannak a különböző drogok is. Kiemelt célcsoportok: Gyerekek, kisgyerekes családok, fiatal felnőttek és idősek Az egészségügyi szolgáltatások számukra sok esetben távol, nehezen megközelíthető helyen találhatóak. A lakásokban és a környezetükben sok az egészségkárosító, veszélyeztető tényező. A mélyszegénységben élők, hátrányos helyzetűek alacsony iskolai végzettségűek	<i>Általános cél</i> Az életkörülmények, az egészségügyi és járványügyi mutatók javítása. Prevenációs hatások elérése, az újratermelődő problémák megelőzése. A mélyszegénységben élők, hátrányos helyzetűek elsődleges és másodlagos munkaerő piacra történő integrálása képzésekkel, kompetencia fejlesztéssel. Érdekérvényesítési képesség növelésével. <i>Rövid távú (2 év)</i> A mélyszegénységben élők életkörülményeinek javítása, a mélyszegénységben élők és az egészségügyi ellátórendszer kapcsolatának javítása, hatékonyabbá tétele. <i>Közép távú (5 év)</i>	Összhangban áll a település dokumentumaival	óvodai egészség-prevenációs programok kidolgozása, bevezetése (ennek részeként családi életre nevelés, a korai gyerekvállalás megelőzését szolgáló programok) egészségprevenációs program megvalósítása a mélyszegénységben élő családok körében (az egészségtudatos szemléletmód elterjesztése, a betegségek korai felismerését szolgáló program megvalósítása) A mélyszegénységben élők és az egészségügy kapcsolatának javítása érdekében az egészségügyi ellátórendszerhez való hozzáférés javítása. Az előítéletek csökkentése az egészségügyben dolgozók körében. (egészségnapok, szűrőbuszok, mobil orvosi rendelők a gettószodó területeken, az esetlegesen meglévő előítéletek kezelésére érzékenyítő tréningek tartása az egészségügyben	Esélyegyenlőségi team,	folyamatos	iskolai és óvodai egészségprevenációs programok megvalósítása. A megvalósított programok száma és a programokon résztvevők száma Javuló egészségügyi mutatók, prevenációs programok fiatalok orientálálása egészségügyi területre	pályázatok és saját humán erőforrás	Hosszú távú
---	---	--	--	---	---	------------------------	------------	---	-------------------------------------	-------------

2	Mélyszegénységben élők hátrányos helyzetűek elsődleges és másodlagos munkaerő – piacra való belépésének elősegítése	A mélyszegénységben élők hátrányos helyzetűek alacsony iskolai végzettségűek nehezen tudnak elhelyezkedni a munkaerő piacon. Nagyon magas a munkanélküliek aránya ebben a célcsoportban, jellemzően a közfoglalkoztatásban dolgoznak inkább, annak ellenére, hogy a környéken munkaerő hiány van. Ennek elsősorban az az oka, hogy nehezen tudnak alkalmazkodni a kötöttségeket nem tudják. Az elmúlt öt évben rengeteg toborzást tartottunk a településen, sokan azonban a tesztetket sem tudták kitölteni	Általános cél: A mélyszegénységben élők elsődleges és másodlagos mznkaerő piacra való belépésének elősegítése, a foglalkoztatás bővítése, a munkanélküliség csökkentése magasabb iskolai végzettség megszerzése, munkaerőpiaci reintegrációs esélyek növelése rövidtávú (2 év) A foglalkoztatási mutatók javítása érdekében megfelelő iskolai végzettség megszerzésének segítése a nyílt munkaerő piacra való belépésre való képességek fejlesztése, vállalkozás ösztönzés Középtávú (5 év) A foglalkoztatási mutatók javítása a mélyszegénységben élők körében	Összhangban áll a település dokumentumaival	, Aluliskolázott alacsony munkavállalási motivációkkal rendelkező csoportok segítése, az elhelyezkedésüket az elhelyezkedésüket segítő képességek, készségek, ismeretek megszerzésében, motivációjuk erősítése 2. Nem megfelelő vagy elavult szakismeretekkel rendelkezők számára a helyi munkaerő-piaci igényeknek megfelelő (át)képzések, ismeretfelújító képzések. 2. Kis- és középvállalkozások munkahelyteremtő képességének javítása. 3. Vállalkozás-ösztönző tréningek szervezése. 4. A másodlagos munkaerőpiac, a közfoglalkozás szélesítése (hagyományos közfoglalkoztatás valamint a közfoglalkoztató mintaprogramok elterjesztése, támogatása) 5. Munkáltatók támogatása a foglalkoztatás költségeinek csökkentésével 6. Munkalehetősége	Esélyegyenlőségi team, polgármester	<i>Aluliskolázott (alapfokú végzettséggel vagy azzal sem rendelkezők) bevonása a különféle elhelyezkedést segítő programokba, képzésekbe (a képzések, programok száma, az azokba bevont lakosok száma) Nem megfelelő vagy elavult szakismerettel rendelkezők bevonása a különféle elhelyezkedést segítő programokba, képzésekbe (a képzések, programok száma, az azokba bevont lakosok száma) - Kis- és középvállalkozások számára tájékoztatás nyújtása a Nemzeti Foglalkoztatási Alap által biztosított támogatásokról (tájékoztató hírlevelek száma, tájékoztató alkalmak száma)</i>	pályázat saját humán erőforrás családsegítő szolgálat	Hosszú távú
---	---	---	--	---	--	-------------------------------------	---	---	-------------

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Igazolatlan hiányzások megszüntetése, az iskolai lemorzsolódásának megelőzése megszüntetése	A most felnövekvő generáció is egyre jobban kimarad lemarad az általános iskolai oktatásból. Ezek a fiatalok sok esetben több évvel idősebbek az osztálytársaiknál ezért szüleik magántanulósíjtják őket. A fiatalok 14-15 éves koruktól csellengenek, unatkoznak, csapatba verődve alkoholt drogot tudatmódosító szereket használnak, ezek befolyása alatt pedig magatartásuk destruktív deviáns. A fiatalok többsége már összetűzésbe került a törvénnyel. Sok még mindig a településünkön az óvodások, iskolások igazolatlan hiányzásának a száma. Jellemző, hogy pont azok a gyerekek nem járnak napközibe akiknek a fejlődéséhez, felzárkóztatásukhoz elengethetetlen volna, hogy kultúrált körülmények között tanulhassanak. Egyre több problémát jelent az iskolai erőszak is, a gyerekek nem tudnak uralkodni az érzelmeiken. A nem megfelelő magatartás miatt pedig korán lemorzsolódnak az iskolából a munkanélküliség a szegénység pedig újratermelődik.	A fiatalok lemorzsolódásának megszüntetése. Emelkedjen azon gyerekek száma akik szakmát tudnak szerezni és akik leérettségizhetnek.	Összhangban áll a település dokumentumaival	Személyiségfejlesztő programok, konfliktuskezelő foglalkozások, kompetencia javítása. A gyermekek részére mozgáskultúrájukat fejlesztő programokat szervezünk. A nagyobbak részére vetélkedőket, ügyességi játékokat-szociális és érzelmi fejlődés javítása különösen a gyermekek és szülők között kialakuló korai kapcsolat támogatásával, a családok működésének segítésével, az érzelmi és magatartásbeli nehézségekkel küszködő gyermekek korai felismerésének és támogatásának lehetővé tételével.	Általános Iskola, Gyermekjóléti Szolgálat	Folyamatos	Szakmaközi megbeszéléseken összegezzük az eredményeket, elemezzük megvizsgáljuk az okokat	Pályázat útján humán és technikai kapacitásbővítés pályázással. A szülők és a diákok folyamatos tájékoztatásával a pályaválasztási támogató tevékenység fokozásával biztosítható	Hosszú távú
---	---	---	---	---	---	---	------------	---	--	-------------

2	Gyermek- szülő kapcsolat javítása	Gyermek – szülő kapcsolat hibáinak feltárása, ösztönzés az együttműködésre	Kapcsolat javítása, háttér megteremtése	Összhangban áll a település dokumentumaival	Kirándulások, gyermek-szülő közös programok szervezése	Általános Iskola, Gyermekjóléti Szolgálat		Kapcsolatok javulása, a felnővekvő generációból példamutató, gondoskodó szülők nevelése	Technikai feltételek , humán erőforrás rendelkezésre állnak,	Hosszú távú
3	Otthoni nyugodt tanulási környezet hiányában iskolaotthonos, napközik oktatás fejlesztése	A gyakran szemetes, egészségtelen állapotú lakásokban a gyermekek tanulási környezete nem megfelelő	Az iskola segítségével nyugodtabb környezet biztosítása	Összhangban áll a település dokumentumaival	Tiszta környezet igényére való nevelés, szociális szükségletet mutató gyermek támogatása	Általános Iskola, Gyermekjóléti Szolgálat		Felnővekvő generáció életminőségének, lakókörnyezetének vizsgálata, javulások értékelése	Technikai feltételek , humán erőforrás rendelkezésre állnak,	Hosszú távú
III. A nők esélyegyenlősége										
1	A nők munkaerő piaci diszkriminációjával kapcsolatos ismeretek bővítése	A nők nincsenek tisztában az őket érintő munkajogi foglalkoztatási jogszabályokkal. Nem tudják milyen jogok illetik meg őket. Ezt több civil szervezet ügyfélkörének problémái támasztják alá	A településen nincsen diszkriminációra vonatkozó adat, azonban szeretnénk, ha a nők tudnák, hogy kihez fordulhatnak, milyen lehetőségeik vannak. Általános cél: a női munkát kereső célcsoport (munka) jog tudatosságának erősítése. Rövidtávú 2 év a kampány az álláskereső minél nagyobb 5%-át elérje Közép távú (5 év): az arány 10%-ra való emelése	Összhangban áll a település dokumentumaival	újsgában történő tájékoztatás, jogi tanácsadás	Önkormányzat, Gondozási Központ, jogász	Folyamatosan	Szervezett tájékoztatók száma	Technikai feltételek , humán erőforrás rendelkezésre állnak, Továbbá Pályázatokkal: Terület és Településfejlesztési Operatív Program Komplex Együttműködési Programok Alsózsoltán, Leromlott Városi területek rehabilitációja, és az Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése. Humán szolgáltatások fejlesztése térségi szemléletben. Térségi Foglalkoztatási Paktum Útfelújítási program, EFOP: Kulturális a	Hosszú távú

									köznevelés eredményességé rt című pályázattal	
2	Családon belüli erőszak esetén való teendők ismertetése	Tájékozottság hiánya, nem tudják kihez lehet fordulni, mi a teendő	Esetek feltárása, segítségnyújtás, hosszas bántalmazás, vagy nagyobb probléma megelőzése, a lakosság tájékoztatása, arról, hogy ha bántalmazást észlelnek kinek kell jelenteni	Összhangban áll a település dokumentumaival	újsgban történő tájékoztatás, jogi tanácsadás, családsegítő szolgálat rendelkezésre állása	Önkormányzat, Gondozási Központ , Önkormányzat üggyvédje	Folyamatosan	Jelzések, bejelentések száma	Technikai feltételek , humán erőforrás rendelkezésre állnak,	Hosszú távú
3	Kisgyermekes nők aktívan maradásának támogatása a gyermekkel otthon töltött időszakban is	A kisgyermekes élethelyzetben az anyák támogatása nélkül egyedül maradnak a család és a hivatás összehangolásának megoldásában, munkaerőpiaci reintegrációjuk ezért fokozottan nehéz. A helyi nőket képviselő civillek tapasztalatai alapján a legnagyobb problémák a jelen célcsoport számára: munkaerőpiaci információkkal aktualitásokkal kapcsolatos tájékozatlanság. Szakmai kapcsolatok gyengülése, izolált élethelyzet, támogató környezet közösségek hiánya.	Általános cél: A kisgyermekes családok megerősítése, szülői szerepek elismerése, a munkavállalást és családi életet egyenrangúan egyaránt támogató szolgáltatások felkutatása támogatása, új közösségi kezdeményezések elindítása. Rövidtávú: 2 évA már meglévő kisgyermekeseket támogató szolgáltatások felmérése népszerűsítése. Középtávú 5 év: új közösségi kezdeményezések elindítása kisgyermekesek számára és azok támogatása	Összhangban áll a település dokumentumaival	Már a meglévő családbarát közösségi terek fenntartásának támogatása, új családbarát közösségi terek kialakítása, önkormányzati ingatlanok kedvezményes rendelkezésre bocsátásával . Városi rendezvényeken családbarát szolgáltatások biztosítása.Kisgyer mekes anyák visszatérését támogató munkaerőpiaci és egyéb szolgáltatások összegyűjtése a városban és a környező településeken. Aktuális információk közzé tétele a honlapon és a helyi	Civil szervezetek, egyesületek. Baba – mama klub	folyamatos	Családbarát szolgáltatásokat is kínáló rendezvények száma, fotók, sajtó megjelenések. Családbarát kampány, közösségi események száma. Sajtmegjelenések száma.	Esélyegyenlőségi referens választásával. Saját humán erőforrása l és pályázati úton is.	Hosszú táv

4	Tudatos családtervezés támogatása városi szinten	A családi életre a szülői szerepekre való felkészítés hiánya jelentkezik, Fokozott mértékben a marginalizálódott családok esetében. A nők nincsenek tisztában az őket érintő jogszabályokkal, nem tudják milyen szociális és családügyi támogatások járnak nekik.	Általános cél: A kisgyermekes családokkal foglalkozó közintézmények és civil szervezetek hatékony egymást kölcsönösen segítő együttműködéseir e megoldásokat találni a célcsoport aktív bevonásával. Rövid távú 2 év A kisgyermekes családokkal foglalkozó közintézmények és civil szervezetek párbeszédének elősegítése széleskörű tájékoztatás és információ áramoltatás elősegítése. Középtávú 5 év a kisgyermekes családokkal foglalkozó közintézmények és civil szervezetek partnerségében közös programok indítása, MARGINALIZÁLÓD OTT CSALÁDOK SZÁMÁRA KÉPZÉSI PROGRAMOK KIDOLGOZÁSA	Összhangban áll a település dokumentumaival	újságban. A NŐKET ÉRINTŐ JOGSZABÁLYGYŰJTEMÉNYEK kiadása a szociális és családügyi támogatásokról ellátásokról helyi újságban. Határidő 2020 ig folyamatos Egyeztető fórumok szervezése a védőnői szolgálat és az érintett civil szervezetek között. Határidő 2020 Családtervezéssel kapcsolatos képzések indítása hátrányos helyzetű anyák számára. Határidő folyamatos. Közös összefogással projektek indítása a családtervezés anyá és gyermekgondozás területén. Határidő folyamatos.	Védőnői szolgálat, gyermekjóléti szolgálat önkormányzat.	folyamatos	Megjelent információs kiadványok száma (db) - <i>kiadvány</i> Egyeztető fórumok száma (db) – <i>jelenléti, jegyzőkönyv</i> Családtervezéssel kapcsolatos képzések száma (db) – <i>képzési tematika, jelenléti, fotók, tanúsítvány másolata</i> Közös összefogással indított projektek/ programok száma (db) – <i>pályázat, programterv, program dokumentációja: jelenléti, fotók, sajtómegjelenések</i>	Az együttműködés rendszeres időközönkénti értékelésével, visszajelzésekkel hosszútávú, egymást hatékonyan kiegészítő partnerség alakítható ki a szereplők között. Szakmai kompetencia-határok tisztázása az egyeztetése	Esélyegyenlőségi referens, védőnők, civil szervezetek Kiadvány megjelentetésének költsége Képzések oktatóinak költsége
IV. Az idős emberek esélyegyenlősége										
1	Az idős emberek szabadidejének	A település idős lakosságának	A szabadidő hasznos	Összhangban áll a település	Számítógépes képzések,	Önkormányzat, Gondozási	Folyamatosan	Képzések száma	Technikai feltételek , humán	Hosszú távú

	hasznos eltöltése, élethosszig tartó tanulás.	része igényt tart arra, hogy képzéseken fejlesszék magukat (pl. számítógépes képzés)	eltöltésének elősegítése	dokumentumaival	internethasználat, Pályázat keretében történő megvalósítás	Központ			erőforrás rendelkezésre állnak,	
2	Nyugdíj előtt álló tartós munkanélküliek számára a való segítségnyújtás a munka világába való visszakerülésre.	A nyugdíj előtt állók is hasznos tagjaivá akarnak válni a társadalomnak	Nyugdíj előtt álló tartós munkanélküliek segítése	Összhangban áll a település dokumentumaival	Önéletrajz író műhely, segítségnyújtás az önéletrajz összeállításában, munkakeresésben, pályázatok figyelése, kihasználása	Önkormányzat, Gondozási Központ	Folyamatosan	Elhelyezkedések száma	Technikai feltételek, humán erőforrás rendelkezésre állnak, Önkéntesek módosítása szükséges	Hosszú távú
3	Mélyszegénységben élők számára való programokba történő bevonásuk	Az idős generáció az évek során felhalmozódott tudása révén rengeteg hasznos tanácsot tud adni a pénzkezeléssel, beosztással, gyermekneveléssel kapcsolatban. Az újrahasznosítás mesterei.	Az idős generáció hasznosnak érzi magát, és tapasztalataik megosztásával nagy segítséget nyújthatnak a szegényebb rétegek számára.	Összhangban áll a település dokumentumaival	Tanácsadás jellegű programok, összejövetelek szervezése	Önkormányzat, Gondozási Központ	Folyamatosan	Programok száma, pozitív eredmények értékelése	Technikai feltételek, humán erőforrás rendelkezésre állnak, Önkéntesek módosítása szükséges	Hosszú távú
4	Bűnmegelőzés áldozattá válás eldobtatás idős korban is	Rendőrségi, bűnügyi statisztikák – országos, helyi – nő az idős korúak elleni bűncselekmények száma, súlyossága, a város területén rossz az idősök szubjektív biztonság érzete (szinte általános vélemény a „gyalogosan” járó idősök részéről)	Általános cél: Az idősök körében növelni a bűnmegelőző rendőrségi, civil tájékoztató előadásokat, konzultációkat, konkrét gyakorlati tanácsok az elektronikus és mechanikus személyi és vagyonvédelmi eszközökről. Rövid távú (2 év): Szükséges a városrészekben előbbé tenni a rendőrség, polgárőrség és az idős korú lakosság személyes kapcsolatait. Az	Összhangban áll a település dokumentumaival	Városi-Megyei Rendőr-főkapitánysággal, Bűnmegelőzési Központtal együttműködve folyamatos tematikus, felvilágosító, megelőző, tanácsadó, információs bűnmegelőző, áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítő rendezvények szervezése (1 év) •Az Önkormányzat kezdeményezésével – a városi idősök bevonásával – létrehozni egy élő,	Résztvevők: Önkormányzat, Időügyi Tanács, Városi Rendőrkapitányság Polgárőrség, Önkormányzat által fenntartott időseket ellátó intézmények, civilek Felelős: Önkormányzat, Önkormányzati fenntartású intézmények	folyamatos	témában együttműködő és partner szervezetek „együttműködési megállapodásban” rögzített indikátorok teljesítésével, közgyűlési beszámoltatás során a Rendőrkapitányság részéről	A résztvevők, a partnerek, a megvalósítók mozgósítása, aktivitása, személyi és vagyonvédelmi technikai eszközök (városi cégek) Pénzügyi forrás: Pályázat	Hosszú távon

			aktív időskorúak körében „kortárs segítő” csoportokat kell létrehozni a megelőző munka szélesítése érdekében. Közép távú (5 év): figyelő szomszédság megszervezése		állandó, rendszeres személyes kapcsolatot az idősök nyugdíjasok					
5.	Informatikai szakadék csökkentése az időskorúak számítógép ismereteinek kialakítása, aktív idősök számítógép parkjának bővítése.	Az ismeretek hiánya miatt a társadalmon belül a nagy többséghez eljuttatott információkat nem érik el, kapcsolattartási lehetőségeiket távolabb élő családtagokkal, barátokkal csökkenti, bizonyos otthon végezhető munkáktól megfosztja. Kulturális, sport, tudomány iránti érdeklődését beszűkíti.	Általános cél: Társadalmi összefogással – Önkormányzat, helyi és országgyűlési képviselők, egyházi, civil, társadalmi szervezetek – meg kell teremteni az aktív idősök informatikai ismereteiket alap szinten, pályázati erőforrásokból, intézményi, vállalati számítógép rendszerek korszerűsítésénél felszabaduló – még működő gépek – az időskorúak részére térítésmentesen biztosítani. Központi és/vagy helyi támogatással elősegíteni az internet fokozatos bekötését idősök	Összhangban áll a település dokumentumaival	Polgármesteri Hivatal összefogásával, koordinálásával – civilek bevonásával köznevelési intézmények számítógép terméiben idősök részére tanfolyamok szervezése. A munkába középiskolai önkéntesek bevonása (1-2 év) Központi és helyi kezdeményezéssel biztosítani az idősök ingyenes elérhetőségeit és annak havi térítését (5 év)	Felelős: Önkormányzat, Önkormányzati fenntartású intézmények, Nyugdíjas klub, iskolák, óvodák	folyamatos	Idősügyi tanács nyugdíjas klub aktivizálódása. A közösségi házban hány ember vesz részt programokon.	Pályázatok eredményességén ek elmaradása. A projekt állami és civil szervezetek általi rendszeres figyelemmel kísérése.	Hosszú távon

			lakásaiba. Rövid távú (2 év): A Polgármesteri Hivatal és civil szervezetek által kezdeményezett és megvalósított – térítésmentes – alapfokú számítógépes tanfolyamok indítása, a részvételi számok növelése. A köznevelés törvény biztosította közép fokú önkéntesek bekapcsolása az oktatásba. Nemzedékek együtt! Közép távú (5 év): Önkormányzati támogatással, pályázati forrásokból az aktív időskorúak folyamatos ellátása térítésmentes számítógépekkel. Városi összefogással- intézmények, vállalkozások, „multik” – a korszerűsítéssel együtt járó – még működő számítógépek – átadása idősek részére – pályázattal, előzetes számítógép ismerettel.						
--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

6	Egészségtudatos életmód idős korban is	Az idős emberek többsége – az időskor elérése után – nem vállalja, nem gyakorolja az egészségtudatos életmódot. Különös a mozgás igény csökken, az étkezés minőségében, időrendjében is hiányosságok jelentkeznek, melyek egyes betegségek előidézését, súlyosabbá válását eredményezik. Kiinduló értékek: megszűnnek a napi kötelező mozgások, pl.: utazás, járás munkahelyre, a munkahellyel kapcsolatos mozgások, tesztek elmaradnak részben, egészében, hiányzik a motiváltság. Táplálkozás terén a rendszeresség elmaradása, a megfelelő összetételű egészséges táplálkozás nyersanyag beszerzésének nincsenek meg a feltételei,	Általános cél: Az idősödő és idősek életében az egészségtudatos életmód fenntartása. Az életkorral járó mozgás igény és szükséglet napi kielégítése, a táplálkozás terén az energiafogyasztás alacsony, változatos tápanyagbevitel. A vitaminok, a zöldség, gyümölcs állandó fogyasztása (1 év) Rövid távú (2 év): Nemzedékeken keresztül kialakított egészségtudatos életmód mozgalom elindítása a generációk együttműködésével köznevelési és közművelődési intézmények bevonásával. Idősek részére kialakított sport-játszóterek megépítése városrészenként. Az idősek ellátásában – családon belül és kívül – rendszeres táplálkozási tanácsadás	Összhangban áll a település dokumentumaival	Táplálkozás egészségtudatos tanácsadás, információ nyújtás – rendszeresen az idősek klubjaiban (1 év) c. Idősek részére készített étel bemutatók, nyersanyagok gazdaságos felhasználása vendéglátó szakközépiskolába n. „Szépkorúak receptjei” szerkesztése, városi szintű terjesztése (2 év)	Felelős: Önkormányzat, Önkormányzati fenntartású intézmények	folyamatos	Résztvételi arányok száma	Polgármesteri Hivatal, önkormányzati fenntartású intézmények aktivizálása	Hosszú távon
---	--	---	--	---	---	--	------------	---------------------------	---	--------------

			biztosítása. Az egészséges táplálkozással kapcsolatos bemutatók, tanácsadás időseknek. Közép távú (5 év): Az idős emberek előzetes felkészítése az aktív idős korra. A mozgás, a napi testedzés, kocogás, túrák, kirándulások szervezett és egyéni biztosítása klubok, közösségi terek igénybevételével. Táplálkozási tanácsadás időskorúaknak általánossá és rendszeressé tétele. A betegségekhez igazodó étkezés – diéták – feltételeinek biztosítása.							
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Hozzáférés biztosítás a szolgáltatásokhoz	Szélesebb körű tájékoztatás a lehetőségekről, jogszabályokról	A fogyatékkal élő emberek részére a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférhetőségének biztosítása	Összhangban áll a település dokumentumaival	Önkormányzatunk honlapján, hirdető tábláján megjelenítjük a Nemzeti Rehabilitációs Szociális Hivatal elérhetőségét	(Önkormányzat) Jegyző	Folyamatosan	elégedettségmérés	Technikai feltételek , humán erőforrás rendelkezésre állnak,	Hosszú távú
2	Képviselési lehetőség fórum megalakítása	Fogyatékkal élőket tömörítő Tanács, Fórum megalakítása	Képviselési biztosítása	Összhangban áll a település dokumentumaival	A képviselési lehetőséget támogatjuk , Fórumokat alakítunk.	Jegyző, ügyintéző (Önkormányzat) Partner: Gondozási Központ	Folyamatosan	Fórumok száma, Tanácsok száma	Humánerőforrás rendelkezésre áll	hosszú távú

3	Pályázati lehetőségek kihasználása, elsődlegesen a középületek és a legforgalmasabb közterületek akadálymentesítésének megoldása.	Középületek, közterületek (buszmegállók, járdák) akadálymentesítése	Közüntézmények komplex akadálymentesítés e, közterületek akadálymentesítés e	Összhangban áll a település dokumentumaival	Minden pályázati lehetőség kihasználására törekszünk, amit lehet önerőből próbálunk meg magvalósítani, fontossági sorrend kialakítását megtesszük	Jegyző, ügyintéző (Önkormányzat)	Folyamatosan	Akadálymentes intézmények, közterületek száma	Technikai feltételek rendelkezésre állnak, Pénzügyi fedezetet a pályázati pénzből lehet előteremteni	Hosszú távú
---	---	---	--	---	---	----------------------------------	--------------	---	--	-------------

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

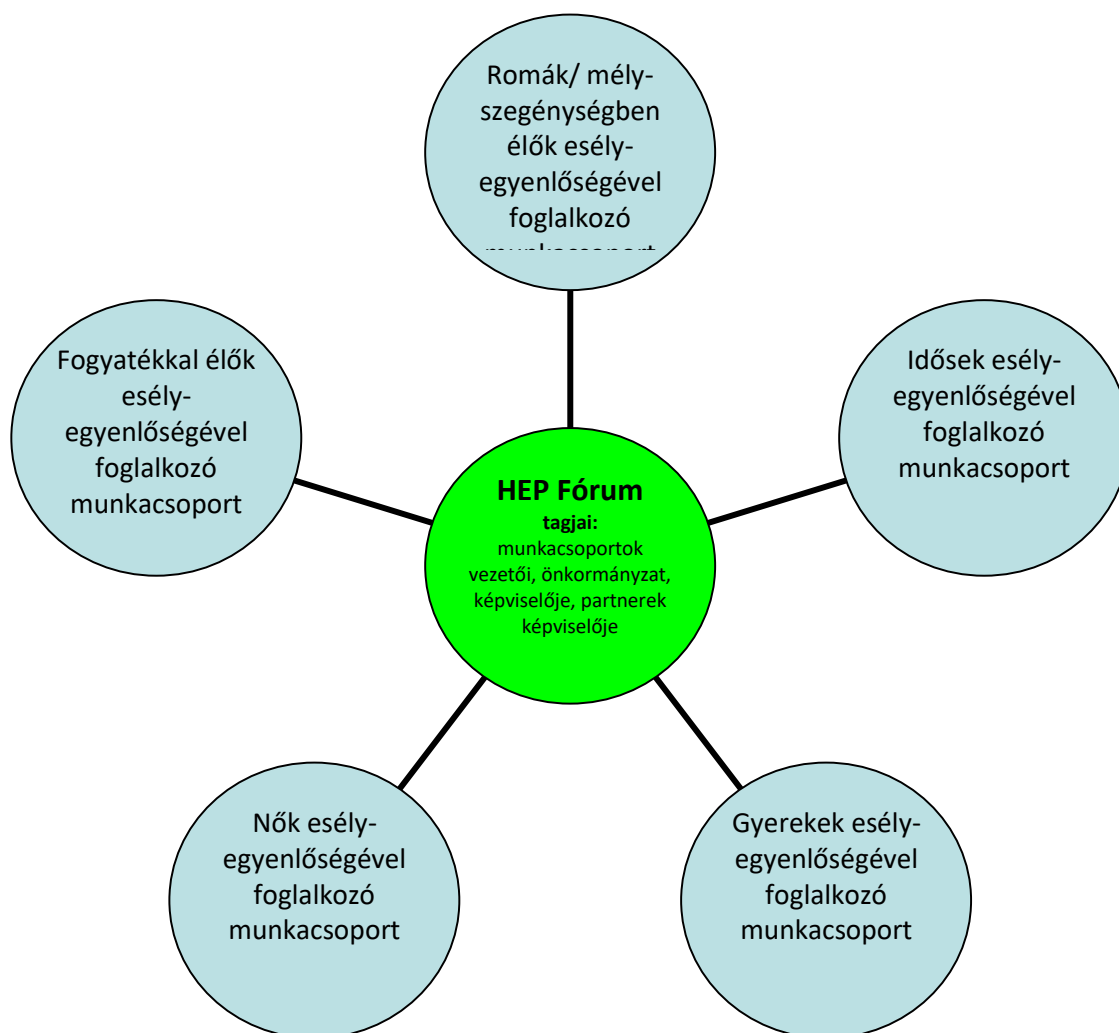
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,

- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Marcsikné Orosz Emese Jegyző és Balajtiné Karuczka Edit szociális ügyintéző Zámbo Attiláné családsegítő felel. Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi.
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot,

annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.) Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Alsózsolca város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Alsózsolca város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2018. (IX.06) számú határozatával elfogadta.

Alsózsolca, 2018. 09. 06.

Szilágyi László
polgármester

Marcsikné Orosz Emese
jegyző

Alsózsolca Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

1. Gondozási Központ (Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat., Védőnői Szolgálat, Fizikoterápia Labor)

Alsózsolca, 2018. 09. 06.

Partner aláírás

2. Községi Ház és Könyvtár

Alsózsolca, 2018. 09. 06.

Partner aláírás

3. Herman Ottó Általános és Művészetoktatási Iskola és AMI

Alsózsolca, 2018. 09. 06.

Partner aláírás

4. Fekete István Óvoda és Bölcsőde

Alsózsolca, 2018. 09. 06.

Partner aláírás

5. Alsózsolcai 2. sz. Óvoda és Konyha

Alsózsolca, 2018. 09. 06.

Partner aláírás

6. Roma Nemzetiségi Önkormányzat

Alsózsolca, 2018. 09. 06.

Partner aláírás

7. Gyermekorvos

Alsózsolca, 2018. 09. 06.

Partner aláírás

8. Házi orvos

Alsózsolca, 2018. 09. 06.

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

²

Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.